

รายงานการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

สำนักกรรมการ 1
วุฒิสภา

รายงาน
การพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ 1
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
วุฒิสภา

คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
วุฒิสภา

1. พลเอก ชาทอุดม ติตถะสิริ	ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
2. นายสมชาย หาญหิรัญ	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
3. นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง
4. ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สาม
5. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สี่
6. พลเอก ปฐมพงษ์ ประถมภัก	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่ห้า
7. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หก
8. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่เจ็ด
9. นายเจน นำชัยศิริ	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่แปด
10. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่เก้า
11. พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
12. นางดวงพร รอดพยาธิ์	รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
13. นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
14. นางสาววิบุลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ
15. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ
16. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
17. นางกอบกุล อภากร ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
18. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
19. พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
20. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
21. นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
22. ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
23. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
24. นายวันชัย สอนศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
25. นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
26. นายสมชาย เสี่ยงหลาย	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
27. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
28. นายจรินทร์ จักกะพาก	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ
29. นายเกี้ยว แก้วสุท	กรรมการการวิสามัญ
30. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมมา	กรรมการการวิสามัญ
31. นายจตุรงค์ เสริมสุข	กรรมการการวิสามัญ

32. นายเฉลา พวงมาลัย	กรรมการวิสามัญ
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ	กรรมการวิสามัญ
34. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	กรรมการวิสามัญ
35. พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์	กรรมการวิสามัญ
36. ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์	กรรมการวิสามัญ
37. นายสุชัย บุตรสาระ	กรรมการวิสามัญ
38. นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์	กรรมการวิสามัญ
39. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	กรรมการวิสามัญ
40. นายอมร นิลเปรม	กรรมการวิสามัญ
41. พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์	กรรมการวิสามัญ
42. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ	กรรมการวิสามัญ
43. นายบุญชู ประสพกิจถาวร	กรรมการวิสามัญ

.....

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
วุฒิสภา

พลเอก ชาดอุดม ติตะสรี
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานคณะกรรมการ

นายสมชาย หาญหิรัญ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สี่

พลเอก ปัฐมพงศ์ ประถมภัฏ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่ห้า

พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หก

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่เจ็ด

นายเจน นำชัยศิริ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่แปด

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่เก้า

พลเอก สนธยา ศรีเจริญ
สมาชิกวุฒิสภา
เลขาธิการคณะกรรมการ

นางดวงพร รอดพยาณี
สมาชิกวุฒิสภา
รองเลขาธิการคณะกรรมการ

นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์
สมาชิกวุฒิสภา
รองเลขาธิการคณะกรรมการ

นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์
สมาชิกวุฒิสภา
โฆษกคณะกรรมการ

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
สมาชิกวุฒิสภา
โฆษกคณะกรรมการ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายจรินทร์ จักกะพาก
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวันชัย สอนศิริ
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสมชาย เสี่ยงหลาย
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
สมาชิกวุฒิสภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายเกี้ยว แก้วสุทอ
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมมา
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

นายจตุรงค์ เสริมสุข
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

นายเฉลา พวงมาลัย
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมาธิการ

พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภัคดี
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

นายสุชัย บุตรสาระ
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

นายอมร นิลเปรม
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการ

นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ
กรรมการ

พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์
กรรมการ

นายบุญชู ประสพกิจถาวร
กรรมการ

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อขับเคลื่อน
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย
และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

ใน

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
วุฒิสภา

1. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	ประธานคณะอนุกรรมการ
2. พลเอก ปิฎมพงศ์ ประถมภักดิ์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
4. นางสาวจิราภรณ์ ตันติวงศ์	อนุกรรมการ
5. พลเอก ชัยวัฒน์ จำรัส	อนุกรรมการ
6. นางสาวรานี อิฐรัตน์	อนุกรรมการ
7. นายสมชัย รอดเรือง	อนุกรรมการ
8. นางสาวศลักษณ์ ปั่นน่วม	อนุกรรมการ
9. นายธนศาล วิถีเจริญ	อนุกรรมการ
10. นางสาวสรยา ยศยิ่งยง	อนุกรรมการ
11. นายสุรียา อุ่นคำ	อนุกรรมการและเลขานุการ
12. เรือเอกหญิง พิชญ์สินี สารธิมา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

.....

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณ
เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานคณะอนุกรรมการ

พลเอก ป້ฐมพงศ์ ประถมภักดิ์
สมาชิกวุฒิสภา
รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง

พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์
รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง

นางสาวจิราภรณ์ ตันติวงศ์
อนุกรรมการ

พลเอก ชัยวัฒน์ จำรัส
อนุกรรมการ

นายสมชัย รอดเรือง
อนุกรรมการ

นางสาวศลิษา ปั่นน่วม
อนุกรรมการ

นายธนศาล วิถีเจริญ
อนุกรรมการ

นางสาวสรยา ยศียงยง
อนุกรรมการ

นางสาวรानी อัฐรัตน์
อนุกรรมการ

นายสุริยา อุ่นคำ
อนุกรรมการและเลขานุการ

เรือเอกหญิง พิษณุสินี สารธิมา
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 20 วัน

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา โทร. 0 2831 9154

ที่ สว (กมธ 1) 0009/(ร 40)

วันที่ 25 สิงหาคม 2565

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ 6 มิถุนายน 2565 ที่ประชุมได้มีมติตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และเมื่อวันพุธที่ 24 สิงหาคม 2565 ประธานวุฒิสภาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้วมายังคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาภายใน 10 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 139 ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

1. นางกอบกุล อภากร ณ อยู่ธยา
2. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์
3. นายเกี้ยว แก้วสุทอ
4. นายจรินทร์ จักกะพาก
5. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมมา
6. พลโท จเรศักดิ์ อานภาพ
7. นายจักรรงค์ เสริมสุข
8. นายเจน นำชัยศิริ
9. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
10. นายเฉลา พวงมาลัย
11. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
12. พลเอก ชาทอุดม ติตถะสิริ
13. ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ
14. นางดวงพร รอดพยาธิ์
15. นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย
16. พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์
17. ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์
18. นายบุญชู ประสพกิจถาวร
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ
20. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
21. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
22. พลเอก ปฐมพงศ์ ประถมภัก
23. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
24. พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์
25. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
26. ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์
27. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ
28. นายวันชัย สอนศิริ
29. นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์
30. นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์
31. นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
32. พลเอก สนธยา ศรีเจริญ
33. นายสมชาย เสี่ยงหลาย
34. นายสมชาย หาญหิรัญ
35. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ
36. นายสุชัย บุตรสาระ
37. นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์
38. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
39. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์
40. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
41. นายอภิชาติ ไตติลลเวชซ์
42. นายอมร นิลเปรม
43. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

ลงชื่อ พลเอก ชาทอุดม ติตถะสิริ

(ชาตอุดม ติตถะสิริ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายเอกชัย บุตสินนท์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

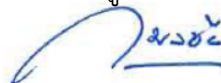
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วุฒิสภา

คนที่หนึ่ง

สำเนาถูกต้อง

(นายกมลชัย แสงศรีคำ)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วุฒิสภา

คนที่สอง

สำนักกรรมการ 1

โทรศัพท์ 0 2831 9353

โทรสาร 0 2831 9147

มารียาน พิมพ์

วรวรรณ/คมสัน/กมลชัย ทาน

สารบัญ

	หน้า
1. มติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ.....	(1)
2. มติแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562.....	(2)
3. มติตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูป ประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.....	(2)
4. มติให้ผู้แทนส่วนราชการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการวิสามัญเพื่อสนับสนุนข้อมูล ตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น.....	(3)
5. มติให้ผู้แทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น เข้าร่วมประชุมกับ คณะกรรมการวิสามัญ เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น.....	(3)
6. สำระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ.....	(4)
6.1 นโยบายงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.....	(4)
6.2 โครงสร้างงบประมาณ.....	(5)
6.3 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.....	(7)
7. สรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสภาผู้แทนราษฎร.....	(9)
8. ผลการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.....	(12)
9. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา.....	(16)
9.1 นโยบายภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.....	(16)
9.2 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่จำแนก งบประมาณตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่ตรงกับ งบประมาณของแผนงาน/โครงการภายใต้เป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน.....	(44)
9.3 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกตาม กระทรวง หน่วยงาน และแผนงานบูรณาการ.....	(49)

สารบัญญภาพ

	หน้า
1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระหว่างไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2558 - ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2565.....	(17)
2. แสดงสัดส่วนของรายจ่ายประจำและสัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566.....	(23)
3. แสดงสัดส่วนรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้.....	(24)
4. แสดงจำนวนรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566.....	(24)
5. แสดงหนี้สาธารณะคงค้างและสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – 2564.....	(29)

สารบัญตาราง

	หน้า
1. โครงสร้างงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566.....	(6)
2. การเปลี่ยนแปลงงบประมาณประจำปี 2566 รายละเอียดหลังจากการพิจารณา ของสภาผู้แทนราษฎร.....	(10)
3. แผนงานงานบูรณาการ.....	(11)
4. อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจโลกและคู่ค้าสำคัญของประเทศไทย.....	(18)

รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ 6 มิถุนายน 2565 ที่ประชุมได้มีมติตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และเมื่อวันพุธที่ 24 สิงหาคม 2565 ประธานวุฒิสภาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้วมายังคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาภายใน 10 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 139 นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

1. มติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการวิสามัญ

ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

1.1 พลเอก ชาทอุดม ตีตตะสังคะ	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
1.2 นายสมชาย หาญหิรัญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
1.3 นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
1.4 ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
1.5 นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สี่
1.6 พลเอก ปิรมพงษ์ ประถมภัก	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่ห้า
1.7 พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หก
1.8 นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่เจ็ด
1.9 นายเจน นำชัยศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่แปด
1.10 รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่เก้า
1.11 พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
1.12 นางดวงพร รอดพยาธิ์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
1.13 นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงศ์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
1.14 นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
1.15 นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
1.16 พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.17 นางกอบกุล อากาศ ณ อยุธยา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.18 ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.19 นายจรินทร์ จักกะพาก	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

1.20 พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.21 พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.22 นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.23 ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.24 นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.25 นายวันชัย สอนศิริ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.26 นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.27 นายสมชาย เสี่ยงหลาย	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
1.28 พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

2. มติแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 87 วรรคสี่ จำนวน 2 คน ดังนี้

2.1 นายเอกชัย บุตสีนนท์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
2.2 นายกมลชัย แสงศรีคำ	นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

3. มติตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย

3.1 พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	ประธานคณะกรรมการ
3.2 พลเอก ปฐมพงศ์ ประถมภัก	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3.3 พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
3.4 นางสาวจิราภรณ์ ตันติวงศ์	อนุกรรมการ
3.5 พลเอก ชัยวัฒน์ จำรัส	อนุกรรมการ
3.6 นางสาวรานี อัฐรัตน์	อนุกรรมการ
3.7 นายสมชัย รอดเรือง	อนุกรรมการ
3.8 นางสาวศิลักษณ์ ปั่นน่วม	อนุกรรมการ

3.9 นายธนศาล วิถีเจริญ	อนุกรรมการ
3.10 นางสาวสรยา ยศยิ่งยง	อนุกรรมการ
3.11 นายสุริยา อุ่นคำ	อนุกรรมการและเลขานุการ
3.12 เรือเอกหญิง พิชญ์สินี สารธิมา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. การขอให้ผู้แทนส่วนราชการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อสนับสนุนข้อมูลตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติให้ผู้แทนส่วนราชการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการวิสามัญเพื่อสนับสนุนข้อมูลตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- 4.1 สำนักงบประมาณ
- 4.2 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- 4.3 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- 4.4 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 4.5 สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
- 4.6 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- 4.7 กรมบัญชีกลาง
- 4.8 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 4.9 สำนักงบประมาณของรัฐสภา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

5. การขอให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการวิสามัญเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- 5.1 ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- 5.2 หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ และหน่วยงานอื่น ๆ
- 5.3 เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ และหน่วยงานอื่น ๆ

6. **สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ**

6.1 **นโยบายงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินภารกิจเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนปฏิบัติการของกระทรวง รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ และสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

1. ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจ การจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นแก่ประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และประสิทธิผลการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ได้แก่ เงินงบประมาณของภาครัฐ เงินกู้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership) การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ การลงทุนโดยใช้เงินจากกองทุน และการลงทุนจากต่างประเทศ เป็นต้น รวมทั้งให้หน่วยรับงบประมาณที่มีเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือพิจารณานำเงินดังกล่าวมาใช้ดำเนินภารกิจของหน่วยงานเป็นลำดับแรก ควบคู่กับการพิจารณาทบทวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญในระดับต่ำหรือหมดความจำเป็น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการนำความสำเร็จในการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

4. ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา บรรเทาหรือแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง โดยจัดสวัสดิการที่จำเป็นในการดำรงชีพสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต และลดความเสี่ยงจากการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

5. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและความต้องการของประชาชน หรือผู้รับบริการทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัดและท้องถิ่น รวมทั้ง มีการกระจาย อย่างเป็นธรรม มีความคุ้มค่า ไม่ซ้ำซ้อน โดยยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดผลสัมฤทธิ์ ต่อประชาชนและประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,185,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณ รายจ่ายเพียงพอในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,490,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.91 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล งบประมาณ จำนวน 695,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.88 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งการขาดดุลงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อวินัยและฐานะการคลัง ของประเทศในระยะยาว

6.2 โครงสร้างงบประมาณ

โครงสร้างงบประมาณปี 2566 มีสาระสำคัญสรุปดังนี้

1. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 3,185,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 85,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.74 โดยวงเงิน งบประมาณดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

2. รายจ่ายประจำ

รายจ่ายประจำกำหนดไว้เป็นจำนวน 2,396,942.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 23,932.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.01 โดยรายจ่ายประจำดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.26 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 76.55 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

3. รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งไว้จำนวน 596.7 ล้านบาท)

4. รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่มีรายการที่ต้องเสนอ ตั้งงบประมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งไว้จำนวน 24,978.6 ล้านบาท)

5. รายจ่ายลงทุน

รายจ่ายลงทุนกำหนดไว้เป็นจำนวน 695,077.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 83,144 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.59 (รวมรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ ที่เป็นรายจ่ายลงทุน จำนวน 7,019.6 ล้านบาท) โดยรายจ่ายลงทุนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.82 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 19.74 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

6. รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้

รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ ได้จัดสรรไว้เป็นจำนวน 100,000 ล้านบาท เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้นี้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.14 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 3.22 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7,019.6 ล้านบาท

ตารางที่ 1 โครงสร้างงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566

หน่วย : ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด ร้อยละ	จำนวน	เพิ่ม/ลด ร้อยละ
1. วงเงินงบประมาณรายจ่าย	3,100,000.0	-5.66	3,185,000.0	2.74
(สัดส่วนต่อ GDP)	18.13		17.79	
- รายจ่ายประจำ	2,373,009.5	-6.49	2,396,942.2	1.01
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	76.55		75.26	
- รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง	596.7	100.00	-	-100.00
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	0.02		-	
- รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย	24,978.6	100.00	-	-100.00
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	0.81		-	
- รายจ่ายลงทุน	611,933.4	-5.76	695,077.4	13.59
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	19.74		21.82	
- รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้	100,000.0	1.01	100,000.0	-
(สัดส่วนต่องบประมาณ)	3.22		3.14	
2. รายรับ	3,100,000.0	-5.66	3,185,000.0	2.74
(สัดส่วนต่อ GDP)	18.13		17.79	
- รายได้	2,400,000.0	-10.35	2,490,000.0	3.75
- เงินกู้	700,000.0	14.95	695,000.0	-0.71
3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	17,102,100.0	5.70	17,905,900.0	4.70

หมายเหตุ 1. ปีงบประมาณ 2566 รายจ่ายลงทุน จำนวน 695,077.4 ล้านบาท รวมรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ที่เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7,019.6 ล้านบาท (จากรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ รวมจำนวน 100,000 ล้านบาท)
2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ตามแถลงภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565

ที่มา

1. สำนักงบประมาณ
2. กระทรวงการคลัง
3. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

6.3 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วยแผนงานรวม 61 แผนงาน สารสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและแผนงานตามยุทธศาสตร์ โดยสรุป ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีความสุข ประเทศมีความมั่นคงในทุกมิติ ทุกระดับ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เสริมสร้างความร่วมมือและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 296,003.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.3 ของวงเงินงบประมาณ

2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในทุกด้านให้มีเสถียรภาพ และยั่งยืน โดยมุ่งส่งเสริมการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และประสิทธิภาพการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ให้ได้คุณภาพที่มีมาตรฐานและมูลค่าผลผลิตที่สูงขึ้น พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และสนองความต้องการของประชาชน พัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมทักษะและสนับสนุนแหล่งเงินทุน เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น มุ่งเน้นการวิจัยพัฒนานวัตกรรม

ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ สอดรับกับความต้องการของอุตสาหกรรมปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เกิดการสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีของประชาชน โดยมีเป้าหมายกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 396,125.5 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.4 ของวงเงินงบประมาณ

3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีความรู้ คุณธรรม จิตสาธารณะ และคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อนวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะและสมรรถนะแรงงานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนาศักยภาพทางการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนการเข้าถึงระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน ทัวถึง พร้อมรองรับโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 549,514.0 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.2 ของวงเงินงบประมาณ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทั่วถึง เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพึ่งตนเอง สร้างสังคมคุณภาพ โดยการสร้างทุนทางสังคม และสร้างพลังในชุมชนให้เข้มแข็งให้เกิดเป็นพลังทางสังคม สนับสนุนการเตรียมความพร้อมสังคมไทยในการรองรับสังคมสูงวัย เพิ่มศักยภาพและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจ พัฒนาศักยภาพของครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นให้หลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน ส่งเสริมสภาพแวดล้อม และกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงิน สร้างหลักประกันทางสังคมให้คนไทยทุกคนได้เข้าถึงบริการสุขภาพ และการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงานทั้งในระบบ และนอกระบบ รวมทั้งส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับบริบท ในเชิงพื้นที่ และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 759,861.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.9 ของวงเงินงบประมาณ

5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อการพัฒนาทรัพยากรและการรักษาสิ่งแวดล้อมบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยการสร้างการเติบโตบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ปัญหาหมอกควัน และไฟป่า ปัญหามลพิษ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 122,964.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.9 ของวงเงินงบประมาณ

6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ ได้แก่ การปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลแบบบูรณาการ โดยการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การส่งเสริมภาครัฐดิจิทัลโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนและมุ่งเน้นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ได้แก่ การพัฒนาบริการประชาชน และการบริหารจัดการการเงินการคลัง การปรับสมดุลภาครัฐ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 658,012.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.7 ของวงเงินงบประมาณ

7. สรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสภาผู้แทนราษฎร

7.1 ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่รัฐบาลเสนอตั้งไว้ จำนวน 3,185,000,000,000 บาท และคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการปรับลดและปรับเพิ่มโดยสรุปได้ดังนี้

(1) งบประมาณที่ตั้งไว้	จำนวน	3,185,000,000,000 บาท
(2) รวมปรับลดทั้งสิ้นตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	จำนวน	7,644,243,800 บาท
(3) จัดสรรเพื่อให้ส่วนราชการตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอตามความเหมาะสมและจำเป็น	จำนวน	7,067,836,400 บาท
(4) จัดสรรให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอัยการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 141 วรรคสอง	จำนวน	576,407,400 บาท
(5) คงตั้งงบประมาณไว้	จำนวน	3,185,000,000,000 บาท

7.2 การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้การจำแนกงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างงบประมาณที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการ วาระที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปลี่ยนแปลงงบประมาณประจำปี 2566 รายการกระทรวง
หลังจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

หน่วย: ล้านบาท

กระทรวง	งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2566				
	สภาผู้แทนราษฎร รับหลักการ (วาระ 1)	วงเงิน ปรับลด	วงเงิน ปรับเพิ่ม	วงเงิน เปลี่ยนแปลง	สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบ (วาระ 2 - 3)
รวมทั้งสิ้น	3,185,000.0000	7,644.2438	7,644.2438	4,092.1776	3,185,000.0000
1. งบกลาง	590,470.0000	-	-	-	590,470.0000
2. สำนักนายกรัฐมนตรี	22,652.5267	190.3016	-	-	22,462.2251
3. กระทรวงกลาโหม	88,166.0197	2,778.1345	-	-	85,387.8852
4. กระทรวงการคลัง	10,497.3055	75.6880	-	-	10,421.6175
5. กระทรวงการต่างประเทศ	3,763.1720	-	-	-	3,763.1720
6. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	3,054.8596	32.2534	-	-	3,022.6062
7. กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	21,370.1708	9.0000	-	-	21,361.1708
8. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	45,632.7715	168.4857	18.5977	-	45,482.8835
9. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	60,365.6911	205.1064	2,277.6560	-	62,438.2407
10. กระทรวงคมนาคม	58,064.8626	89.1005	-	-	57,975.7621
11. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	3,751.9865	16.2888	-	-	3,735.6977
12. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	13,633.0391	182.9757	-	-	13,450.0634
13. กระทรวงพลังงาน	1,866.9662	7.4000	-	-	1,859.5662
14. กระทรวงพาณิชย์	3,661.7366	44.1000	-	-	3,617.6366
15. กระทรวงมหาดไทย	269,145.8849	336.7492	24.0332	-	268,833.1689
16. กระทรวงยุติธรรม	12,467.1805	90.7703	-	-	12,376.4102
17. กระทรวงแรงงาน	50,308.4202	10.4910	-	-	50,297.9292
18. กระทรวงวัฒนธรรม	4,223.7415	14.7666	1.8805	-	4,210.8554
19. กระทรวงศึกษาธิการ	121,186.7782	737.4861	2,219.2131	-	122,668.5052
20. กระทรวงสาธารณสุข	37,219.3922	42.8473	-	-	37,176.5449
21. กระทรวงอุตสาหกรรม	1,673.8571	10.8305	-	-	1,663.0266
22. ส่วนราชการไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแล ของนายกรัฐมนตรี	36,113.9272	458.2270	9.8762	-	35,665.5764
23. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	21,727.7441	227.1027	-	-	21,500.6414
24. รัฐวิสาหกิจ	84,777.8933	70.3360	-	-	84,707.5573
25. หน่วยงานของรัฐสภา	3,241.4132	22.0699	-	-	3,219.3433
26. หน่วยงานของศาล	7,570.2442	0.4720	192.2843	-	7,762.0565
27. หน่วยงานขององค์กรอิสระ และองค์กรอัยการ	5,481.1644	53.6782	384.1231	-	5,811.6093
28. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	81,055.4389	742.2080	1,926.8023	+ 4,092.1776	86,332.2108

กระทรวง	งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2566				
	สภาผู้แทนราษฎร รับหลักการ (วาระ 1)	วงเงิน ปรับลด	วงเงิน ปรับเพิ่ม	วงเงิน เปลี่ยนแปลง	สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบ (วาระ 2 - 3)
29. หน่วยงานอื่นของรัฐ	189.6992	-	-	-	189.6992
30. สภากาชาดไทย	8,854.0216	-	-	-	8,854.0216
31. ส่วนราชการในพระองค์	8,611.6696	-	-	-	8,611.6696
32. แผนงานบูรณาการ	218,477.6889	361.0811	8.2000	-	218,124.8078
33. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	772,119.1255	-	81.5774	- 4,092.1776	768,108.5253
34. รายจ่ายทุนหมุนเวียน	206,985.6442	666.2933	500.0000	-	206,819.3509
35. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	306,617.9632	-	-	-	306,617.9632

ตารางที่ 3 แผนงานงานบูรณาการ

หน่วย: ล้านบาท

แผนงานบูรณาการ	งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2566				
	สภาผู้แทนราษฎร รับหลักการ (วาระ 1)	วงเงิน ปรับลด	วงเงิน ปรับเพิ่ม	วงเงิน เปลี่ยนแปลง	สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบ (วาระ 2 - 3)
รวมทั้งสิ้น	218,477.6889	361.0811	8.2000	-	218,124.8078
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการ แก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	6,251.2516	50.5323	8.2000	-	6,208.9193
2. แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก	11,086.9121	38.8670	-	-	11,048.0451
3. แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ	497.9554	2.0071	-	-	495.9483
4. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย	448.6718	10.2526	-	-	438.4192
5. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	54,121.8575	22.0399	-	-	54,099.8176
6. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	4,188.1936	0.6500	-	-	4,187.5436
7. แผนงานบูรณาการพัฒนา ด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	131,372.7777	86.3450	-	-	131,286.4327
8. แผนงานบูรณาการพัฒนา และส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	1,474.3347	29.9845	-	-	1,444.3502
9. แผนงานบูรณาการพัฒนา อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	1,554.6356	23.5498	-	-	1,531.0858
10. แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	2,355.9823	78.7556	-	-	2,277.2267
11. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้ จากการท่องเที่ยว	5,125.1166	18.0973	-	-	5,107.0193

ผลการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
8. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ
(ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้เชิญหัวหน้าส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องของหน่วยรับงบประมาณต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมชี้แจงเพื่อพิจารณารายละเอียดการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามกรอบหน้าที่และอำนาจที่คณะกรรมการวิสามัญมอบหมาย ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนในสังกัดของแต่ละกระทรวง หน่วยงานอื่นของรัฐ เข้าชี้แจงถึงความเชื่อมโยงแผนงาน ผลผลิต/โครงการ ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และการจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รวมทั้งสิ้น จำนวน 281 หน่วยงาน 29 กองทุน และ 11 แผนงานบูรณาการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. พิจารณาศึกษาของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นการจัดทำงบประมาณ ที่ปรากฏข้อมูลงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนย่อยของแผนแม่บทในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 (เล่มขาวคาดเหลือง) ของหน่วยรับงบประมาณมีความเหมาะสมและถูกต้องหรือไม่อย่างไร

2. พิจารณาศึกษาแนวทางการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 (เล่มขาวคาดเหลือง) ในรายการแผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์และแผนงานพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ ซึ่งไม่ได้ระบุเป้าหมายและตัวชี้วัด

3. พิจารณาศึกษาติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณซึ่งเป็นโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

4. ตรวจสอบตัวชี้วัด เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ จากการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และการกำหนดตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของหน่วยรับงบประมาณ

5. พิจารณาแนวทางการปรับลดงบประมาณ (งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น) ของหน่วยรับงบประมาณเพื่อเป็นการลดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งนำไปสู่การลดการขาดดุลงบประมาณ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะอนุกรรมการได้กำหนดรูปแบบการประเมินผลการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามแบบฟอร์ม เพื่อตรวจสอบความเชื่อมโยงแผนงาน ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และงบประมาณกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) กับแผนงาน ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ที่อยู่ภายใต้แผนแม่บทย่อยตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่าย ประจำปี 2566 ฉบับที่ 4 (เล่มขาวคาดเหลือง) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Value Chain Thailand) ด้วยการระบุรหัสเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ค่าเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย (Y1) รหัสองค์ประกอบ (Value = V) และปัจจัย (Function = F) ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการทบทวนและปรับปรุงให้การจัดทำโครงการของหน่วยรับงบประมาณมุ่งไปสู่เป้าหมายของ แผนแม่บทย่อยและเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามลำดับ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การขับเคลื่อนตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะการ ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายและค่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งปรากฏผลการพิจารณาสรุปได้ ดังนี้

8.1 โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วยรับงบประมาณมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิต/โครงการ และงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) กับรหัสองค์ประกอบและปัจจัย และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยตามที่แสดงไว้ในห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย แสดงว่าหน่วย งบประมาณมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นกว่าสองปีที่ผ่านมา

สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงาน ยุทธศาสตร์ ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยพบว่า หน่วยรับงบประมาณ มีการนำผลผลิต/โครงการ และงบประมาณ บางรายการเป็นภารกิจพื้นฐาน แต่ไปตั้งไว้ในแผนงาน ยุทธศาสตร์ และมีสัดส่วนงบประมาณของภารกิจสนับสนุนยุทธศาสตร์ จำนวน 100,518.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 19,550.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.17 ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ ลักษณะกิจกรรม และตัวชี้วัด พบว่า ผลผลิต/โครงการ ที่กำหนดไว้ภายใต้แผนงานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน บางผลผลิต/โครงการ สามารถกำหนดให้เป็นภารกิจพื้นฐาน และบางผลผลิต/โครงการ สามารถกำหนดให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ได้ หรืองบประมาณตามแผนงานพื้นฐาน บางหน่วยรับงบประมาณได้ย้ายผลผลิต/โครงการ และวงเงิน งบประมาณที่เคยกำหนดไว้ในแผนงานพื้นฐานทั้งหมดไปกำหนดไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ ทำให้รายการ ค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตามหลักการจำแนกภารกิจยุทธศาสตร์และภารกิจพื้นฐาน และการจัดสรร งบประมาณไม่เป็นไปตามแนวทางการจัดทำและคู่มือปฏิบัติการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

8.2 การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต/โครงการ ที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาว คาดแดง) เพื่อนำส่งค่าเป้าหมายในการดำเนินแผนงาน/โครงการ จากการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ในหลายหน่วยรับงบประมาณยังขาดความชัดเจน โดยแสดงเฉพาะตัวชี้วัดของผลผลิต (Output) มากกว่าผลลัพธ์ (Outcome) ทำให้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ประชาชน ชุมชน หรือสังคมจะได้รับประโยชน์ หรือกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สื่อถึงการนำส่งค่าเป้าหมายไปยังแผนแม่บทย่อยหรือแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่หน่วยรับงบประมาณได้เชื่อมโยงกับแผนงานยุทธศาสตร์ในด้านนั้น ๆ

8.3 โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ

การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องต้องให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ยังคงพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โครงการสำคัญที่ได้รับอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีหลายโครงการยังไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง เช่น โครงการที่มีวงเงินงบประมาณที่ค่อนข้างสูง โดยไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีเดียวได้ โครงการสำคัญบางโครงการมีการนำลักษณะงานที่เป็นงานพื้นฐานปกติตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยรับงบประมาณซึ่งไม่ได้ส่งผลกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติโดยตรงไปเสนอไว้ในโครงการสำคัญ หน่วยรับงบประมาณบางหน่วยงานนำรายการที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งมาเสนอไว้ในโครงการสำคัญ รวมทั้งการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณหลายหน่วยมิได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี มีการปรับเปลี่ยนชื่อโครงการสำคัญ และในบางกรณีถูกกำหนดให้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการค่าใช้จ่าย จึงทำให้โครงการสำคัญไม่ปรากฏในโครงสร้างแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ได้โดยง่าย นอกจากนี้ โครงการสำคัญยังปรากฏอยู่ในโครงสร้างแผนงานหลากหลายระดับ เช่น ระดับผลผลิต/โครงการ ระดับกิจกรรม และระดับรายการค่าใช้จ่าย เป็นต้น หรือโครงการสำคัญของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกและคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากขาดความพร้อมของสถานที่ดำเนินการ ขาดข้อมูลการนำรายงานผลการศึกษาลักษณะทางด้านสิ่งแวดล้อม มีการยกเลิกโครงการเพราะหมดความจำเป็น หรือเป็นโครงการที่มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยรับงบประมาณอื่น

8.4 แนวทางการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการเพิ่มความครอบคลุมในการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive)

แนวทางการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา แต่คณะอนุกรรมการเห็นว่า การเพิ่มความครอบคลุมในการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive) จะช่วยลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้อีกทางหนึ่ง โดยพบว่า ข้อมูลรายงานสถานะแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณ (เล่มขาวคาดแดง) อาจมีความคลาดเคลื่อนจากรายงานการเงินของหน่วยรับงบประมาณ ประกอบกับเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือที่อยู่กับหน่วยรับงบประมาณ เช่น องค์กรมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ เป็นต้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก และข้อมูลรายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2566 แสดงยอดเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือยกมาสูงถึง จำนวน 2,820,153.25 ล้านบาท

8.5 การสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยงานกลางและหน่วยรับงบประมาณ

การสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยรับงบประมาณในการจัดทำงบประมาณเพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยรับงบประมาณมากกว่าร้อยละ 90 มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณได้มีการกล่าวถึงการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมถึงสามารถระบุห่วงโซ่ประกอบ (V) และปัจจัย (F) ของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อไปตอบสนองเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ได้ในเกณฑ์ดี แต่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) และเป้าหมายของแผนแม่บทฯ (Y2)

8.6 การจัดสรรและกระจายงบประมาณลงพื้นที่

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า มีการจำแนกงบประมาณลงพื้นที่กรุงเทพมหานครสูงถึงจำนวน 1,704,115.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.97 ของวงเงินงบประมาณ และอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงว่าการจัดสรรงบประมาณมีการกระจุกตัวเชิงพื้นที่ ซึ่งข้อมูลข้างต้นเป็นการแสดงงบประมาณของหน่วยเบิกจ่ายหรือหน่วยจัดซื้อจัดจ้างมีเชิงงบประมาณที่ถูกจัดสรรลงสู่พื้นที่ดำเนินการ โดยวงเงินดังกล่าวได้รวมค่าใช้จ่ายบางรายการ เช่น งบกลาง งบบุคลากร กองทุน และงบชำระหนี้ วงเงินรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 500,000 ล้านบาท

8.7 การเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านงบประมาณของหน่วยงานกลาง

ปัจจุบันหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ มีฐานข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในเชิงโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูล ทำให้เป็นภาระของหน่วยรับงบประมาณในการบันทึกและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงทำให้การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการสำคัญต่าง ๆ ไม่สามารถเชื่อมโยงเป็นระบบอัตโนมัติได้ ยากต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา การใช้งบประมาณ และผลลัพธ์ในการดำเนินงานต่อความคุ้มค่าและความสอดคล้องของการจัดสรรงบประมาณ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

8.8 ความคืบหน้าการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

จากการติดตามการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนของกิจกรรม Big Rock ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่หน่วยรับงบประมาณนำเสนอข้อมูลพบว่า มีบางโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยรับงบประมาณอาจจะดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ภายใน 30 กันยายน 2565 จำเป็นจะต้องขอเงินไว้เบิกเหลือในปีและเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 31 ธันวาคม 2565 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564

9. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

9.1 นโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

9.1.1 นโยบายภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1) ภาวะเศรษฐกิจมหภาค

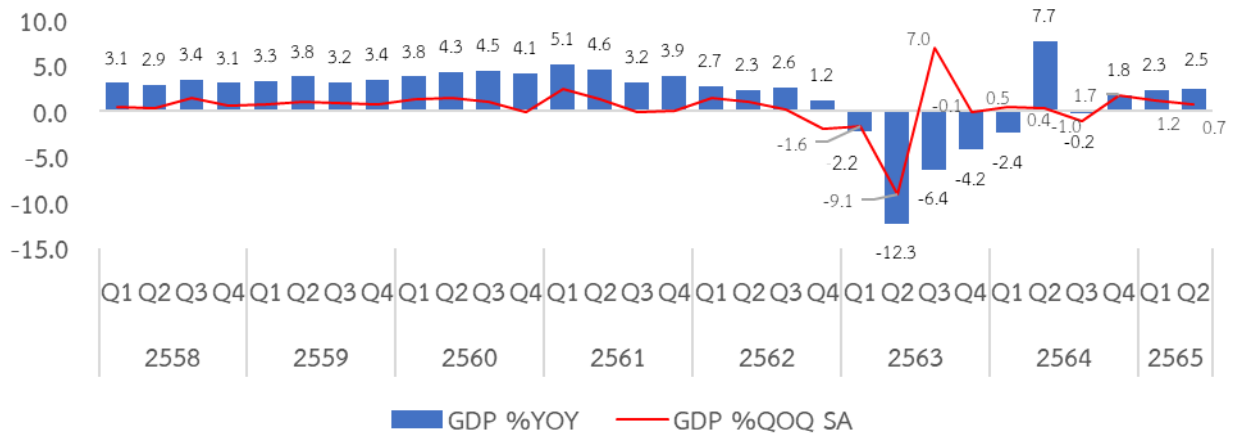
(1) ปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

เศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ปรับตัวดีขึ้น ประกอบกับรัฐบาลไทยได้ผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) แสดงการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 2.5¹ ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2565 ปัจจัยสำคัญมาจากการเร่งตัวของภาคบริการที่มีแรงสนับสนุนจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบกับการดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องของภาครัฐ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติและผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยขยายตัวสูง ดังแสดงรายละเอียดตามแผนภาพที่ 1 และจากผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน ครั้งที่ 3/2565 คาดว่า เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยจะขยายตัวในปี 2565 และปี 2566 ที่อัตราร้อยละ 3.3 และร้อยละ 4.2 ตามลำดับ อันเป็นผลมาจากการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดบริการ รวมถึงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากการเปิดประเทศของไทย โดยดำเนินนโยบายผ่อนคลายการเข้าประเทศของรัฐบาลที่ยกเลิกมาตรการ Test and Go ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 เป็นต้นมา จากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2565² พบว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยในช่วงครึ่งปีแรกแล้วมากกว่า 2 ล้านคน และศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ประมาณการว่า ตลอดปี 2565 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยมากกว่า 7.2 ล้านคน

¹ รายงานภาวะเศรษฐกิจไตรมาสที่ 2/2565 ของ สศช. (https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5176&filename=QGDP_report)

² สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี 2565 (จำนวนยอดสะสมเบื้องต้น) (International Tourist Arrivals to Thailand 2022) (<https://www.mots.go.th/news/category/659>)

แผนภาพที่ 1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
ระหว่างไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2558 - ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2565 (ร้อยละ)

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในขณะเดียวกัน การส่งออกเป็นอีกหนึ่งสัญญาณสำคัญที่แสดงให้เห็นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สิ้นสุดลง สำหรับด้านการส่งออกของประเทศไทยในเดือนมิถุนายน 2565 ได้มีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 11.8 มีมูลค่ามากกว่า 26,553.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นการขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 16 และสำหรับการส่งออกสะสม 6 เดือน ขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.7 ด้วยมูลค่า 149,184.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์) อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยควรยังต้องเฝ้าติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์ (Geopolitical Conflict) ระหว่างรัสเซียและยูเครนอย่างใกล้ชิด โดยผลของความขัดแย้งดังกล่าว ได้สร้างผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น โดยธนาคารแห่งประเทศไทยคาดว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 6.2 และ 2.5 ในปี 2565 และปี 2566 ตามลำดับ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มสูงเกินกรอบเป้าหมายตลอดปี 2565 ก่อนปรับลดลงเข้าสู่กรอบเป้าหมายในปี 2566³ อัตราเงินเฟ้อที่ปรับสูงขึ้นเป็นผลจากราคาพลังงานในประเทศที่ปรับสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก การส่งผ่านต้นทุนภายในประเทศที่สูงขึ้นและกระจายตัวในหมวดสินค้าหลากหลายมากขึ้น แต่ประเมินว่ายังเป็นผลมาจากแรงกดดันด้านอุปทาน (Cost - Push - Inflation) เป็นสำคัญ

³ ที่มา: รายงานนโยบายการเงิน มิถุนายน 2565 จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/MonetPolicyCommittee/MPR/DocLib/MPRthai_June2565_vp8xg3.pdf)

(2) เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญ

ตารางที่ 4 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจโลกและคู่ค้าสำคัญของประเทศไทย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2564 – 2565

อัตราการเปลี่ยนแปลง ของ GDP (ร้อยละ)	2564e	2565f	2566f	2567f
โลก	5.7	2.9	3.0	3.0
สหรัฐอเมริกา	5.7	2.5	2.4	2.0
ญี่ปุ่น	1.7	1.7	1.3	0.6
กลุ่มประเทศในยูโรโซน	5.4	2.5	1.9	1.9
กลุ่มประเทศตลาดเกิด ใหม่และกำลังพัฒนา	6.6	3.4	4.2	4.4
จีน	8.1	4.3	5.2	5.1

ที่มา: ธนาคารโลก (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2565)

จากรายงานของธนาคารโลกที่เผยแพร่ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจโลกจะเริ่มฟื้นตัวหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกได้ปรับลดอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของโลก รวมถึงประเทศคู่ค้าทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อันเป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน การล็อกดาวน์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานและความเสี่ยงจากสถานะเศรษฐกิจถดถอย (Stagflation) อันเป็นผลมาจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงกว่าระดับเป้าหมาย

(3) ปัจจัยเกื้อหนุนเศรษฐกิจภายในประเทศไทย

ถึงแม้ว่าเศรษฐกิจโลกที่กำลังฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่สถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างรัสเซียและยูเครนได้สร้างความท้าทายต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญ ดังนี้

สำหรับด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอก ประเทศไทยยังคงมีความสามารถในการรองรับความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้ สะท้อนผ่านมูลค่าของทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ เดือนมิถุนายน 2565 มีมูลค่าถึง 220.0 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าหนี้ต่างประเทศระยะสั้นถึง 2.7 เท่า อย่างไรก็ตาม หลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศไทยขาดดุลอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากการส่งกลับกำไรและเงินปันผลของธุรกิจต่างชาติ

สำหรับภาคการเงินของประเทศไทยยังมีความแข็งแกร่ง สะท้อนจากระดับกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) ของธนาคารพาณิชย์ที่เฉลี่ยแล้วอยู่ในอัตราร้อยละ 20 ซึ่งยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 11 ก่อนข้างมาก (ข้อมูล ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 จากระบบ CEIC Data)

2) สมมติฐานทางเศรษฐกิจที่นำมาใช้เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยคาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2565 จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – 4.5 และในปี 2566 จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.2 – 4.2 2) ปัจจัยสนับสนุน โดยทั้งในปี 2565 และปี 2566 มีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศจากการผ่อนคลายลงของผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภาคการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นจากมาตรการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น ภาคการส่งออกสินค้าขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก 3) ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง โดยในปี 2565 และปี 2566 ยังมีข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย เช่น ความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก การกลายพันธุ์และการระบาดของเชื้อไวรัส เป็นต้น และ 4) อัตราเงินเฟ้อ โดยคาดว่า ปี 2565 และปี 2566 จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.5 – 2.5 และร้อยละ 0.5 – 1.5 ตามลำดับ

3) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560⁴ และสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายสำคัญของรัฐบาล นอกจากนี้ มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงนโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐ 2) ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจและการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน 3) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน รวมทั้งให้หน่วยรับงบประมาณที่มีเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือพิจารณานำเงินดังกล่าวมาใช้ดำเนินภารกิจของหน่วยงานเป็นลำดับแรก 4) ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา บรรเทา หรือแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมโดยจัดสวัสดิการที่จำเป็นในการดำรงชีพ และ 5) ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและความต้องการของประชาชนหรือผู้รับบริการทั้งในระดับชาติ พื้นที่ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น

⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 142 กำหนดว่า “ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ”

นอกจากนี้ พบว่า ปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมมากที่สุด โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้วงเงินจำนวน 759,861.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.9 ของวงเงินงบประมาณรวม (โดยเป็นการจัดสรรให้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด เป็นจำนวน 304,356.1 ล้านบาท รองลงมาเป็นแผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคมจำนวน 269,465.2 ล้านบาท) และรองลงมาเป็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้วงเงินจำนวน 658,012.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.7 ของวงเงินงบประมาณรวม (โดยเป็นการจัดสรรให้แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมากที่สุด เป็นจำนวน 432,256.5 ล้านบาท) และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้วงเงินจำนวน 549,514.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.2 ของวงเงินงบประมาณรวม (โดยเป็นการจัดสรรให้แผนงานบุคลากรภาครัฐมากที่สุด เป็นจำนวน 403,945.1 ล้านบาท) ซึ่งจะเห็นได้ว่า วงเงินงบประมาณที่จัดสรรให้กับยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวมาข้างต้นรวมกันแล้วเป็นวงเงินจำนวน 1,967,388.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.8 ของวงเงินงบประมาณรวม ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

4) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และยังคงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา บรรเทา หรือแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยังคงอยู่และมีการกลายพันธุ์

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมชะลอตัวลงและส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564) รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิ 2,375,624 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 301,376 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.3 และต่ำกว่าปีก่อน 12,652 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.5

จากข้อมูลล่าสุด พบว่า การจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 – กรกฎาคม 2565) มีจำนวน 2,037,459 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 105,908 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 111,780 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.8 โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร สูงกว่าประมาณการตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และมูลค่าการนำเข้า ซึ่งส่งผลให้ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงกว่าประมาณการ ขณะที่การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต ต่ำกว่าประมาณการ เนื่องจากมีการลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น⁵ ดังนั้น คาดว่าการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งจะค่อย ๆ ฟื้นตัวตามสถานการณ์เศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น หลังสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลาย

⁵ ที่มา: ขาวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 107/2565 วันที่ 16 สิงหาคม 2565 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 – กรกฎาคม 2565)

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีกรอบวงเงินทั้งสิ้น 3,185,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีกรอบวงเงินที่ 3,100,000 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจำนวน 85,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เป็นการตั้งงบประมาณขาดดุลอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการตั้งงบประมาณแบบขาดดุลจำนวน 695,000 ล้านบาท ซึ่งขาดดุลลดลงจากปีก่อนจำนวน 5,000 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.7 โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการประมาณการว่า ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิมีจำนวน 2,490,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 90,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.8 ทั้งนี้ รัฐบาลคาดการณ์ว่า ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิในปีงบประมาณ 2566 – 2570 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยขยายตัวร้อยละ 3.8 ร้อยละ 2.8 ร้อยละ 3.1 ร้อยละ 3.0 และร้อยละ 3.3 ตามลำดับ โดยคาดว่า รายได้จะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และการลงทุน ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลาย และมีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรค ประกอบกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลกจะส่งผลดีต่อการจัดเก็บรายได้ภาษีฐานการค้าระหว่างประเทศ⁶

กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นการเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในส่วนที่เป็นรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 และร้อยละ 13.6 ตามลำดับ ในขณะที่รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งยังคงมีจำนวน 100,000 ล้านบาท เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อย่างไรก็ตาม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง และรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินทุนสำรองจ่ายไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณเหมือนเช่นปีก่อน

5) สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยังคงมีอัตราสูง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณรายจ่ายประจำคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยงบประมาณรายจ่ายประจำมีจำนวน 2,396,942.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 2,373,009.5 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจำนวน 23,932.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างงบประมาณย้อนหลัง 15 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566) พบว่า สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีอัตราสูงมากกว่าร้อยละ 70 (ดังรายละเอียดแสดงตามแผนภาพที่ 2) โดยมีค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 15 ปี อยู่ที่ร้อยละ 76.8⁷

⁶ ที่มา : แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2566 – 2569) คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ธันวาคม 2564

⁷ ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างงบประมาณ

6) วงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อน ในขณะที่สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปียังคงใกล้เคียงกับขอบล่างของกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ

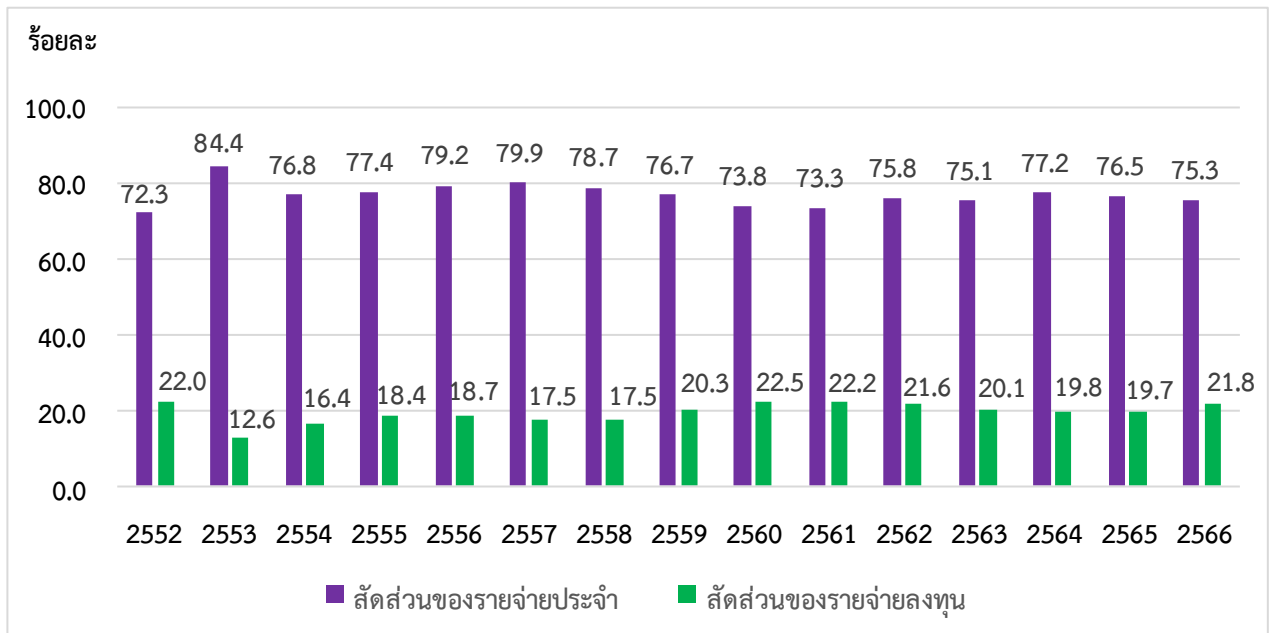
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รายจ่ายลงทุนอยู่ที่จำนวน 695,077.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ที่มีจำนวน 611,933.4 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจำนวน 83,144 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6 ในขณะที่สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ที่ร้อยละ 21.8 ซึ่งยังคงมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างงบประมาณย้อนหลัง 15 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566) พบว่า สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 19.4 และเมื่อพิจารณารายจ่ายลงทุนจำนวน 695,077.4 ล้านบาท พบว่า ยังคงมีจำนวนไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2566 ที่มีจำนวน 695,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561⁸

นอกจากนี้ ยังเห็นได้ชัดเจนว่า สัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปียังคงเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับสัดส่วนของรายจ่ายประจำต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนอยู่ในระดับที่สูงมากกว่าร้อยละ 70 อย่างต่อเนื่อง ดังรายละเอียดแสดงตามแผนภาพที่ 2 ดังนั้น ควรปรับโครงสร้างการบริหารภาครัฐ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดรายจ่ายประจำ ในขณะเดียวกันต้องเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐให้สูงขึ้น⁹

⁸ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 20 (1) กำหนดให้ “การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ งบประมาณรายจ่ายลงทุนต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีนั้น”

⁹ อ้างอิง: วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

แผนภาพที่ 2 แสดงสัดส่วนของรายจ่ายประจำและสัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่อกรอบวงเงิน

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณ

จัดทำโดย: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2565

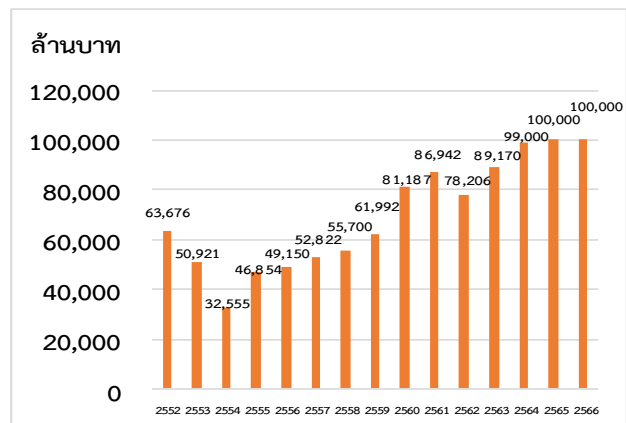
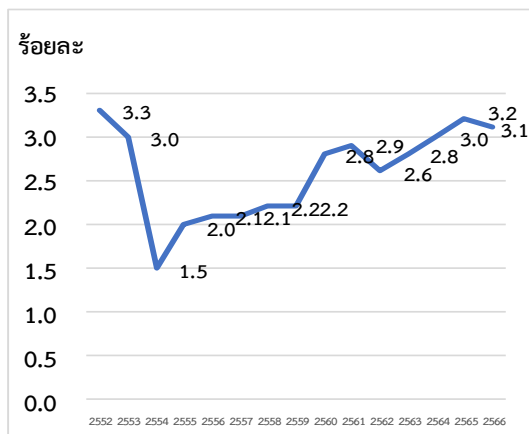
7) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ยังคงมีจำนวนเท่ากับปีก่อน และสำหรับรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณเหมือนเช่นปีก่อน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้มีจำนวน 100,000 ล้านบาท เท่ากับปีก่อน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างงบประมาณย้อนหลัง 15 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – 2566) พบว่า สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.6 และงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังรายละเอียดแสดงตามแผนภาพที่ 3 และแผนภาพที่ 4 ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่มีรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังเหมือนเช่นปีก่อนที่มีรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังจำนวน 596.7 ล้านบาท และที่ผ่านมาย้อนหลัง 15 ปี พบว่า มีเพียงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เท่านั้น ที่มีรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายจำนวน 24,978.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายจำนวน 24,978.6 ล้านบาท เนื่องจากในปีงบประมาณ 2563 มีการนำเงินทุนสำรองจ่ายไปใช้สำหรับการดำเนินโครงการเราไม่ทิ้งกัน¹⁰ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรอง

¹⁰ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 รับทราบและเห็นชอบมาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ระยะที่ 2 ของกระทรวงการคลัง (มาตรการชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบ หรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19))

จ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นมีไม่เพียงพอสำหรับรองรับการดำเนินโครงการดังกล่าว ก่อนจะได้รับอนุมัติให้ใช้จ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายเป็นไปตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่บัญญัติว่า ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

แผนภาพที่ 3 แสดงสัดส่วนรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2566
 แผนภาพที่ 4 แสดงจำนวนรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ประจำปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2566

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณ

จัดทำโดย: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2565

8) รายได้นำส่งจากรัฐวิสาหกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าในปีงบประมาณการรายได้นำส่งของรัฐวิสาหกิจจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยตามประมาณการรายได้รัฐบาลที่เพิ่มขึ้น

รายได้ที่รัฐวิสาหกิจนำส่งคลังปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2564 มีจำนวน 188,861 ล้านบาท และจำนวน 160,070 ล้านบาท ตามลำดับ และจากข้อมูลล่าสุด ในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กรกฎาคม 2565) รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวม 134,402 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณจำนวน 14,423 ล้านบาท หรือร้อยละ 12 (คิดเป็นร้อยละ 94.1 ของประมาณการรายได้ของรัฐวิสาหกิจตามเอกสารงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน 142,800 ล้านบาท) จากการนำส่งรายได้ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

และธนาคารออมสินเป็นสำคัญ¹¹ อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่า ที่ผ่านมารายได้จากรัฐวิสาหกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยประมาณการรายได้ นำส่งของรัฐวิสาหกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 29,000 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 15.4 และประมาณการรายได้ นำส่งของรัฐวิสาหกิจปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 17,000 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 10.6¹²

ทั้งนี้ อันเป็นผลมาจาก ที่ผ่านมามีปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2563 ภาพรวมผลประกอบการรัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลประกอบการต่ำที่สุดในปี 2563 เนื่องจากรัฐวิสาหกิจหลายแห่งประสบภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่อง และรัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีผลประกอบการที่ลดลง¹³ ซึ่งเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง และผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019¹⁴ ถึงแม้ว่าปี 2564 ผลประกอบการรัฐวิสาหกิจในภาพรวมจะปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน อันเนื่องมาจากรัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีผลประกอบการที่ดีขึ้นจากปัจจัยของราคาพลังงานในตลาดโลกที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น¹⁵ อย่างไรก็ตาม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นการจำกัดเก็บรายได้ นำส่งจากผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจในปี 2564 และที่การนำส่งรายได้สูงกว่าประมาณการเนื่องจากรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่บางแห่งนำส่งรายได้สูงกว่าที่ประมาณการไว้ แต่ทั้งนี้ ผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจบางแห่งในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2564 อาจยังคงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019¹⁶

จากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง และผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ และส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจให้มีแนวโน้มที่ลดลง ดังนั้น รัฐบาลควรติดตามผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อกำกับให้การนำส่งรายได้รัฐวิสาหกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาล รวมถึงควรมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว เนื่องจากรัฐวิสาหกิจที่มีผลประกอบการขาดทุน รัฐบาลต้องให้ความช่วยเหลือในการให้เงินอุดหนุน การเพิ่มทุน และการชำระหนี้เงินกู้แทน (กรณีที่เกิดการตรวจการคลังค้ำประกัน) ซึ่งถือเป็นภาระทางการคลังของรัฐบาลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ในขณะเดียวกันการจัดสรรงบประมาณให้รัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 งบประมาณที่จัดสรรให้มีจำนวน 155,202.8 ล้านบาท 153,692.3 ล้านบาท และ 127,865.5 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้รัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยจัดสรรให้จำนวน 162,989.7 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 35,124.2 ล้านบาท

¹¹ ที่มา: ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 107/2565 วันที่ 16 สิงหาคม 2565 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วง 10 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 – กรกฎาคม 2565)

¹² ประมาณการรายได้ นำส่งของรัฐวิสาหกิจปี พ.ศ. 2563 2564 2565 และ 2566 เท่ากับ 188,800 159,800 142,800 และ 149,600 ล้านบาท ตามลำดับ

¹³ รัฐวิสาหกิจ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

¹⁴ ที่มา: รายงานความเสี่ยงทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

¹⁵ รัฐวิสาหกิจ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นต้น

¹⁶ อ้างอิง: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/56984> (รัฐบาลไทย ข่าวกระทรวง ด้านเศรษฐกิจ)

หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.5 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกตามกระทรวงและหน่วยรับงบประมาณ มีข้อสังเกตว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนในอัตราที่สูงที่สุด โดยรัฐวิสาหกิจได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 27.5 รองลงมาเป็น จังหวัด และกลุ่มจังหวัด และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 24.8 และร้อยละ 14.8 ตามลำดับ ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณการรายได้ รัฐวิสาหกิจมีจำนวน 149,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 142,800 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจำนวน 6,800 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 4.8

โดยรัฐวิสาหกิจที่ได้รับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 4 อันดับ 1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้รับงบประมาณจำนวน 84,508.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 15,041.8 ล้านบาท 2) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้รับงบประมาณ 22,727.4 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4,488.4 ล้านบาท 3) การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) ได้รับงบประมาณ 21,524.8 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8,773.8 ล้านบาท และ 4) ธนาคารออมสิน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 8,256.1 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4,496.7 ล้านบาท โดยรวมปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566 มีการจัดสรรงบประมาณกระจุกตัวอยู่ที่รัฐวิสาหกิจ 4 แห่งนี้ ทั้งนี้ งบประมาณที่ให้ ธ.ก.ส. ส่วนหนึ่งเป็นการชดเชยรายได้ให้แก่ ธ.ก.ส. ในโครงการประกันรายได้เกษตรกร และอีกส่วนหนึ่งเป็นการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ สำหรับ รฟท. งบประมาณที่ให้ส่วนหนึ่งเป็นการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจและการชำระหนี้ตามแผนบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ และ รฟม. ส่วนหนึ่งเป็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระคืนเงินกู้และจ่ายค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้ามหานครและปริมณฑล เป็นต้น

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ที่ผ่านมามาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 รายได้นำส่งจากรัฐวิสาหกิจยังคงมากกว่ารายจ่ายที่เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้รัฐวิสาหกิจ แต่ช่องว่างระหว่างรายได้และรายจ่ายแคบลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณการรายได้ นำส่งจากรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 149,600 ล้านบาท ต่ำกว่างบประมาณที่รัฐจัดสรรให้รัฐวิสาหกิจที่มีจำนวน 162,989.7 ล้านบาท ทั้งนี้ งบประมาณการรายได้ นำส่งของรัฐวิสาหกิจจะขึ้นกับผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจ

นอกจากนี้ ยังมีรัฐวิสาหกิจจำนวน 4 แห่ง ที่ยังคงอยู่ในแผนฟื้นฟูกิจการ ได้แก่ บริษัท โทคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ดังนั้น รัฐบาลควรติดตามให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สามารถพลิกฟื้นกิจการได้ ทั้งนี้ เพื่อลดภาระทางการคลังของรัฐบาล และหนี้ของประเทศ

9) การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้และเงินอุดหนุน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐบาลจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมเงินกู้) จำนวน 737,083.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 29,023.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 ทั้งนี้ รายได้ที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาจาก 2 ส่วน ได้แก่ 1) รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ที่มีจำนวน 429,972 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.3 ของรายได้รวม (ในขณะที่ปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 57.9 ของรายได้รวม) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 19,692 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 และ 2) เงินอุดหนุนมีจำนวน 307,111.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.7 ของรายได้รวม (ในขณะที่ปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 42.1 ของรายได้รวม) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 9,331.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 โดยเงินอุดหนุนดังกล่าว เป็นการจัดสรรให้แก่ เทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.7 ของวงเงินอุดหนุนรวม¹⁷ (จำนวน ทต. และ อบต. รวมเท่ากับ 7,547 แห่ง)¹⁸ ทั้งนี้ เงินอุดหนุนที่ ทต. และ อบต. ได้รับจัดสรรต้องขอตั้งงบประมาณและรับการจัดสรรผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองสามารถขอตั้งงบประมาณและได้รับการจัดสรรโดยตรง เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณที่ต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยตรง โดยไม่ต้องยื่นผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการกระจายเงินลงสู่ท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาสัดส่วนรายได้รวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ที่ร้อยละ 29.6 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 29.5 สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณรายจ่ายรวมที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.74 และเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม¹⁹ โดยสูงกว่าขั้นต่ำที่กำหนดให้สัดส่วนดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และมีจุดมุ่งหมายให้เพิ่มขึ้นในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้ ที่ผ่านมาสัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2566 มีสัดส่วนดังกล่าวร้อยละ 29.4 ร้อยละ 29.3 ร้อยละ 29.5 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ

¹⁷ รองลงมาเป็นการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลเมือง (ทม.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาลนคร (ทน.) กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม และเมืองพัทยา คิดเป็นร้อยละ 8.6 7.3 5.5 4.5 0.9 และ 0.6 ของวงเงินอุดหนุนรวมตามลำดับ

¹⁸ ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สรุปข้อมูล อบต. ทั่วประเทศ ข้อมูล ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2565 พบว่า จำนวน อบต. มีทั้งหมด 7,849 แห่ง (ไม่รวม กทม.) ประกอบด้วย อบจ. 76 แห่ง ทน. 30 แห่ง ทม. 195 แห่ง ทต. 2,247 แห่ง อบต. 5,300 แห่ง และ อบท. รูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยา) 1 แห่ง

¹⁹ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 30 (4) กำหนดให้ “รัฐจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 35”

การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมเงินกู้) ส่วนใหญ่เป็นการจัดสรรรายได้ตามประมาณการที่หน่วยงานของรัฐประมาณการไว้ อาทิ ประมาณการรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ เช่น ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น สำหรับเงินอุดหนุนเป็นรายได้ที่ได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งที่ผ่านมา พบว่า รายได้จริงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ และรายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ต่ำกว่าประมาณการรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างมาก²⁰ จึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างรายได้ที่จัดสรรให้ตามประมาณการและรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจริง ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งผลกระทบต่อเนื่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณในการจัดบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการซ่อมถนนทางหลวงท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจมาจากกรมทางหลวงชนบท เป็นต้น

นอกจากนี้ รัฐจึงควรผลักดันให้มีการพัฒนาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e - LAAS) ระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO ระบบใหม่) กับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลรายได้รายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลในการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงใช้ประกอบการวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต

ทั้งนี้ หากรัฐบาลจัดเก็บรายได้ภาษีไม่เป็นไปตามที่ประมาณการไว้ หรือจัดเก็บรายได้ลดลงแล้วส่งผลต่อการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความเพียงพอของงบประมาณที่จะใช้ในการบริหารงาน หรือการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง การบริหารจัดการทรัพย์สิน การขยายฐานภาษี การเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ รวมถึงการพิจารณากำหนดมาตรการและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินสะสมมาใช้จะเป็นแนวทางในการเพิ่มการกระจายอำนาจทางการคลัง และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นการลดภาระทางการคลังของรัฐบาล นอกจากนี้ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นภาษีใหม่ที่รัฐสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองเพื่อเพิ่มรายได้ ดังนั้น รัฐควรสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาเร่งรัดการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บรายได้ เช่น การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับกรมที่ดินเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน สามารถจัดทำแผนที่ภาษี

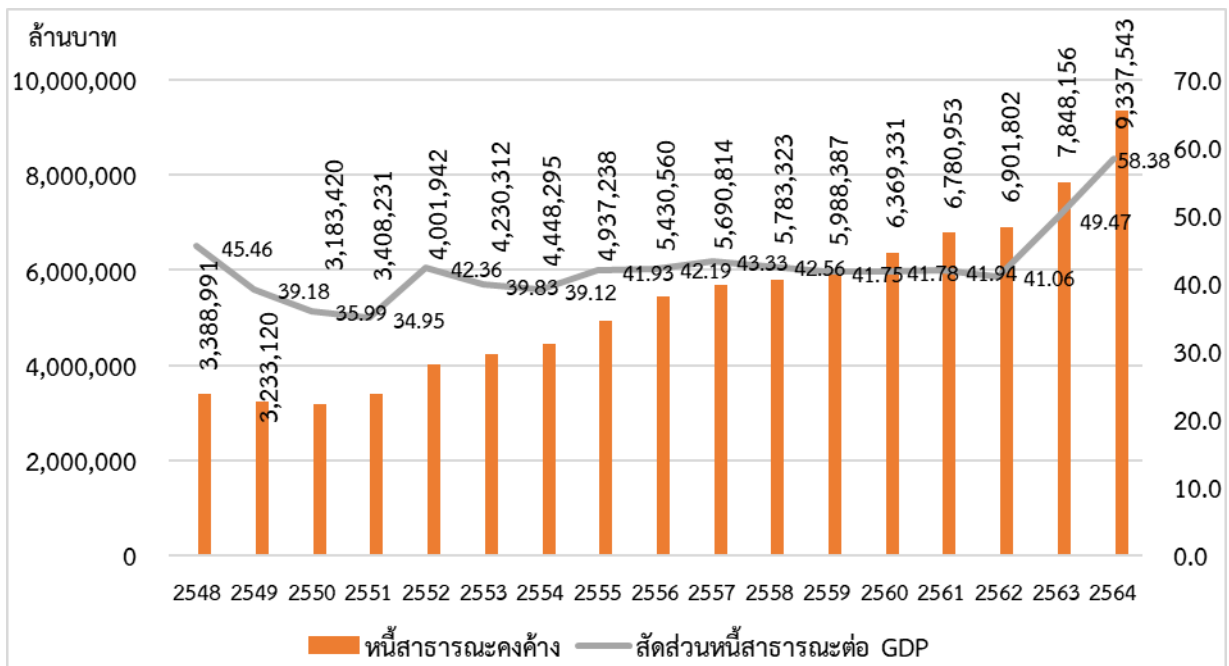
²⁰ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองและรายได้ที่รัฐบาลเก็บให้และแบ่งให้ตามเอกสารงบประมาณเท่ากับ 467,552.9 ล้านบาท สูงกว่ารายได้จริงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองและรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และรายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้จำนวน 120,842.9 ล้านบาท ในขณะที่เงินอุดหนุนตามเอกสารงบประมาณ 315,575.2 ล้านบาท ไม่แตกต่างจากเงินอุดหนุนที่ได้รับจริงมากนัก ซึ่งมีจำนวน 311,759 ล้านบาท

และทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบคอมพิวเตอร์ และมีฐานข้อมูลบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างครบถ้วนสมบูรณ์เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นต้น

10) ขยายเขตแดนหนี้สาธารณะให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ที่ผ่านมา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 – 2564 หนี้สาธารณะคงค้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเพิ่มขึ้นจากจำนวน 3,388,990.50 ล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เป็นจำนวน 9,337,543.02 ล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 175.5 ในขณะที่สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณ 2564 อยู่ที่ร้อยละ 58.38 เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548 ที่อยู่ที่ร้อยละ 45.46 ดังแสดงรายละเอียดตามแผนภาพที่ 5 ทั้งนี้ สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP จะเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ 2564 สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ดังกล่าวปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อยู่ที่ร้อยละ 49.47 และร้อยละ 58.38 ตามลำดับ อันเนื่องมาจากหนี้สาธารณะของประเทศเพิ่มขึ้นจากการที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้รัฐบาลต้องกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019²¹

แผนภาพที่ 5 แสดงหนี้สาธารณะคงค้างและสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – 2564

ที่มา: ภาพรวมหนี้สาธารณะ ข้อมูลหนี้สาธารณะคงค้าง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2565

²¹ โดยการตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (วงเงิน 1 ล้านล้านบาท) และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 (วงเงิน 5 แสนล้านบาท)

จากข้อมูลล่าสุดพบว่า หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 มีจำนวน 10,204,305.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.06 ของ GDP²² โดยเป็นหนี้รัฐบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.2 ของหนี้สาธารณะคงค้างรวม ในขณะที่หนี้รัฐวิสาหกิจ หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) และหนี้หน่วยงานของรัฐ คิดเป็นเพียงร้อยละ 9.3 ร้อยละ 2.4 และร้อยละ 0.1 ของหนี้สาธารณะคงค้างรวม ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ยังคงอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐและกรอบการบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งกำหนดให้สัดส่วนดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของ GDP²³

นอกจากนี้ สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ของไทยในปัจจุบันยังคงต่ำกว่าในต่างประเทศมาก อาทิ ญี่ปุ่นมีสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 172.135 สหรัฐอเมริกามีสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 95.843 สหราชอาณาจักรมีสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 76.108 และจีนมีสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 77.840²⁴

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมีการกลายพันธุ์ รวมถึงมีโรคอุบัติใหม่ที่อาจระบาดและจะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจได้ ในขณะเดียวกันยังคงมีความจำเป็นในการรักษาศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว รัฐบาลจึงควรเตรียมการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยังคงอยู่ รวมถึงควรมีการเฝ้าติดตามการระบาดของโรคอุบัติใหม่ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และจำเป็นต้องเพิ่มขนาดของมาตรการเยียวยาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แก่กลุ่มที่มีความเปราะบางทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน และหนี้สิน และผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ตลอดจนรักษาแรงกระตุ้นทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและฟื้นฟูเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องผ่านการเพิ่มอุปสงค์การบริโภคภายในประเทศ รวมถึงการสนับสนุนมาตรการที่เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

11) ภาระอื่นที่มีข้อผูกพันตามกฎหมาย

ภาระอื่นที่มีข้อผูกพันตามกฎหมายเป็นข้อสังเกตเดิมที่เคยเสนอในปีก่อนที่ขอนำมาเป็นข้อสังเกตอีกครั้งในช่วงที่ประเทศไทยยังคงเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเห็นว่า ภาระผูกพันดังกล่าวเป็นข้อจำกัดในการจัดทำงบประมาณในอนาคตประการแรก คือ งบประมาณ พ.ศ. 2566 ภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้นสูงถึง 1,095,654.4 ล้านบาท จำแนกเป็น เงินงบประมาณ 1,049,816.5 ล้านบาท เงินนอกงบประมาณ 32,848.6 ล้านบาท และเงินสำรองเพื่อเหลือเพื่อขาด 12,989.3 ล้านบาท ทั้งนี้ พบว่า ภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้น

²² ที่มา : สรุปรายงานสถานะหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 โดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ โดยหนี้สาธารณะคงค้างแบ่งเป็น 1) หนี้รัฐบาล 9,000,822.76 ล้านบาท 2) หนี้รัฐวิสาหกิจ 946,912.52 ล้านบาท 3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) 249,844.96 ล้านบาท และ 4) หนี้หน่วยงานของรัฐ 6,725.14 ล้านบาท

²³ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 50 กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐประกาศกำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ

²⁴ ที่มา: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, April 2022

โดยส่วนมากเป็นภาระผูกพันงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้วก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวนสูงถึง 873,001.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.7 ของภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้น และอีกร้อยละ 20.3 ของภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้น เป็นภาระผูกพันงบประมาณรายการใหม่ที่เริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งมีจำนวน 222,653.1 ล้านบาท

ประการที่สอง คือ ภาระผูกพันจากการดำเนินนโยบายโครงการรัฐ (Quasi - fiscal Policy) ณ สิ้นปีงบประมาณ 2564 มีจำนวน 953,378 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.01 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 แม้ว่าจะอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐที่กำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ทั้งนี้ ภาระดังกล่าวถือเป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้จากการดำเนินโครงการรัฐให้หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาระผูกพันจากการดำเนินนโยบายโครงการรัฐมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐจึงมีมติปรับกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐดังกล่าวเป็นไม่เกินร้อยละ 35 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นการชั่วคราวในปีงบประมาณ 2565 และให้ปรับลดอัตราลงเป็นไม่เกินร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566²⁵

ดังนั้น รัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการรัฐและดำเนินโครงการเท่าที่จำเป็น โดยคัดเลือกเฉพาะโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนอย่างแท้จริง และโครงการที่มีการดำเนินการทุกปีควรบรรจุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

9.1.2 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ 3 มิติ ได้แก่ ในมิติงบประมาณตามภารกิจหน้าที่และอำนาจของกระทรวงและหน่วยงาน (Function) มิติงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานในพื้นที่ (Area) และมิติงบประมาณตามภารกิจยุทธศาสตร์หรือนโยบาย (Agenda) เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในพื้นที่

1) งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- งบประมาณพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนการพัฒนาไปพร้อมกันทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ซึ่งจะสะท้อนความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนได้อย่างตรงจุด ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยรับงบประมาณ ทั้งหน่วยรับงบประมาณที่เป็นกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบ 3 มิติ ได้แก่ มิตินโยบาย (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area) โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการจัดทำแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณดังกล่าวให้เป็นไปในรูปแบบของแผนเดียว (One Plan) ในกรณีที่แผนงาน/โครงการของหน่วยรับงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด (มีการบูรณาการ 2 มิติ ให้ถือว่ามีความสำคัญสูงในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และกรณีที่แผนงาน/โครงการ

²⁵ มติคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐในการประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว

ของหน่วยรับงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล (Agenda) ให้ถือว่ามีความสำคัญสูงสุด (มีการบูรณาการ 3 มิติ)

- กรอบวงเงินของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566 มีจำนวน 28,000 ล้านบาท แต่ได้รับจัดสรรจริงต่ำกว่ากรอบวงเงิน ทุกปี เช่น ปีงบประมาณ 2565 ได้เพียง 17,410 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2566 ได้ 21,727.7 ล้านบาท ควรมีการพิจารณาให้ได้รับการอนุมัติให้ใกล้เคียงกับกรอบวงเงินที่กำหนดไว้

- ควรพิจารณายกเลิกการกำหนดสัดส่วนงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่ให้มีรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 โดยอาจกำหนดสัดส่วนของรายจ่ายลงทุนในช่วงร้อยละ 30 - 50 และควรกำหนดช่วงเวลาชัดเจนและเหมาะสมเพื่อให้จังหวัดมีระยะเวลาที่เพียงพอในการจัดทำ คำขอของงบประมาณในส่วนนี้

- การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รัฐบาลควรเพิ่มการกระจายอำนาจ ในเชิงพื้นที่ โดยจัดสรรงบประมาณของจังหวัดตามความต้องการในแผนงานที่จะเป็นการเพิ่มรายได้ ให้ประชาชนในพื้นที่ โดยให้หน่วยของกระทรวงที่มีประจำในพื้นที่จังหวัด อาทิ สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการโดยเป็น ความต้องการของจังหวัดอย่างแท้จริง ทั้งนี้ จะช่วยลดจำนวนการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยส่วนกลาง (Function) ซึ่งจะเป็นการช่วยลดความซ้ำซ้อนและประชาชนในพื้นที่ได้ประโยชน์ตามความต้องการ อย่างแท้จริง

- แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ควรจัดทำในห้วงเวลาที่เหมาะสม มีระยะเวลา เพียงพอที่จะส่งให้หน่วยรับงบประมาณ (Function) จัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกัน เพื่อขอรับ การจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่ดำเนินการ โดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ควรมีขนาดเล็กหรือเหมาะสมกับศักยภาพของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ สำหรับแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด ที่ดำเนินการโดยหน่วยรับงบประมาณ (function) ต้องเป็นไปตามภารกิจและศักยภาพ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการด้วย

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยจัดทำแผนงาน/โครงการ บูรณาการงบประมาณ 3 มิติ ควรดำเนินการในห้วงเวลาที่ให้หน่วยงานที่ต้องจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี สามารถดำเนินการได้ทันกำหนดการส่งคำขอ งบประมาณให้สำนักงบประมาณตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- งบประมาณในการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดและประชาชนต้องใช้ในการสัญจรในพื้นที่ จังหวัดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท) ควรให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้รับผิดชอบและให้ความสำคัญเร่งด่วนเป็นลำดับแรก โดยจังหวัด จะต้องเสนอความต้องการให้ทันในห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้กระทรวงคมนาคมจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณของจังหวัดที่ควรเสนอความต้องการ ในแผนงานที่เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

2) งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ในห้วงเวลาที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี (เงินอุดหนุน) และรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ รวมทั้งรายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ในจำนวนที่ต่ำกว่าที่รัฐประมาณการไว้ ประมาณร้อยละ 10 – 20 (ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564) สาเหตุที่สำคัญมาจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้างในอัตราร้อยละ 10 และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจและหน้าที่ โดยเฉพาะการบริการสาธารณะ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชน จึงสมควรให้รัฐบาลพิจารณาเพิ่มอำนาจในการจัดเก็บรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลอาจจัดสรรเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมทั้งในส่วน of เงินอุดหนุนและรายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย และไม่มีเงินสะสม รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้เป็นหน่วยรับงบประมาณ ในลักษณะของงบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปีหรือเพิ่มเติมเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดสรรเงินให้กับงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างแท้จริงโดยการออกเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ

- ปัญหาที่สำคัญ คือ ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและถนนที่ได้รับการถ่ายโอนที่มีการชำรุดอย่างมาก (จากข้อมูลที่ได้รับได้มีถนนชำรุดประมาณ ร้อยละ 70 – 80 ของความรับผิดชอบ แต่ได้รับงบประมาณซ่อมแซมประมาณ ร้อยละ 10 – 20 ของถนนที่ชำรุดเท่านั้น) ทำให้ประชาชนได้รับความลำบากในการสัญจรจึงสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการซ่อมแซม และรวบรวมความต้องการในส่วนที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐบาลในลักษณะทยอยดำเนินการ เพื่อให้รัฐบาลพิจารณาในการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้

- กรณีการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต) ที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะมีการถ่ายโอนบางส่วนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการ อาจจะมีประเด็นปัญหาในเรื่องบุคลากรที่ไม่เพียงพอในการให้บริการ รวมทั้งงบประมาณด้านบุคลากรที่ได้รับไม่ครบตามความต้องการของการถ่ายโอน และเงินอุดหนุนในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล (S M และ L) ที่อาจไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อการบริการประชาชนในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน ควรให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดมาตรการแก้ปัญหาต่าง ๆ และมีการประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขอย่างใกล้ชิด

9.1.3 การควบคุม/ลดค่าใช้จ่ายในส่วน of รายจ่ายประจำปี (งบบุคลากร/งบดำเนินงาน/งบอื่น ๆ) เพื่อไม่ให้เป็นการกับรัฐบาลในภาพรวมและนำไปสู่การลดการขาดดุลงบประมาณ

1) การควบคุมค่าใช้จ่ายบุคลากร

ตามที่สถานภาพกำลังคนภาครัฐในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความต้องการเพิ่มอัตรากำลังของส่วนราชการเพื่อรองรับภารกิจสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล จึงส่งผลให้เกิดการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ตามกฎหมายหลายหน่วยงาน

และมีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเพิ่มสูงขึ้น ในการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้จัดทำข้อเสนอในการบริหารอัตรากำลังภาครัฐ โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสำนักงบประมาณ ในการควบคุมอัตรากำลังบุคลากรและงบประมาณด้านบุคลากรอย่างบูรณาการ โดยให้มีการทบทวนบทบาทภารกิจ โครงสร้างองค์กร และกรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยน โอนงานบางประเภทให้เอกชนดำเนินการ รวมทั้งเน้นการใช้รูปแบบการจ้างงานที่หลากหลายเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรในระยะยาว

การดำเนินการดังกล่าวสมควรให้ทุกส่วนราชการได้พิจารณาดำเนินการ โดยเฉพาะสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนเพื่อทบทวนบทบาท ภารกิจ โครงสร้าง องค์กร และอัตรากำลังคนที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้งบประมาณบุคลากรภาครัฐเพิ่มสูงขึ้นและสามารถลดลงได้ในอนาคต

2) การพัฒนาโครงสร้างส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพและความคุ้มค่าการจัดส่วนราชการ (Post - Audit) หลังจากส่วนราชการได้ดำเนินการกิจตามโครงสร้างที่ปรับปรุงใหม่ไประยะหนึ่ง ทั้งนี้ กรณีไม่เพิ่มหน่วยงานและเพิ่มหน่วยงานใหม่โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดไว้แล้ว หากผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องมีการทบทวนโครงสร้างหรือรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังมีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและบูรณาการในลักษณะองค์กรบริหารเฉพาะกิจ (Ad hoc) และการทบทวนบทบาทภารกิจการถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้พัฒนากลอบแนวทางการดำเนินการ จึงสมควรให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดแผนงานในการดำเนินการ การประเมินประสิทธิภาพส่วนราชการตามแผนงานประจำปี และมีการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้สามารถปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การเพิ่มประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการประชาชน ซึ่งส่งผลให้ภาครัฐลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและลดการใช้กำลังคนในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ได้กำหนดการขับเคลื่อน Digital Transformation เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลส่วนราชการ โดยเฉพาะในการสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงกระบวนการหรือการให้บริการ (e - Service) รวมทั้งการเชื่อมโยง/แบ่งปันข้อมูล และการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกในการทำงาน เช่น การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การรับ - ส่งหนังสือราชการ เป็นต้น

จึงให้ส่วนราชการได้ให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้มีการลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและปรับลดอัตรากำลังคนในการปรับโครงสร้างหน่วยงานในหัวงต่อไป สำหรับการจัดทำ Data Platform ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการในปัจจุบัน สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์กรมหาชน) ได้จัดทำ Data Platform ไว้เป็นแพลตฟอร์มเดียว โดยให้ทุกส่วนราชการมาร่วมกันใช้งาน ซึ่งได้มีการจัดทำมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายหน่วยงานสามารถบูรณาการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ขอให้ส่วนราชการงดดำเนินการจัดหา Data Platform ที่เป็นอิสระไม่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นได้

ในการบริหารจัดการและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการ โดยรูปแบบการใช้ประโยชน์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐานจากสำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยส่วนราชการต้องหารือการกำกับดูแลควบคุมจากหน่วยงานดังกล่าว ในปัจจุบันภาครัฐสนับสนุนให้การบริการต้องเน้นการบริหารที่รวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง มีความสะดวกมากขึ้น หนทางที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ หน่วยงานต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

- การสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ต้องให้หน่วยงานกลาง อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับหน่วยรับงบประมาณจัดระบบบูรณาการข้อมูลของรัฐขนาดใหญ่ (Big Data) ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระเกินจำเป็นของผู้ปฏิบัติและต้องเน้นให้มีระบบประมวลผลโดยใช้ AI ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและกำหนดแนวทางในการลดอัตรากำลังคนภาครัฐให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่การบริการภาครัฐสมัยใหม่ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ตามมาตรฐานสากลด้วย

9.1.4 ข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณในห้วงเวลาต่อไป

1) การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในภาพรวมยังขาดประสิทธิภาพ บางส่วนยังไม่สร้างประโยชน์ให้กับประชาชน

การจัดทำแผนงานของหน่วยรับงบประมาณภายใต้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 นั้น ในภาพรวมพบว่า โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยรับงบประมาณจัดทำ ยังคงให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายค่าบริหารงานบุคลากรและค่าใช้จ่ายประจำเป็นหลัก เช่น ค่าจ้าง ค่าวัสดุ ค่าพาหนะ ค่าอาคารสถานที่ เป็นต้น ขณะที่งบประมาณที่มุ่งเน้นการกระจายรายได้ให้กับประชาชนกลับมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น รูปแบบการใช้จ่ายจำนวนมากปรากฏในลักษณะของกิจกรรมฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ส่งผลให้งบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลมุ่งหวังที่จะลงทุนผ่านโครงการและกิจกรรม เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ (Circular Economy) ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสร้างประโยชน์ให้กับประชาชน นอกจากนี้ โครงการและกิจกรรมที่มีการออกแบบยังมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับที่เคยดำเนินการมาในปีก่อนหน้า ไม่มีการออกแบบบนฐานของนวัตกรรมหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนหรือยกระดับประสิทธิภาพของภาครัฐ ทำให้ประชาชนไม่สามารถรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิรูปที่รัฐบาลมุ่งหวัง

สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่ง มาจากแนวทางการจัดทำแผนงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณรูปแบบเดิม เช่น การพิจารณาโครงการและกิจกรรมก่อนหน้าเป็นฐานในการออกแบบการให้ผู้ปฏิบัติที่ขาดความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำงบประมาณที่ต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจเป็นผู้จัดทำ รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานต่ำกว่าที่ควร ไม่เกิดความท้าทายใหม่ ๆ การไม่เปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชน

และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เข้ามาส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำโครงการและกิจกรรมของหน่วยรับงบประมาณ เป็นต้น

ดังนั้น ข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในปีต่อไป มีดังนี้

(1) หน่วยรับงบประมาณ ควรจัดทำให้มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปิดให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และออกแบบโครงการและกิจกรรมรองรับการใช้จ่ายงบประมาณตามภารกิจของแต่ละหน่วยรับงบประมาณ และคำนึงถึงการสรรค์สร้างนวัตกรรม แผนการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง และกระบวนการงาน (Work Process) เข้ามารองรับ

(2) สำนักงานงบประมาณ ต้องมีกระบวนการพิจารณาถ่วงน้ำหนักความต้องการ งบประมาณของหน่วยรับงบประมาณก่อนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่มุ่งเน้นการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อตอบสนอง ต่อการหมุนเวียนของงบประมาณภาครัฐในระบบเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนเป็นสำคัญ

2) การจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจุบันการบริหารงานภาครัฐเป็นไปในลักษณะของการขับเคลื่อนงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Driving) ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการสร้างการเปลี่ยนแปลง ของประเทศ จึงได้มีการจัดทำแผนงานในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย แผนงานหลัก ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2570 แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2561 - 2565 แผนงานลำดับรอง ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 หน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณในฐานะผู้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จะต้องจัดทำแผนงานระดับกระทรวงและกรมให้มีความสอดคล้องกับแผนงานหลักและแผนงานลำดับรอง ทั้งแผนยุทธศาสตร์หน่วยงานระยะ 5 ปี แผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ในลักษณะของการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายลดหลั่นลงมา (Cascade) เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์โดยรวมตามแผนงานลำดับรองและแผนงานหลักของชาติ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สภาพปัญหาและข้อจำกัดในปัจจุบันที่ทำให้หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถดำเนินการร่วมขับเคลื่อน ภารกิจร่วมกันเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมได้มีหลายประการด้วยกัน

ประการแรก แม้ว่าสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้มีการจัดทำแผนงานที่ดี แต่ในทางปฏิบัติ พบว่า หน่วยรับงบประมาณแต่ละแห่งมีขีดความสามารถ ในการขับเคลื่อนในระดับที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้หน่วยงานบางแห่งสามารถนำเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อขับเคลื่อนงานเชิงภารกิจได้แตกต่างกัน

ประการที่สอง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ยังไม่ได้ทำหน้าที่กำกับควบคุมและให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยรับงบประมาณในการจัดทำตัวชี้วัด และกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง

ประการที่สาม หน้าที่และอำนาจตามภารกิจของหลายหน่วยงานมีลักษณะซ้ำซ้อน หรือคล้ายคลึงกัน ส่งผลให้หลายหน่วยงานมีการจัดทำโครงการและกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน

ประการที่สี่ แม้ระบบงบประมาณในปัจจุบันกำหนดหน่วยราชการหลายแห่งร่วมกันจัดทำและขับเคลื่อนแผนงบประมาณแบบบูรณาการได้ ซึ่งถือเป็นหลักการทำงานที่ดี แต่ในทางปฏิบัติ พบว่า แผนงบประมาณแบบบูรณาการจำนวนมากถูกนำไปใช้เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณขอรับการจัดสรรงบประมาณในงานประจำของหน่วยงานทั้งงานในเชิงพื้นที่ (Area - based) และงานในเชิงภารกิจ (Functional - based) ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่ดี ดังนั้น ข้อเสนอต่อการจัดทำและขับเคลื่อนแผนงานและแผนงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในระยะต่อไป มีดังนี้

(1) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะผู้จัดทำแผนงานลำดับรอง “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและกำกับควบคุมการจัดทำตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายให้กับหน่วยรับงบประมาณ โดยพิจารณาถึงหน้าที่อำนาจ และขีดความสามารถของหน่วยรับงบประมาณแต่ละแห่งที่เกี่ยวข้อง

(2) สำนักงานงบประมาณ ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบพิจารณากลับกรองแผนงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ จะต้องทำหน้าที่ในการพิจารณา ทบทวนและวิเคราะห์ความสอดคล้องของลักษณะโครงการและกิจกรรม รวมทั้งตัวชี้วัดและการกำหนดเป้าหมายที่หน่วยรับงบประมาณกำหนด ว่ามีความซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้องกับแผนงานหลักและแผนงานลำดับรองระดับชาติหรือไม่ รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดทำและขับเคลื่อนงบประมาณแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพรองรับ

(3) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ต้องเร่งการปรับโครงสร้างของหน่วยรับงบประมาณให้มีขนาดเล็กและกระชับ แต่มีประสิทธิภาพสูง โดยจะต้องมีการสำรวจและวิเคราะห์กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่ระบุอำนาจหน้าที่ภารกิจ และบริการสาธารณะของหน่วยรับงบประมาณที่ทับซ้อนหรือคล้ายคลึงกัน ในกรณีที่มีภารกิจทับซ้อนกันของอำนาจหน้าที่และภารกิจมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน ให้มีการเสนอยกเลิกอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน้อยกว่าออกไป

3) การจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (SPBBS)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบงบประมาณมาเป็นลำดับ ตั้งแต่ระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ (Line - Item Budgeting Systems) จนมาถึงปัจจุบันภาครัฐได้หันมาใช้ “ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Performance - Based Budgeting Systems: SPBBS)” ซึ่งมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์เชิงยุทธศาสตร์ในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นต่อสังคมในวงกว้าง

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ พบว่า หน่วยรับงบประมาณหลายหน่วยยังขาดความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ อาทิ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ของหน่วยงานไม่สอดคล้องกับแผนงานระดับชาติ มีการกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ (Key Performance Indicators : KPIs) ที่ไม่สอดคล้องกับพันธกิจ (Mission) ของหน่วยงาน รวมทั้งบางหน่วยงานมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สามารถสร้าง “จุดคานงัด” เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับผลกระทบในเชิงบวกที่ประชาชนสามารถรับรู้

หรือได้รับประโยชน์ได้ มีโครงการและกิจกรรมจำนวนมากที่ออกแบบในลักษณะโครงการเป็นฐาน (Project - based) หรือชั่วคราว (Ad Hoc) เพียงเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำค่าของงบประมาณ

นอกจากนี้ ยังพบว่า หลายหน่วยงานของรัฐทั้งกระทรวงและกรมต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรอิสระ และศาล มีการจัดทำค่าของงบประมาณที่ไม่จำเป็นและอาจก่อให้เกิดการงบประมาณด้านสาธารณูปโภค (เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าดูแลรักษา และซ่อมบำรุง เป็นต้น) อีกเป็นจำนวนมาก ขณะที่หลายหน่วยงานมีรายรับไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ขณะเดียวกันมีหลายหน่วยงานที่ยังคงมีการขอขยายอัตรากำลังเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่รัฐบาลมีนโยบายการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้องค์กรภาครัฐและอัตรากำลังที่ลดลง (Downsizing) มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ

ดังนั้น ข้อเสนอแนะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเป็นไปตามหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (SPBBS) มีดังนี้

(1) หน่วยรับงบประมาณ จะต้องพิจารณาและทบทวนความสอดคล้องของแผนยุทธศาสตร์หน่วยงาน แผนงบประมาณรายจ่าย และแผนปฏิบัติราชการ ให้มีความสอดคล้องกับแผนงานระดับชาติ ทั้งวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ และตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งทบทวนการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มุ่งเน้นการสร้างเปลี่ยนแปลงในลักษณะจุดคานงัดตามภารกิจหรือความรับผิดชอบของตนเอง

(2) หน่วยรับงบประมาณ ต้องมีการทบทวนภารกิจหรือบริการสาธารณะใดที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นจ้างข้าราชการเพิ่มเติม อันจะเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากให้กับภาครัฐในระยะยาว ควรปรับเปลี่ยนไปใช้รูปแบบอื่น ๆ เพื่อลดต้นทุนดำเนินการ (Operation Cost) อาทิ การจัดจ้างภายนอก การจ้างงานแบบเป็นครั้งคราวตามผลผลิต การกระจายบทบาทให้ภาคเอกชนเข้ามาแข่งขัน การมอบหมายให้ภาคประชาสังคมที่มีศักยภาพดำเนินการแทนในแต่ละพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้คงเหลือผู้ปฏิบัติงานราชการทำหน้าที่เชิงควบคุม กำกับ และตรวจสอบการทำงานเท่าที่จำเป็น แต่ยังคงให้ข้าราชการมีความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อภารกิจและบริการสาธารณะนั้น ๆ เช่นเดิม

(3) สำนักงบประมาณ ต้องมีการออกแบบกระบวนการพิจารณากันกรองโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (เช่น อาคารสถานที่) ให้มีความรัดกุมและรอบคอบจากความจำเป็นและความเหมาะสมให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น

4) การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายงบประมาณ

การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายงบประมาณ เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ดังเช่นที่ปรากฏในประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่ต้องการขับเคลื่อนภารกิจและบริการสาธารณะของภาครัฐที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและมาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ติดตามและกำกับผลสัมฤทธิ์ของแผนงานแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับแผนของหน่วยงาน แผนบูรณาการ และแผนงานระดับชาติ ซึ่งการประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายงบประมาณมิใช่เป็นเพียงการพิจารณาถึงการใช้จ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่เบิกจ่ายได้ครบถ้วน หากแต่ต้องมีการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ว่านำไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัดทั้งในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อสังคมที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ซึ่งต้องสามารถชี้ให้เห็นข้อมูลที่แตกต่างกันระยะก่อนและหลังดำเนินโครงการและกิจกรรมไปแล้ว ตลอดจนต้องสามารถนำข้อมูลที่ได้เทียบเคียงระดับการพัฒนาตามมาตรฐานในระดับสากล เพื่อให้เห็นตำแหน่ง (Position) ว่าหากเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ประเทศไทยอยู่ในระดับใด

ที่ผ่านมาประเทศไทยในภาพรวมมีเพียงการประเมินผลการใช้จ่ายเงินภาครัฐที่ดำเนินการโดยสำนักงานงบประมาณ และการติดตามสถานภาพการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณว่าได้มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในห้วงระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติผ่านระบบ eMENSCR เท่านั้น ขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีความพยายามส่งเสริมนวัตกรรมบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ แต่ในภาพรวมการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐกลับยังไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้จ่ายงบประมาณแบบองค์รวมได้อย่างแท้จริง ทำให้ประเทศประชาชนไม่สามารถรับรู้และสัมผัสได้ถึงการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่และประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เกิดจากปัจจุบันยังไม่มี “หน่วยหลัก (Core Unit)” ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางคอยทำหน้าที่กำกับติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนงานทั้งในเชิงยุทธศาสตร์ การปฏิรูป และการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ รวมทั้งคอยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่คาดหวัง ทำให้การบริหารงานของภาครัฐโดยรวมไม่มีข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนงานในมิติต่าง ๆ

ดังนั้น ข้อเสนอแนะเพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์และการกำหนดตัวชี้วัดการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ **รัฐบาลและรัฐสภา** จึงควรร่วมกันกำหนดให้มี “**หน่วยงานกลาง**” ซึ่งสมควรเป็นหน่วยงานที่มีอยู่แล้วและมีความเป็นอิสระ ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูป และการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ เพื่อให้เห็นถึงข้อมูลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินว่า ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะหน่วยรับงบประมาณในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำงบประมาณ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย

5) การสร้างเปลี่ยนแปลงการบริหารงานภาครัฐบนฐานนวัตกรรม (Innovative Based)

การสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับประเทศสามารถพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดดและประชาชนเชื่อมั่นและสัมผัสได้ถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของรัฐบาลและหน่วยรับงบประมาณนั้น จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ ความต้องการและความคาดหวังของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มาสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับขับเคลื่อนภารกิจและการจัดบริการสาธารณะของภาครัฐ ที่ผ่านมามีพบว่า ในภาพรวมการพัฒนานวัตกรรมของภาครัฐมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเครื่องมือดิจิทัล (Digital Tools) โดยเฉพาะแอปพลิเคชันต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยรับงบประมาณจัดทำออกมาเป็นจำนวนมาก แต่หลายแอปพลิเคชันมีความซ้ำซ้อน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน หรือไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้ ส่งผลให้งบประมาณค่าใช้จ่ายของภาครัฐสูญเสียไปโดยไม่เกิดประโยชน์อย่างน่าเสียดาย ทั้งนี้ แม้ความพยายามดังกล่าวจะเป็นเรื่องที่ดี แต่ยังมีใช้ความหมายที่ถูกต้องของการสรรค์สร้าง

นวัตกรรมของภาครัฐทั้งหมด เนื่องจากนวัตกรรมของภาครัฐสามารถครอบคลุมได้อย่างน้อย 3 มิติด้วยกัน ได้แก่

มิติที่หนึ่ง นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) เช่น การปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทแวดล้อมความต้องการของประชาชน การพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนภารกิจของรัฐที่มุ่งเน้นการเปิดรับการมีส่วนร่วมของพลเมือง (Citizen Engagement) การระดมทรัพยากรจากภาคส่วนอื่นในสังคมและมีนัยสำคัญต่อการลดต้นทุนของภาครัฐ (Public Cost) ได้อย่างมีนัยสำคัญ การบูรณาการทำงานร่วมกันหลากหลายภาคส่วน

มิติที่สอง นวัตกรรมบริการสาธารณะ (Public Service Innovation) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนารูปแบบการให้บริการสาธารณะใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกแบบและคิดค้นนวัตกรรม (Co - Creation) ร่วมกับภาครัฐที่เป็นเจ้าของภารกิจ มิใช่เพียงแต่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการทำได้เพียงรอรับบริการสาธารณะในรูปแบบเดิมที่ภาครัฐกำหนดหรือออกแบบเพียงฝ่ายเดียว

มิติที่สาม นวัตกรรมที่เป็นผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) เช่น นโยบายสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชน

การยกระดับการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยบริบทแวดล้อม (Eco - system) ที่เอื้ออำนวยต่อการสรรค์สร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งการพัฒนาประเทศมีรัฐบาลและหน่วยรับงบประมาณเป็นแกนหลักที่สำคัญ จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ให้กับบุคลากรในภาครัฐ และแต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องมีผู้มีความสามารถในการสรรค์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ (Innovator) คอยทำหน้าที่กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานวัตกรรมในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น

(1) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จะต้องเข้าไปมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการสรรค์สร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในภาครัฐ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด

(2) รัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ต้องมีนโยบายปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่ผูกขาดการวางแผน ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมโดยภาครัฐฝ่ายเดียว ไปสู่การบริการงานภาครัฐแบบเปิดรับการมีส่วนร่วม (Open Government) ที่เปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถร่วมออกแบบ (Co - creation) โครงการและกิจกรรมหรือบริการสาธารณะของหน่วยรับงบประมาณ ร่วมขับเคลื่อนภารกิจหรือจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ต่าง ๆ ตลอดจนร่วมติดตามและประเมินผลลัพธ์จากการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การปฏิรูป และการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรข้ามภาคส่วน (Cross Sectors) ระหว่างกันจะนำมาสู่โอกาสในการสรรค์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับภาครัฐ อันนำไปสู่การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงประเทศได้รวดเร็วและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น ในส่วนนี้รัฐบาลและสำนักงานงบประมาณสามารถให้การสนับสนุนกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ทั้งในรูปแบบการกำหนดสัดส่วนงบประมาณของส่วนราชการเพื่อสร้างนวัตกรรม และการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้

6) การพัฒนาระบบการบริหารและตรวจสอบใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ

ปัจจุบันหน่วยงานที่มีรายได้เงินนอกงบประมาณ มีจำนวน 567 หน่วยงาน แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีหน่วยงานที่ส่งเงินสมทบคืนคลังเพียง 187 หน่วยงาน เท่านั้น ขณะที่ในภาพรวมภาครัฐมีรายได้เงินนอกงบประมาณ ประมาณการไว้ที่ 1.7 ล้านล้านบาทหรือประมาณครึ่งหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และมีเงินนอกงบประมาณที่สมทบคืนคลังประมาณเพียง 1 แสนล้านบาทเท่านั้น จะเห็นได้ว่า เงินนอกงบประมาณซึ่งเป็นรายได้ที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บได้เอง มิได้ถูกนำมาใช้ในการนำเข้าสู่ระบบการพิจารณาวางแผนการใช้จ่ายของรัฐบาล และขอความเห็นชอบจากรัฐสภา หน่วยรับงบประมาณมีอำนาจในการบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณค่อนข้างอิสระ ขณะที่เงินในงบประมาณเริ่มไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารเงินนอกงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มทางเลือกการบริหารงบประมาณแผ่นดินในภาพรวมที่จะสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศได้มากยิ่งขึ้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) รัฐบาล ควรกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำ “แผนการบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ” เสนอให้คณะรัฐมนตรี และรัฐสภาสามารถร่วมกันพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมของประเทศมากยิ่งขึ้น

(2) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบบัญชีเงินนอกงบประมาณ ต้องมีการจัดทำรายงานตรวจสอบเงินนอกงบประมาณ และรวบรวมข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และสามารถร่วมตรวจสอบติดตามสถานะของเงินนอกงบประมาณได้

7) การจัดสรรงบประมาณเพื่อความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและความรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัล (Digital Literacy) และด้านการเงิน (Financial Literacy)

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันทางด้านเทคโนโลยีทั้งข้อมูลข่าวสาร (Information) และระบบตลาดการเงิน (Financial Market) มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ถือเป็นความท้าทายสำหรับรัฐบาลและประชาชนอย่างมาก เนื่องจากประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางการเงินหลากหลายรูปแบบ นำไปสู่การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจระดับตัวบุคคลครัวเรือน ผู้ประกอบการ และประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมา พบว่า แม้มีบริการทางการเงินที่สะดวกสบายและประชาชนสามารถเข้าถึงได้มากขึ้น แต่ประชาชนยังคงมีการเผชิญกับความเสี่ยงหลากหลายรูปแบบ เช่น การเข้ามาของบริการทางการเงินที่สร้างเงื่อนไขกับผู้รับบริการไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด บริการทางการเงินที่มีลักษณะโฆษณาชวนเชื่อและหลอกลวง ตลอดจนการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงและภาครัฐไม่สามารถเข้าไปกำกับดูแลได้อย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันนั้น ประชาชนมีพฤติกรรมให้ความสนใจการลงทุนผ่านระบบดิจิทัลมากขึ้น แต่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจทั้งทักษะทางดิจิทัลและการวิเคราะห์การเงินและความเสี่ยงที่เพียงพอ

ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของประเทศ และประชาชน พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการหารายได้ให้กับประชาชนในอนาคต ภาครัฐจำเป็นต้องมีนโยบายการพัฒนาทักษะและรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัล (Digital Literacy) และด้านการเงิน (Financial

Literacy) ให้เป็น “วาระแห่งชาติ” และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน ดังนี้

(1) กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ต้องเร่งจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับพัฒนาการด้านดิจิทัลและการเงินให้กับเด็กและเยาวชน อาทิ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดเงิน และตลาดทุน การวิเคราะห์งบประมาณการเงินและบัญชีเบื้องต้น ความเชื่อมโยงทางการเงินกับเศรษฐกิจของไทยและของโลก เทคโนโลยีดิจิทัลทางการเงินรูปแบบใหม่ รูปแบบการลงทุนในปัจจุบัน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการนั้น จะต้องบรรจุองค์ความรู้พื้นฐานด้านการเงินไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดิจิทัลทางการเงิน รูปแบบใหม่ รูปแบบการลงทุนในปัจจุบัน และการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการเก็บออม มีความรู้ และทักษะเป็นภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองและครอบครัว

(2) ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลัง ควรร่วมกันพัฒนาทักษะและรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัลและด้านการเงินให้กับประชาชนทั่วไปที่สามารถเข้าใจได้ง่ายผ่านสื่อการเรียนรู้หรือช่องทางต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน ควรจัดทำหลักสูตรนอกห้องเรียน และให้บุคลากรของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง เป็นวิทยากร เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านดิจิทัล และด้านการเงินควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในห้องเรียน

8) การตั้งเงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ

ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 72 กำหนดให้รัฐตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นรายปีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปีเข้าบัญชีเงินสำรองทุกปีจนกว่าเงินสำรอง เงินกองกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวจะมีจำนวนสามเท่าของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปี และเมื่อมีจำนวนเกินสามเท่า ๆ ให้นำเงินส่วนที่เกินนั้นส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

ทั้งนี้ มาตรา 72 วรรคสาม กำหนดให้ในกรณีเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐอาจสั่งให้กองทุนส่งเงินออกจากบัญชีเงินสำรองกลับคืนเป็นรายได้แผ่นดินเพื่อจ่ายเป็นบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยส่วนของเงินดังกล่าวที่นำไปใช้ส่งคืนกองทุนในปีงบประมาณถัดไป

ในระยะเวลาที่ผ่านมา รายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตั้งงบประมาณไว้ประมาณ 270,000 ล้านบาท ทำให้ต้องตั้งงบประมาณเข้าบัญชีเงินสำรองตามนัยมาตรา 72 เป็นจำนวนสูง ประมาณ 54,000 ล้านบาท ซึ่งเงินในส่วนนี้หากสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือนำไปลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศ จะส่งผลให้การใช้งบประมาณแผ่นดินมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงเห็นสมควรให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนการกำหนดสัดส่วนการตั้งงบประมาณรายจ่ายรายปีเพื่อนำเข้าบัญชีเงินสำรองทุกปี และหรือสัดส่วนของเงินสำรอง เงินกองกลาง และดอกผลของ

เงินดังกล่าวต้องงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปี เท่าที่จำเป็น และเหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเป็นเงินสำรองฯ ดังกล่าว ร้อยละ 1 (จากเต็มร้อยละ 20) ของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปี เข้าบัญชีเงินสำรองทุกปีจนกว่าเงินสำรอง เงินกองกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวจะมีจำนวน สองเท่า (เดิมสามเท่า) ของรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปี เพื่อเป็นการลดภาระ รายจ่ายประจำ และสามารถนำวงเงินที่ลดได้ไปใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วนตามสถานการณ์ หรือนำไปลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

9) การให้ความสำคัญกับวินัยทางการเงินการคลังของรัฐ

การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ควรให้ความสำคัญกับวินัยการเงินการคลัง โดยคำนึงถึงการดำเนินนโยบายด้วยวินัยทางการคลัง (Fiscal Discipline) ตามความหมายอย่างกว้าง ที่มุ่งเน้นการลดการขาดดุลทางการคลัง (Fiscal Deficit) เพื่อให้ฐานะทางการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น แรงกดดันเงินเฟ้อลดลง และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลน้อยลง ซึ่งมีได้ใช้ในความหมายอย่างแคบ ที่เจาะจงถึงการใช้นโยบายงบประมาณแบบสมดุล (Balanced Budget)

รัฐบาลจึงควรแถลงนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการในการดูแล นโยบายการคลังให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ การดูแล ระดับการขาดดุลทางการคลัง การกำหนดเป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (Growth Domestic Product : GDP) การลดสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศ เป็นต้น รวมทั้งรัฐต้องหาทางเพิ่มรายได้และการจัดเก็บของภาครัฐ และมุ่งลด ความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม

10) การทบทวนการจัดลำดับความสำคัญของรายจ่ายของรัฐ

การจัดสรรงบประมาณควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณที่มีผลต่อ การสะสมทุนมนุษย์ (Human Capital) อาทิ ด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ตลอดจนการลงทุน ด้านโครงข่ายพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infrastructure) และที่สำคัญต้องสร้างกลไกให้ประชาชนเข้าถึง และมีโอกาสในด้านความจำเป็นพื้นฐาน การประกอบอาชีพ และการแข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลเกื้อกูล ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย พบว่า รายจ่ายที่เป็นงบ เงินอุดหนุน ซึ่งเป็นรายจ่ายที่เป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงาน ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้ราชการส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สภาตำบล องค์กรระหว่างประเทศ นิติบุคคล เอกชน หรือกิจการอันเป็น สาธารณประโยชน์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีจำนวน 1,122,946.5 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน ต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ตั้งไว้ ร้อยละ 35.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ร้อยละ 5.0

ทั้งนี้ การจัดตั้งหน่วยงานบางแห่งที่ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณรายจ่าย ประจำปีที่อาจสะท้อนถึงการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการ และยังเป็นการบิดเบือนการได้เปรียบ เจริญเปรียบ (Comparative Advantage) กรณีดังกล่าวจึงเห็นควรให้มีการพิจารณาถึงแนวทาง

การยกเลิกหรือลดการให้เงินอุดหนุน (Subsidy) ที่อาจสะท้อนการเกื้อกูลให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการงบประมาณที่ดำรงอยู่

11) การทบทวนบทบาทและความเหมาะสมในการจัดตั้งหรือการยกเลิก

องค์การมหาชน

รัฐบาลมีนโยบายควบคุมรายจ่ายประจำ โดยเฉพาะสัดส่วนบุคลากรภาครัฐไม่ให้เกินร้อยละ 40 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับระบบราชการและการกำหนดอัตรากำลัง ได้วางกฎเกณฑ์แนวทางในการกำกับดูแลการเพิ่มอัตรากำลังและส่วนราชการ ในระยะหลังได้มีการจัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้ง แก้ไขปัญหามากขึ้น องค์การมหาชนเหล่านี้ทำหน้าที่เช่นเดียวกับส่วนราชการและงานที่อยู่ในความรับผิดชอบที่มีส่วนราชการต่าง ๆ รับผิดชอบอยู่แล้ว (แต่อาจกระจายอยู่ในส่วนราชการอื่น ๆ) ดังนั้น การจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นไม่ต่างกับการตั้งส่วนราชการใหม่ที่ต้องมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ซึ่งน่าจะสวนทางกับความพยายามจำกัดงบดำเนินงานและบุคลากรให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม ดังนั้น จึงควรพิจารณาอย่างรอบครอบทุกด้าน ว่าสมควรตั้งองค์การมหาชนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร และพิจารณาว่าองค์การมหาชนใดที่ปฏิบัติงานตามกฎหมายที่จัดตั้งแล้วเสร็จหรือที่มีภารกิจซ้ำซ้อนกับส่วนราชการแล้ว ควรพิจารณาเสนอยุบเลิกหรือยกเลิกเสีย

9.2	การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่จำแนกงบประมาณตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่ตรงกับงบประมาณของแผนงาน/โครงการภายใต้เป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน
-----	---

9.2.1 โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

9.2.1.1 หน่วยรับงบประมาณมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิต/โครงการและงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) กับริตสององค์ประกอบและปัจจัย และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยตามที่แสดงไว้ในห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย แสดงว่าหน่วยรับงบประมาณมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นกว่าสองปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามในการกำกับติดตามยังไม่สามารถค้นหา ตรวจสอบ และเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญได้ทุกมิติ

ดังนั้น จึงควรระบุรหัสปัจจัยและองค์ประกอบแผนแม่บทย่อยและรหัสเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทย่อย (Y1) กำกับไว้ในฐานข้อมูลเอกสารงบประมาณ เพื่อให้สามารถตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงงบประมาณกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติได้

9.2.1.2 การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น เมื่อพิจารณาจากกฎหมายในการจัดตั้งของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ พบว่า หน่วยรับงบประมาณ จำนวน 70 หน่วยงาน มีผลผลิต/โครงการ และงบประมาณบางรายการเป็นภารกิจพื้นฐาน แต่ไปตั้งไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ เช่น กระทรวงมหาดไทย (ทุกหน่วยงาน) กระทรวงการคลัง (จำนวน 5 หน่วยงาน) และกระทรวง

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (จำนวน 45 หน่วยงาน) เป็นต้น และหน่วย
รับงบประมาณ จำนวน 69 หน่วยงาน มีสัดส่วนงบประมาณของภารกิจสนับสนุนยุทธศาสตร์
จำนวน 100,518.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
จำนวน 19,550.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.17 ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ ลักษณะกิจกรรม
และตัวชี้วัด พบว่า ผลผลิต/โครงการ ที่กำหนดไว้ในแผนงานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ
แต่ละด้าน บางผลผลิต/โครงการ สามารถกำหนดให้เป็นภารกิจพื้นฐาน และบางผลผลิต/โครงการ
สามารถกำหนดให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ได้ เช่น กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
และสังคม วงเงินงบประมาณ 35,514.6 ล้านบาท เป็นต้น รวมทั้งงบประมาณตามแผนงานพื้นฐาน
บางหน่วยรับงบประมาณได้ย้ายผลผลิต/โครงการ และวงเงินงบประมาณที่เคยกำหนดไว้ในแผนงาน
พื้นฐานทั้งหมด ไปกำหนดไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ ทำให้รายการค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตาม
หลักการจำแนกภารกิจยุทธศาสตร์และภารกิจพื้นฐาน และการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตาม
แนวทางการจัดทำและคู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี

ดังนั้น สำนักงานงบประมาณควรสร้างความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของแผนงาน
ให้มากยิ่งขึ้น และตระหนักถึงการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายประจำปีที่แฝงอยู่ในรูปของภารกิจยุทธศาสตร์
รวมทั้งพิจารณาทบทวนกำหนดโครงสร้างแผนงานที่เหมาะสม เพื่อรองรับแผนงานดังกล่าว
โดยอาจยกเลิกแผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้าน... และกำหนดโครงสร้างแผนงานที่เหมาะสม
เพื่อรองรับผลผลิต/โครงการ ที่สามารถวัดค่าในการตอบค่าเป้าหมายของแม่บทย่อย (Y1)
และเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ที่มีความชัดเจน โดยกำหนดให้อยู่ภายใต้
แผนงานยุทธศาสตร์ สำหรับผลผลิต/โครงการ ที่ไม่สามารถตอบค่าเป้าหมายได้โดยตรง ให้กำหนดไว้
ภายใต้แผนงานพื้นฐาน เพื่อให้การวัดค่ามีความถูกต้องตามหลักการจัดทำโครงสร้างแผนงานต่อไป

9.2.2 การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต/ โครงการ ที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน
ตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาว
คาดแดง) เพื่อนำส่งค่าเป้าหมายในการดำเนินแผนงาน ผลผลิต/โครงการ จากการจัดสรรงบประมาณ
รายจ่ายประจำปี ไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) และแผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ในหลายหน่วยรับงบประมาณยังขาดความชัดเจน โดยแสดงเฉพาะตัวชี้วัด
ของผลผลิต (Output) มากกว่าผลลัพธ์ (Outcome) ทำให้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ประชาชน
ชุมชน หรือสังคมจะได้รับประโยชน์ หรือกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สื่อถึงการนำส่งค่าเป้าหมายไปยัง
แผนแม่บทย่อยหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่หน่วยรับงบประมาณได้เชื่อมโยงกับ
แผนงานยุทธศาสตร์ในด้านนั้น ๆ

ดังนั้น เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตั้งแต่ต้นทางของกระบวนการงบประมาณ สำนักงานประมาณจึงควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ตามกลุ่มยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะของกิจกรรมและค่าเป้าหมายในแนวทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และค่ามาตรฐาน (กรอบ-วิธีการวัด) ของสำนักงานประมาณให้เป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์ในโอกาสต่อไป

2) ควรจัดทำชุดการเรียนรู้ในลักษณะของสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ E-learning หรือช่องทางการสื่อสารทางออนไลน์ต่าง ๆ นอกเหนือจากการแจ้งเวียนคู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้เกิดการสร้างการรับรู้ของหน่วยรับงบประมาณ สามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว ไม่สับสน และเกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง จัดให้มีทีมบูรณาการกลางจากหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องมาเป็นทีมให้คำปรึกษา เพื่อให้ความรู้และฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรองรับการขยายหน่วยรับงบประมาณไปจนถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

9.2.3 โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ

การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องได้ดำเนินการมาเป็นปีที่สองแล้ว (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 571 โครงการ ได้รับงบประมาณ 445 โครงการ วงเงินงบประมาณ 56,751.8 ล้านบาท, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 406 โครงการ ได้รับงบประมาณ 358 โครงการ วงเงินงบประมาณ 23,853.0 ล้านบาท) ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ยังพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โครงการสำคัญที่ได้รับอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีหลายโครงการยังไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง เนื่องจาก

1) โครงการที่มีวงเงินงบประมาณที่ค่อนข้างสูง การดำเนินการอาจต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการหลายปี ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีเดียวได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเวนคืนที่ดินเพื่อการก่อสร้างรถไฟสายสีม่วง วงเงินงบประมาณ 7,700 ล้านบาท เป็นต้น

2) โครงการสำคัญบางโครงการมีการนำลักษณะงานที่เป็นงานพื้นฐานปกติตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งไม่ได้ส่งผลกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทโดยตรงไปเสนอไว้ในโครงการสำคัญ เช่น กรมราชทัณฑ์ กรมวิชาการเกษตร และกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3) หน่วยรับงบประมาณบางหน่วยงานนำรายการที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งมาเสนอไว้ในโครงการสำคัญ เช่น การดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ตึกแถวสำหรับวิถีชีวิตใหม่ หรือการจัดซื้อระบบฟอกอากาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่ง เป็นต้น

4) การเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณหลายหน่วยมิได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี มีการปรับเปลี่ยนชื่อโครงการสำคัญ และในบางกรณีถูกกำหนดให้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการค่าใช้จ่าย จึงทำให้โครงการสำคัญไม่ปรากฏในโครงสร้างแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ได้โดยง่าย นอกจากนี้ โครงการสำคัญยังปรากฏ

อยู่ในโครงสร้างแผนงานหลากหลายระดับ เช่น ระดับผลผลิต/โครงการ ระดับกิจกรรม และระดับรายการค่าใช้จ่าย เป็นต้น

5) โครงการสำคัญของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การคัดเลือก และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เนื่องจาก **ขาดความพร้อม** ของสถานที่ดำเนินการ ขาดข้อมูลการนำรายงานผลการศึกษาผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม มีการยกเลิกโครงการเพราะหมดความจำเป็น หรือเป็นโครงการที่**มีความซ้ำซ้อน**กับหน่วยรับงบประมาณอื่น ดังนั้น คณะอนุกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) ในการจัดทำโครงการสำคัญ ควรให้หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.2) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทย่อย (จ.3) รวมทั้งทุกหน่วยงานของรัฐในระดับกรมหรือเทียบเท่า ในฐานะหน่วยปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 เรื่อง **แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ** ใน 4 แนวทาง ประกอบด้วย (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน (2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (3) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (4) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online)

(2) ในการคัดเลือกโครงการสำคัญควรนำหลักเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการตามคู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยตรวจสอบความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ บุคลากร/ทีมงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น มาประกอบการพิจารณาคัดเลือก ก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

(3) เพื่อให้สามารถรายงานผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายเงิน (ผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)) รวมทั้งให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณที่รับผิดชอบ กำหนดโครงการสำคัญให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ โดยกำหนดไว้ในระดับโครงการหรืออย่างน้อยในระดับกิจกรรมที่ชัดเจน

9.2.4 แนวทางการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการเพิ่มความครอบคลุมในการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive)

หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน เป็นการปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work From Home) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การอบรมสัมมนาการประชุม การเผยแพร่ข่าวสาร การร้องเรียน การส่งข่าวประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการเดินทางไปราชการ ตลอดจนดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน และผลักดันและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีทางด้านพลังงาน (Solar Cell เป็นต้น) มาใช้ในอาคารและสถานที่ทำงานของทางราชการ

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการเห็นว่า การเพิ่มความครอบคลุมโดยการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive) จะช่วยลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเฉพาะรายจ่ายประจำได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจากการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ พบว่า ข้อมูลรายงานสถานะ

แผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) อาจมีความคลาดเคลื่อนจากรายงานการเงินของหน่วยรับงบประมาณ ประกอบกับเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือที่อยู่กับหน่วยรับงบประมาณ เช่น องค์การมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ เป็นต้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลรายงานสถานะ และแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2566 แสดงยอดเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือ ยกมาสูงถึง จำนวน 2,820,153.25 ล้านบาท

ดังนั้น จึงเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณให้ความสำคัญกับการรายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้มีความครบถ้วน เป็นไปตามข้อเท็จจริง และพิจารณานำเงินนอกงบประมาณมาใช้สมทบหรือทดแทนงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเฉพาะรายจ่ายประจำปีให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้สำนักงานงบประมาณเคร่งครัดในการนำข้อมูลเงินนอกงบประมาณที่ถูกต้องมาประกอบการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการแสดงรายละเอียดข้อมูลเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในชั้นการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังภาครัฐตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

9.2.5 การสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยงานกลางและหน่วยรับงบประมาณ

การสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยรับงบประมาณในการจัดทำงบประมาณ เพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยรับงบประมาณร้อยละ 90 มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณได้มีการกล่าวถึงการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมถึงสามารถระบุทั้งสององค์ประกอบ (V) และปัจจัย (F) ของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อไปตอบต่อเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ได้ในเกณฑ์ดี

อย่างไรก็ตาม แนวคิดที่คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการนี้เป็นเพียงการริเริ่มที่ต้องการให้ฝ่ายบริหารรับไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564²⁶ เห็นชอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้ทบทวนและวางแผนการจัดทำงบประมาณ (ข้อ 2.1.3) โดยกำหนดให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจในปีงบประมาณต่อไป หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย 4 หน่วยงานดังกล่าว จึงต้องมีการประชุมหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการ และถ่ายทอดการรับรู้และความเข้าใจไปยังหน่วยรับงบประมาณ ทั้งในแง่ของการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) และเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ได้แก่ การมองเป้าหมายร่วมกัน การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อตอบเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) การจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมาย การให้บริการหน่วยงาน และการเชื่อมโยง ผลผลิต/โครงการ กับโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์

²⁶ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว3356 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2564

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำคำขอ
งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดประชุมดังกล่าวต้องเร่งดำเนินการในแต่ละการปฏิบัติ
ก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และให้ถือเป็นการปฏิบัติที่สำคัญที่สำนักงบประมาณควร
กำหนดกรอบระยะเวลาในแต่ละการปฏิบัติไว้ในปฏิทินงบประมาณด้วย

9.3	การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกตามกระทรวง หน่วยงาน และแผนงานบูรณาการ
-----	---

9.3.1	สำนักนายกรัฐมนตรี
-------	-------------------

1) สำนักนายกรัฐมนตรี ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์ให้มีความชัดเจน เนื่องจากการกำหนดวิสัยทัศน์
ต้องคำนึงผลสัมฤทธิ์ที่ประชาชนจะได้รับและผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม
และมีเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการกิจต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินการด้วย

2) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ควรสนับสนุนการส่งเสริมองค์ความรู้ประวัติศาสตร์
ชาติไทยให้แก่เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสถาบัน
หลักของชาติ

3) กรมประชาสัมพันธ์

- ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนได้ทราบอย่างทันทั่วทั้งที่กรณีที่มีข้อมูล
ข่าวสารอันเป็นเท็จที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบบอบ
การปกครองของประเทศให้แก่เด็กและเยาวชนเพื่อให้ซึมซับความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ความรักสามัคคีของคนในชาติ การเผยแพร่ภารกิจงานของรัฐบาลในการสร้างภาพลักษณ์ให้ประเทศด้วย
Soft Power เพื่อสร้างอิทธิพลต่อแนวความคิดที่ดีต่อสังคมและประชาชน

- ควรปรับภาพลักษณ์องค์กร (Rebranding) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน
และมีแนวทางขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่ทันสมัยก้าวทันโลกดิจิทัล

- ควรสร้างกลไกความร่วมมือกับผู้สร้างสรรค์รายการ (Creative) ในพื้นที่เพื่อสร้างงาน
โฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ และทำการตลาดให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน
เป็นฐานในการสร้างเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

- ควรเชื่อมโยงกับหอกระจายข่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อสื่อสาร
ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้จากภาครัฐไปสู่ประชาชน

4) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

- ควรบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคง
ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้เฝ้าระวังและเตือนภัยคุกคามทุกด้านอย่างเป็นระบบ เพื่อลดความ
ซ้ำซ้อนและให้เกิดประสิทธิภาพประโยชน์สูงสุด

- ควรหารือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อกำหนดมาตรฐานตำแหน่ง
เฉพาะสำหรับบุคลากรของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เพื่อรักษาบุคลากรไว้ในองค์กรได้นาน อีกทั้งควรพัฒนา

บุคลากรอย่างต่อเนื่องและการให้ค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย

5) สำนักงบประมาณ

(1) การจัดทำงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณบางหน่วยงานยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณส่งผลกระทบต่อการประเมินผลที่คลาดเคลื่อน ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้เกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอน และวิธีการจัดทำคำขอของงบประมาณให้กับบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การจัดทำงบประมาณของแผนงานบูรณาการควรมีการหารือและแบ่งมอบภารกิจและเป้าหมาย เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(3) ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงาน เพื่อดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละหน่วยงานควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ

(4) สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ เนื่องจากโครงสร้างปัจจุบันไม่เอื้อต่อการนำนโยบายไปขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะส่งอัตรากำลังจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดไปปฏิบัติหน้าที่ที่อำเภอลักษณะหมุนเวียนทำให้บุคลากรดังกล่าวขาดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

6) สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้พรรคการเมืองและนักการเมืองทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การลดความขัดแย้ง แสวงหาแนวร่วมและภาคีเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปประเทศและการสร้างความสามัคคีปรองดองได้อย่างเป็นรูปธรรม

7) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(1) ควรตรวจสอบและทบทวนกฎหมายที่มีความล้าสมัยแล้วแก้ไขปรับปรุงให้ทันสมัยเหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการและผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

(2) ในการยกร่างกฎหมายและตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย ควรคำนึงถึงและยึดถือตามหลักการสำคัญที่ต้องการให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น กฎหมายที่มีนั้นต้องไม่เป็นการสร้างภาระให้กับประชาชนจนเกินสมควร

(3) เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งกฎหมายถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอันหนึ่งในการดำเนินการดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นหน่วยงานหลักในการยกร่างและตรวจพิจารณาร่างกฎหมายเป็นจำนวนมากเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับแล้วหรือกำลังจะมีผลใช้บังคับต่อไปในไม่ช้า

เช่น พระราชบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 หรือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ ๆ ที่สำคัญ และมีผลต่อการปรับปรุงแนวทางในการปฏิบัติราชการหรือมีผลต่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยกฎหมายนั้นได้กำหนดให้สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นหน่วยธุรการหรือเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นในการทำงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์

8) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนควรร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาทบทวนโครงสร้างของหน่วยงานและบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นรายจ่ายบุคลากรค่อนข้างสูง จึงควรมีกลไกหรือแนวทางที่ชัดเจนในการลดขนาดโครงสร้างภาครัฐและลดภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่สำคัญ และจัดลำดับความสำคัญในการใช้จ่ายงบประมาณ

9) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(1) ควรทำงานเชิงรุก เตือนภัย ให้ประชาชนและผู้บริโภคได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขายในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น กล่องสุ่ม การซื้อสินค้าออนไลน์ที่อาจมีการโฆษณาเกินจริง หรือการหลอกลวงไม่ได้รับสินค้าหรือบริการ กรณีเกิดข้อพิพาทสำนักงานควรมีบทบาทในการช่วยแก้ไขหาข้อยุติ และควรมีมาตรการกำหนดอัตราโทษอย่างจริงจัง สำหรับผู้ที่โฆษณาเกินความจริง อาทิ อาหารเสริม ยารักษาโรค เครื่องสำอาง เป็นต้น

(2) ควรลงพื้นที่ตรวจสอบโครงการที่อยู่อาศัยกรณีประชาชนได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบการที่ไม่ดำเนินการตามสัญญาที่ตกลงกันได้

10) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ควรเร่งให้การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการจัดสรรที่ดินที่มีกรณีข้อพิพาทระหว่างประชาชนและรัฐ โดยเฉพาะเขตป่าไม้และเขตอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งควรนำแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน 1 : 4000 (One Map) มาใช้เป็นฐานข้อมูล เพื่อการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน

11) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ควรปฏิรูปโครงสร้างแผนอัตรากำลัง เพื่อให้มีโครงสร้างที่เหมาะสมกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน และไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณด้านบุคลากรที่มีค่อนข้างสูง รวมทั้งพิจารณาถึงภารกิจของหน่วยงานรัฐที่อาจมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรพิจารณาถึงแนวทางการกระจายอำนาจให้มีความชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

12) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(1) ควรเร่งรัดการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor : SEC) ให้มีความรวดเร็วมากขึ้น เพื่อให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เพื่อการพัฒนาประเทศและการลงทุนในระยะยาวเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งภายในประเทศและต่างประเทศที่สำคัญ เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนได้เพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง

(2) ควรเข้าร่วมเป็นผู้พิจารณาข้อพิพาทกรณีมีนักลงทุนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยตามข้อตกลงภายใต้กรอบการเจรจาต่าง ๆ อาทิ เขตการค้าเสรี (Free Trade Area) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมสำหรับประเทศไทยด้วย

(3) ควรขยายกรอบหน้าที่และอำนาจในการดูแลการลงทุนของไทยในต่างประเทศด้วยเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของนักลงทุนไทย

13) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรพิจารณาปรับปรุงพันธกิจให้ครอบคลุมการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมุ่งเน้นการขับเคลื่อนและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศไทยได้อย่างแท้จริง

14) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำที่มีค่อนข้างมากในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพื้นที่ภาคใต้ รวมทั้งควรร่วมกับสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองเพื่อการประเมินผลการปฏิรูปประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

15) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีควรให้ความสำคัญกับการติดตามและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบและหนี้ภาคครัวเรือนตามมติคณะรัฐมนตรีและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีอย่างใกล้ชิด รวมทั้งร่วมกำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม ปลูกฝังความรู้และวินัยทางการเงินของประชาชน

(2) ควรปฏิบัติงานในเชิงรุกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์อย่างเข้มงวดมากที่สุด สำหรับบุคคลที่ได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนเป็นที่ประจักษ์ต่อประเทศชาติ

(4) ควรศึกษา ประมวล และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติราชการของส่วนราชการ และพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในการบริหารราชการแผ่นดินหรือการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

16) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(1) ควรเน้นภารกิจในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของนายกรัฐมนตรี โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเหมาะสมในการสื่อสารออกไปยังสาธารณะให้กับนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้นำในการบริหารราชการแผ่นดิน

(2) เนื่องจากภารกิจของศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรีมีความสำคัญในการสร้างความรู้และเข้าใจให้กับประชาชน ดังนั้น การดำเนินการตามภารกิจต้องเป็นไปในเชิงรุกและครอบคลุม

กลุ่มประชาชนให้มากขึ้น โดยควรบูรณาการร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งมีภารกิจที่มีความประสาน สอดคล้องกัน และมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการทำงานด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและเป็นระบบ

17) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ปัจจุบันกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 กอ.รมน. มีเป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย เพื่อไม่ให้มีปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหาร และการพัฒนาประเทศ และเอื้อต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้ขับเคลื่อน ไปตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดได้ ภายใต้หลักความมั่นคงแบบองค์รวม โดยมีเป้าหมาย ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจะเห็นได้ว่า กอ.รมน. เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ค่อนข้างกว้างและคลุมเครือ ส่งผลให้การจัดทำแผนงบประมาณ ของ กอ.รมน. ครอบคลุมหลากหลายมิติ ทั้งมิติความมั่นคง การเมือง การปกครอง สังคม งานพัฒนา และการต่างประเทศ ทำให้การจัดทำแผนงบประมาณจึงปรากฏโครงการและกิจกรรมจำนวนมาก ที่ซ้อนทับกับหน่วยรับงบประมาณอื่น ๆ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน ฯลฯ ส่งผลให้บทบาทและภาพลักษณ์ของ กอ.รมน. ยังไม่เป็นที่รับรู้และเข้าใจของสาธารณชนมากนัก

ดังนั้น เพื่อให้ กอ.รมน. เป็นหน่วยงานที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความ เชื่อมั่นและไว้วางใจจากประชาชนได้มากยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) กอ.รมน. เร่งทบทวนบทบาทหลัก (Core Function) ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(2) มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและกิจกรรมในแผนงบประมาณ ให้สอดคล้องกับบทบาทหลักของหน่วยงาน โดยเฉพาะเพิ่มน้ำหนักในการจัดสรรงบประมาณดำเนินการ ด้านการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจ ส่งเสริมอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในพื้นที่ตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้และแผนพัฒนาจังหวัดด้านความมั่นคง ผ่านกลไกที่สำคัญ คือ ศอ.บต. และคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดด้านความมั่นคง

(3) ให้ความสำคัญกับงานมวลชน จิตวิทยาสังคม และประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้าง ภาพลักษณ์ขององค์กรมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “กลุ่มคนรุ่นใหม่”

(4) การพัฒนาทางด้านนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทและพันธกิจขององค์กร

18) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ควรมีการบูรณาการระบบสาธารณสุข แบบองค์รวมและความมั่นคงทางอาหารเพื่อรองรับภาวะวิกฤตให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เพื่อให้ประชาชน สามารถเข้าถึงได้และเป็นประโยชน์ต่อการเข้ารับบริการในพื้นที่ใกล้ที่พักอาศัย

19) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

(1) การออกใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพควรพิจารณาให้สอดคล้องกับการวัดมาตรฐานอาชีพที่ภาคเอกชนให้การยอมรับประกอบ เพื่อพัฒนาอาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

(2) ควรพัฒนามาตรฐานอาชีพร่วมกับกระทรวงแรงงาน โดยผู้ผ่านการฝึกอาชีพต้องได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพ (Skill Job License) โดยมีการประเมินประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตสามารถทำงานทำได้ และควรมุ่งเน้นยกระดับมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้มีวิชาชีพ ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของทุกวิชาชีพ

20) สำนักงานคณะกรรมการการรักษามั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ควรทบทวนภารกิจขององค์กรที่อาจมีความทับซ้อนหรือคาบเกี่ยวกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติ และมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการป้องกันการจู่โจมทางไซเบอร์กับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

21) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบออฟไลน์ควบคู่กับการเรียนในระบบออนไลน์ ส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะการสะสมหน่วยกิตหรือเครดิตให้กับผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นคะแนนในการสอบมาตรฐานในอาชีพด้านต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ของคนทั้งประเทศ โดยการพัฒนาการเรียนรู้จะต้องพิจารณาถึงช่วงวัยด้วยเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

22) สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) ควรสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจทางศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ให้หลากหลายมากขึ้น และสนับสนุนให้เกิดการจ้างงาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาพิงคนคร รวมทั้งเตรียมการส่งมอบงานที่รับผิดชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสำนักงานปิดตัวลงตามกฎหมายยุบเลิกหน่วยงาน

23) สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

(1) ควรพัฒนานวัตกรรมและบูรณาการร่วมกับกรมธนารักษ์ในการบริหารจัดการที่ดินและพิจารณาความเป็นไปได้ให้ประชาชนที่เช่าพื้นที่ของกรมธนารักษ์มาเป็นเวลานานสามารถซื้อหรือจัดหาที่ดินเป็นของตนเอง

(2) ควรสร้างต้นแบบของการบริหารจัดการธนาคารที่ดินที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์และนำเสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้และเป็นแบบอย่างการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมุ่งไปสู่เป้าหมายในการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างแท้จริง

24) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

(1) ควรมุ่งเน้นการผลักดันด้านจุดบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และการให้บริการในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Service) ให้มากขึ้น โดยการจัดทำ Platform ส่วนกลาง และใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

(2) ควรมีแผนการจัดการข้อมูลให้เป็นเอกภาพ เช่น การพัฒนาช่วงชั้นวัย โดยนำฐานข้อมูลโครงสร้างประชากรจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เข้ามาสนับสนุนการวิเคราะห์และจัดสรรข้อมูลเพื่อการพัฒนาชาติ อาทิ ข้อมูลเด็กในวัยเรียนที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษา หากมีฐานข้อมูลและจำแนกประเภทไว้แล้วจะสามารถนำมาวางกรอบการแก้ไขปัญหา

โดยกำหนดโครงการและขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนต่อไป รวมทั้งควรมีการรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะ Data Platform ของทุกหน่วยงานให้เป็นเอกภาพ โดยอาจเสนอแนวทางและรูปแบบการพัฒนาเป็นระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และควรมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและฐานข้อมูลของภาครัฐ

(3) ควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

(4) ควรพิจารณาถึงความต้องการกำลังแรงงานหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลายลง เนื่องจากตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงไปมาก ประชาชนที่อยู่ในตลาดแรงงานควรได้รับการพัฒนาทักษะ (Upskill) และการสร้างทักษะขึ้นมาใหม่ที่จำเป็นต่อการทำงาน (Reskill) โดยควรมีข้อเสนอไปยังภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐบาล หน่วยงานด้านการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการกำหนดทิศทางและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

(5) ควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาในประเด็นสำคัญตามภารกิจและควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและยกระดับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ได้แก่ 1) การให้บริการออนไลน์ (Online Service Index) 2) โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม (Telecommunication Infrastructure Index) 3) ทุมนมนุษย์ (Human Capital Index) และ 4) เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center)

25) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ควรให้ประชาชนและวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ รวมทั้งแสดงผลงานในสถานที่ต่าง ๆ ด้วย และควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้มากขึ้น

26) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

(1) ควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายของผู้ประกอบการ และจัดเก็บข้อมูลสถิติของผู้ประกอบการที่สามารถส่งเสริมให้เป็น Startup มีอาชีพได้ การสร้างเครือข่ายภาคการศึกษาและภาคธุรกิจ รวมทั้งมุ่งเน้นการสนับสนุนทุนทางวัฒนธรรมให้เป็น Soft Power และมีเครื่องมือผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย โดยกำหนดแผนปฏิบัติการให้มุ่งไปสู่เป้าหมายในระดับชาติและระดับสากล

(2) ควรหาพื้นที่กลางให้เกิดการพูดคุยในเชิงสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของคนรุ่นใหม่ ทั้งนี้ ควรพิจารณากลุ่มผลประโยชน์ในชุมชนที่เข้มแข็งอยู่แล้วและดำเนินการต่อยอด โครงการพัฒนาจะสามารถสำเร็จและเป็นประโยชน์มากกว่าที่หน่วยงานจะลงไปดำเนินการเอง

9.3.2 กระทรวงกลาโหม

1) งบประมาณของกองทัพกับมิติด้านการพัฒนาประเทศจากสภาพปัญหาด้านความมั่นคง ในปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันในมิติต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาทิ ปัญหาด้านยาเสพติด ที่เชื่อมโยงกับปัญหาด้านเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย ซึ่งการดำเนินงานเพื่อลดปัญหาความมั่นคงเพียงมิติเดียวอาจไม่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Holistic Security) ที่กองทัพเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) กองทัพควรมีการพัฒนาเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อให้คนในพื้นที่สามารถมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับชุมชนที่ตรงกับสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงได้

(2) กองทัพควรเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่จัดทำภารกิจและให้บริการสาธารณะที่จำเป็นพื้นฐานแก่ประชาชนในพื้นที่ความมั่นคงและหน่วยงานฝ่ายพลเรือนไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ ขณะที่ในพื้นที่ปกติกองทัพควรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เตรียมความพร้อมให้ความช่วยเหลือในฐานะหน่วยงานสนับสนุน เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภัยพิบัติสาธารณะอื่น ๆ การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งควรมีการจัดทำแผนบูรณาการและซักซ้อมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

(3) การดำเนินโครงการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนโดยกองทัพ ควรเป็นกลไกที่ช่วยบูรณาการการทำงานหน่วยงานในทุกมิติและทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานด้านนโยบายและหน่วยปฏิบัติเพื่อเสริมจุดแข็งและชดเชยจุดอ่อนซึ่งกันและกันของหน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่

(4) กองทัพควรให้ความสนใจกับปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐบาลกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง กองทัพจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการและช่วยแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะเศรษฐกิจระดับฐานรากและการส่งเสริมเกษตรกรรม ซึ่งเป็นจุดแข็งของประเทศไทย ภายหลังจากฟื้นตัวของประเทศจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากนี้ กองทัพ ควรจัดทำโครงการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนของกองทัพ ทั้งการเสริมรายได้ การแก้ไขปัญหาความยากจน การเสริมทักษะหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้ได้อย่างยั่งยืน

(5) งบประมาณรายจ่ายลงทุนของกระทรวงกลาโหม ควรเป็นรายจ่ายที่ก่อให้เกิดการหมุนเวียนเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้การลงทุนจากภาครัฐเป็นกลไกขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น ตามเป้าหมายการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง เพื่อไม่ให้ปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศ

(6) กองทัพอากาศควรมีการจัดทำแผนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการป้องกันประเทศในระยะยาว เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกและลดงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ไม่จำเป็น ผ่านการส่งเสริมการผลิตและการลงทุน

2) การขอรับการจัดสรรงบประมาณควรแสดงให้เห็นถึงเหตุผลและการประเมินความเสี่ยงต่อภัยสงครามทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ชัดเจน รวมทั้งต้องพิจารณาถึงปัจจัยด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการคลังของประเทศ เพื่อให้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ต้องมีเครื่องมือหรือยุทโธปกรณ์ในการป้องกันภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งหากมีข้อมูลที่สมบูรณ์ชัดเจนจะส่งผลดีต่อการพิจารณางบประมาณ และสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อสร้างแนวร่วมอีกทางหนึ่งด้วย

3) ควรหารือและประสานงานกับสำนักงานงบประมาณกรณีที่ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่กำหนด จากเหตุที่ไม่สามารถลงนามสัญญาหรือการส่งมอบครุภัณฑ์/ยุทโธปกรณ์ไม่เป็นไปตามแผนโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ ซึ่งต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาลำดับไป

4) ควรสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงด้านการทหารกับต่างประเทศทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในระดับภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้านของไทย เพื่อขยายสู่ความร่วมมือในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่อไป

5) ควรทบทวนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันหรือยุทธศาสตร์การสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาประเทศด้วย

6) ควรใช้กลยุทธ์สร้างความมั่นคงของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดสันติสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ลดการบ่มเพาะและบิดเบือนคำสอนต่าง ๆ ทางศาสนาต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

7) ควรทบทวนแนวทางการลดอัตราบุคลากรตามลำดับความจำเป็น อาทิ บุคลากรที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ งานบริการและงานสนับสนุน ซึ่งไม่ใช่หน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องกับหน่วยกำลังรบ อันเป็นภารกิจในการรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีคุณภาพสูง และมีศักยภาพในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศ

8) กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ควรสื่อสารให้ประชาชนทั่วไป และคนรุ่นใหม่เข้าใจในบทบาทและภารกิจของกองทัพในการรักษาความมั่นคง การปกป้องอธิปไตยรักษาผลประโยชน์ของชาติในทุกมิติ สนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญที่มีผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ โดยการสร้างผู้มีอิทธิพลบนสื่อโซเชียล (Influencer) เป็นผู้สื่อสารให้คนรุ่นใหม่หรือประชาชนมีความสนใจบทบาทของกองทัพมากขึ้น

9) สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)

(1) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์สู่สายการผลิตที่ใช้ในราชการและเชิงพาณิชย์ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ ทดแทนการนำเข้าโดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อความคุ้มค่าในการลงทุน และเพียงพอต่อการพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ ผลประโยชน์แห่งชาติ รวมถึงการก้าวไปสู่การแข่งขันในตลาดต่างประเทศต่อไป

(2) ควรขอรับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) หรือขอรับการสนับสนุนจากบุคคลหรือภาคเอกชนที่มีการวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับอายุยุทธโศปกรณ์ทางการทหาร

9.3.3	กระทรวงการคลัง
--------------	-----------------------

1) เนื่องจากสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันยังคงได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาอันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบกับภาวะอัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้น ในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาค (Macro Economic) ดังนั้น กระทรวงการคลัง ควรมีแนวทางการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เห็นสถานการณ์และแนวโน้มทางเศรษฐกิจระดับมหภาค เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของประชาชนมากยิ่งขึ้น

2) การกำหนดนโยบายการเงินและนโยบายการคลังจะต้องเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเป็นไปตามนโยบายและมีทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้การกำหนดนโยบายงบประมาณจะต้องสอดคล้องกับนโยบายภาษี โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย คำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนโดยต้องสร้างทางเลือกใหม่ให้เหมาะสมกับประชาชน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) เป็นต้น

3) การจัดทำงบประมาณของประเทศตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2565) เป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ก็ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุล โดยมีเหตุผลความจำเป็น ซึ่งหากในอนาคตสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น กระทรวงการคลังควรจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อขับเคลื่อนประเทศไปสู่การจัดทำแบบสมดุลต่อไป

4) ควรพิจารณาแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด โดยการพัฒนานวัตกรรมและนำมาปรับใช้กับกระบวนการบริหารจัดการและการเบิกจ่ายงบประมาณที่สามารถสะท้อนถึงความคุ้มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชน ประหยัด และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ รวมทั้งขอให้พิจารณาเรื่องการเชื่อมต่อบริบบ New GFMS กับระบบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และระบบ eMENSUR เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไปด้วย

5) เนื่องจากประเทศไทยมีประชากรที่เป็นแรงงานในระบบจำนวนกว่า 38 ล้านคน และมีประชากรที่อยู่ในเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประมาณ 4 ล้านคน ซึ่งหากเป้าหมายของประเทศที่มุ่งไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำระหว่างประชาชน กระทรวงการคลัง ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศและการจัดสร้างสวัสดิการของรัฐให้ทั่วถึงและครอบคลุม

6) ควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงิน 1,000,000 ล้านบาท และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 500,000 ล้านบาท ตามข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ และผลที่ประชาชนได้รับจริงเพื่อนำประสบการณ์มาปรับใช้กับการกำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนกรณีเกิดความเดือดร้อนจากเหตุการณ์นอกการควบคุมที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต

7) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ภาคประชาชนให้ถูกต้องและตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาถึงแนวทางการขับเคลื่อนผ่านสถาบันการเงินของรัฐในระดับพื้นที่ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน เป็นต้น รวมทั้งขับเคลื่อนผ่านกองทุนในพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้น เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นต้น ซึ่งกระทรวงจะต้องพิจารณาถึงแนวทางการให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการช่วยเหลือได้ตรงประเด็น

8) การดำเนินการตามโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ผ่านมามีถือเป็นการดำเนินการที่สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจได้ตรงประเด็น ซึ่งมีร้านค้าธงฟ้าที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 50,000 ร้านค้า แต่ยังไม่ครอบคลุมผู้ประกอบการที่เป็นผู้จำหน่ายสินค้าชุมชนรายย่อย (โชห่วย) ที่มีอยู่กว่า 800,000 ร้าน จึงอาจส่งผลกระทบต่อร้านค้าชุมชนและการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจในชุมชนหรือพื้นที่ได้

9) ปัจจุบันหนี้ภาคครัวเรือนของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยที่ผ่านมามาตราการแห่งประเทศไทยร่วมกับธนาคารพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามมาตรการของรัฐบาลในการช่วยเหลือและดูแลผู้ประกอบการและประชาชนบางกลุ่ม เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการหรือดูแลตนเองได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายขอบเขตการดำเนินการให้เกิดความครอบคลุมมากขึ้น รวมทั้งพิจารณาแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ได้ผลที่เร็วขึ้น โดยการให้ความสำคัญและมุ่งเน้นไปสู่การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและผู้ประกอบการ ให้ความช่วยเหลือและการให้ความรู้ด้านการเงิน (Financial Literacy) ที่ได้ผลอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสี่ยงทางการเงินของภาคประชาชนต่อไป

10) งบประมาณระดับกรม เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และกรมสรรพากร ยังมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติค่อนข้างน้อยการขอรับจัดสรรงบประมาณในปีถัดไปควรพิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติให้มากขึ้น

11) งบประมาณในการแก้ไขและลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมมีลักษณะของการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง และเมื่อพิจารณาถึงการจัดสรรงบประมาณแล้วเห็นว่า งบประมาณในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีสัดส่วนที่ลงไปสู่ส่วนภูมิภาคและพื้นที่ชายขอบที่ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีนัยสำคัญ กระทรวงการคลังจึงควรพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้งบประมาณลงไปสู่พื้นที่เพื่อสร้างและกระจายรายได้สู่ชุมชนหรือพื้นที่อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยมุ่งการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ

12) ควรมีการวิเคราะห์หรือรายงานผลกระทบเหตุการณ์ภายหลังการจัดทำงบประมาณที่เกิดขึ้นแล้วเพิ่มเติม เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน การเปลี่ยนแปลงดอกเบี้ยนโยบายภาวะสงคราม ภัยพิบัติร้ายแรง ที่อาจส่งผลกระทบต่อประมาณการรายรับ รายจ่าย หนี้สาธารณะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อย่างมีนัยสำคัญ

13) กรมธนารักษ์

(1) ควรพิจารณารูปแบบและแนวทางในการประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเพื่อใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้เกิดความชัดเจน เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินทุนทรัพย์อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารชุดที่ยังขาดความชัดเจน รวมทั้ง ขาดแนวทางปฏิบัติที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องยึดถือเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ควรมีการจำแนกปัญหาอุปสรรคแนวทางแก้ไขและกำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ ให้เกิดความชัดเจนต่อไป

(2) ควรกำหนดแนวทางการบริหารที่ราชพัสดุในแต่ละพื้นที่ให้มีความเหมาะสม โดยอาจจำแนกเป็นที่ราชพัสดุที่อยู่ในพื้นที่ในเมือง - นอกเมือง ที่ราชพัสดุที่อยู่ในพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่หรือพื้นที่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการและจัดเก็บรายได้ให้เหมาะสมกับสภาพในแต่ละพื้นที่

14) กรมบัญชีกลาง

(1) ควรทบทวนข้อกำหนดให้รัฐตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นรายปีเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายบ่าเห็จบ่านาญของข้าราชการประจำปีเข้าบัญชีเงินสำรองของกองทุนบ่าเห็จบ่านาญข้าราชการ (กบข.) ทุกปีจนกว่าเงินสำรอง เงินกองกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวจะมีจำนวนสามเท่าของงบประมาณรายจ่ายบ่าเห็จบ่านาญของข้าราชการประจำปี เนื่องจากปัจจุบันจำนวนเงินในบัญชีสำรองมีมากกว่า 200,000 ล้านบาทแล้ว จึงควรทบทวนข้อกำหนดของกฎหมายหรือแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินควร

(2) ต้องพิจารณาถึงแนวทางและวิธีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ รวมทั้งระบบการประเมินและการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินในส่วนดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรมหรือมีวิธีการเพื่อลดและควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(3) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ มีสัดส่วนสูงที่สุด ซึ่งมีผลกระทบต่อภาระงบประมาณของประเทศ ดังนั้น กรมบัญชีกลางควรกำหนดแนวทางหรือมีวิธีการเพื่อลดค่าใช้จ่ายดังกล่าว

(4) ควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกวดราคาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐผ่านระบบ e - Bidding เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการสมยอมราคากันในการเสนอราคาของผู้ประกอบการ เนื่องจากที่ผ่านมายังพบปัญหาภาคปฏิบัติในหลากหลายรูปแบบ

15) กรมศุลกากร ควรเร่งพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปรับกระบวนการเพื่อลดขั้นตอนและเอกสารให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ National Single Windows หรือ NSW โดยเฉพาะการปรับกฎหมายภายในของแต่ละหน่วยงานให้รองรับการทำธุรกรรมด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ยังมีข้อจำกัดและเป็นไปอย่างล่าช้า ภาพรวมผู้ประกอบการยังต้องเสียเวลา

และค่าใช้จ่ายในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งรัดการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายภายในของแต่ละหน่วยที่ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการทำธุรกรรมผ่านระบบ NSW ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีศุลกากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

16) กรมสรรพากร

(1) กรมสรรพากรได้รับการจัดสรรงบประมาณที่จำแนกเป็นงบประมาณตามแผนงานบุคลากรภาครัฐจำนวน 7,627.9854 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 82.5 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร กรณีดังกล่าวจึงควรพิจารณาถึงแนวทางการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงบประมาณภาครัฐดังกล่าวด้วย

(2) ประชากรไทยประมาณ 66 ล้านคน อยู่ในวัยทำงาน 38 ล้านคน มียื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีประมาณ 11 ล้านคน ในจำนวนนี้มีคนที่เสียภาษีเงินได้ประมาณ 4 ล้านคน (ข้อมูลปี พ.ศ. 2562) โดยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง แต่การที่มีบุคคลเสียภาษีเงินได้ประจำปีประมาณ 4 ล้านคน จึงน่าจะอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ทั้งนี้ นอกจากวิธีการปกติที่กรมสรรพากรใช้ในการตรวจสอบขยายฐานภาษีในปัจจุบันแล้ว กรมสรรพากรควรศึกษาและวางแนวทางในการดำเนินการตรวจสอบขยายฐานภาษีโดยการกำหนดเงินได้สุทธิตามมาตรา 49 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกรมสรรพากรได้เคยดำเนินการอย่างจริงจังมาแล้วในอดีต (ปี พ.ศ. 2518 - 2522)

(3) ควรติดตามภาษีค้างจ่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีมาตรการหรือแนวทางเพื่อให้สามารถดึงดูดให้ประชาชนที่อยู่ในข่ายเสียภาษีเข้ามาในระบบภาษีอย่างถูกต้องตามที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริงและเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐ

17) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

(1) ควรพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการกำกับนโยบาย ติดตามและเสนอแนะการดำเนินการเพื่อตอบสนองการให้บริการและสร้างความเข้มแข็งให้แก่รัฐวิสาหกิจในการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างรายได้และนำส่งรายได้ให้แก่รัฐ โดยการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

(2) ควรให้ความสำคัญในการติดตามและเฝ้าระวังรัฐวิสาหกิจที่เป็นธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นต้น เพื่อป้องกันมิให้ธนาคารดังกล่าวดำเนินนโยบายของรัฐเกินขอบเขตและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยไม่มีการบริหารความเสี่ยงที่ดีเพียงพอ และควรปรับปรุงความเข้มแข็งของรัฐวิสาหกิจที่ปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในการบริหารองค์กร เพื่อนำไปสู่การประสบความสำเร็จ เช่น การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และปรับเปลี่ยนนโยบายให้เป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงของประเทศ

18) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ควรพิจารณาและประเมินโครงการในการก่อหนี้ให้ครอบคลุมการวิเคราะห์มูลค่าที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้ว่าส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มจากหนี้ที่ก่อในสัดส่วนเท่าใด ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินโครงการสามารถสะท้อนถึงผลลัพธ์ของการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์หนี้สาธารณะหรือสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศหรือประเทศในภูมิภาคเดียวกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสัดส่วนหนี้สาธารณะของประเทศได้อย่างถูกต้อง

19) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(1) เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564 กำหนดให้ผลักดันเรื่องความรอบรู้ทางการเงินของประชาชนไทย (Financial Literacy : FL) เป็นวาระแห่งชาติ โดยที่ผ่านมาระทรวงการคลังได้มีการติดตามการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบของประชาชนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนธนาคารประชาชนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม กรณีดังกล่าวจึงเห็นว่ากระทรวงการคลังควรพัฒนารูปแบบการดำเนินการเพื่อให้พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในทุกพื้นที่ต่อไป

(2) การพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาประชาชนผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเพื่อเป็นการลดผลกระทบและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการ จะต้องพิจารณาถึงแหล่งที่มาของงบประมาณและเสถียรภาพทางการคลังของรัฐอย่างเหมาะสม โดยมาตรการที่จะดำเนินการดังกล่าวจะต้องสามารถลดผลกระทบหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

9.3.4 กระทรวงการต่างประเทศ

1) ควรเพิ่มบทบาทและรูปแบบการทำงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แบบ New Normal การเผยแพร่ศาสตร์พระราชา และภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยเสนอโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ชัดเจน เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในส่วนดังกล่าวให้มากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เพิ่มบทบาทการสื่อสารและทำความเข้าใจกับต่างประเทศเรื่องสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศในบริบทด้านสังคมและการเมือง โดยการปรับใช้หลักการอำนาจละมุน (Soft Power) ดึงดูดและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน การนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การสร้างความรับรู้โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลและภาพลักษณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เช่น การได้รับรางวัลของคนไทยในเวทีสากลหรือการได้รับการจัดอันดับที่ดีบนเวทีต่างประเทศในมิติต่าง ๆ รวมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ให้นานาชาติได้รับทราบถึงบริบททางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีความเชื่อมโยงกันในอนาคตที่น่าสนใจ ผ่านการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

2) ควรพิจารณาเสนอโครงการที่ชัดเจนเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามพันธกิจด้านเศรษฐกิจ โดยมีจุดเน้นเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจสำหรับอนาคตในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570 เพื่อรองรับภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมากขึ้นเป็นลำดับ

3) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบตรวจลงตราคนต่างด้าวที่ต้องการเดินทางเข้าประเทศไทยทางอิเล็กทรอนิกส์ (Thai e - Visa) อย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมการให้บริการในต่างประเทศ โดยอาจศึกษาแนวทางการดำเนินการโดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Geneva แห่งเอเชีย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ลดความแออัด โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานความมั่นคงและเป็นไปตามมาตรฐานองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงการให้บริการได้ง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มีศักยภาพได้เป็นอย่างดี ตลอดจนการสนับสนุนการเป็น Hub ด้านต่าง ๆ และจะเป็นส่วนเสริมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของชาติ

4) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders' Meeting) ถือเป็นเวทีการประชุมที่เป็นโอกาสในการแสดงให้เห็นการลงทุนในต่างประเทศมีความสนใจการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งมีหลายหัวข้อที่เป็นประเด็น เช่น เศรษฐกิจชีวภาพ (BCG economy) การดึงดูดนักลงทุน การผังเมือง เป็นต้น กระทรวงการต่างประเทศ ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศไทยที่จะขับเคลื่อนการลงทุนในเรื่องดังกล่าว

5) การกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งไปสู่เป้าหมายเพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก โดยการปรับใช้ตัวชี้วัดเพื่อวัดประสิทธิผลที่สามารถวัดผลได้มากกว่า การตั้งระดับความสำเร็จในเชิงปริมาณ กระทรวงการต่างประเทศควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน และเป็นมาตรฐานสากล เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดได้อย่างเป็นรูปธรรม

6) ควรมีศูนย์แจ้งเตือนภัยอย่างรวดเร็ว (Rapid Response Center) เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจหรือการเมืองระหว่างประเทศ และภัยพิบัติ เช่น สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครน - รัสเซีย เพื่อให้ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการหนึ่งคือ การเผยแพร่การใช้ Consular App ให้ประชาชนได้ใช้อย่างทั่วถึงในการเดินทางไปต่างประเทศ เพื่อช่วยให้ได้รับข่าวสารเตรียมความพร้อมได้ทันเวลา และสามารถติดต่อสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ไทยในภาวะฉุกเฉิน โดยควรทำเป็นภาษาไทยและวงเล็บภาษาอังกฤษ

7) การตั้งงบประมาณผูกพันสำหรับรายการค่าเช่าสถานทูตและสถานกงสุล จำนวน 9 แห่ง อาจมีผลต่อภาระงบประมาณที่สถานการณ์ทางการเงินของประเทศอยู่ในภาวะค่าเงินบาทอ่อนตัว ทั้งนี้ กระทรวงควรพิจารณาถึงโอกาสและความเป็นไปได้ที่จะจัดซื้อที่ดินสำหรับสถานทูตและสถานกงสุลของประเทศไทยเอง ซึ่งจะถือเป็นการลงทุนระยะยาวอีกด้วย

8) ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาบทบาทการทูตเชิงรุกของต่างประเทศที่ควรนำมาปรับใช้กับบทบาททางการทูตของไทยในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศไทยต่อไป

9.3.5 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1) ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานภายใต้กระทรวง โดยบูรณาการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้ง 13 หมายเหตุ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถวัดผลและตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากงบประมาณจากกระทรวงที่จัดสรรลงสู่ภูมิภาคยังไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ส่งผลต่อการพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดยังมีลักษณะคล้ายคลึงกันขาดความหลากหลายของจุดเด่นที่แตกต่างโดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกัน เช่น การท่องเที่ยวด้านความเชื่อ การท่องเที่ยวเชิงอาหารไทย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ฯลฯ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวแทนที่จะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มจังหวัด กลับเป็นการแข่งขันกันเองทำให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

2) ควรติดตามและทบทวนการปรับตัวชี้วัดเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา เนื่องจากการกำหนดสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวและการขยายตัวของการท่องเที่ยวเมื่อเปรียบเทียบกับข้อเท็จจริงพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางจริงและการท่องเที่ยวในเมืองหลักและเมืองรองมีการขยายตัวไม่มากตามเป้าหมาย

3) ควรติดตามผลการดำเนินงานประเด็นสำคัญที่เป็นจุดอ่อนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในภาพรวมของประเทศไทย เช่น การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ต้องทำควบคู่กับการท่องเที่ยว การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพและปัจจัยที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นต้น รวมทั้ง ควรปรับวิสัยทัศน์การดำเนินงานในช่วง 5 ปี ให้มีความท้าทายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายการลงทุน การเพิ่มรายได้และการยกระดับให้ประเทศไทยเป็นประเทศนำท่องเที่ยวอันดับ 1 ของภูมิภาคอาเซียน

4) ควรพิจารณาสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างยั่งยืนให้กับจังหวัด ชุมชนหรือผู้ประกอบการธุรกิจ เนื่องจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านมาส่วนใหญ่เริ่มจากการดำเนินการของภาครัฐ เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม เป็นต้น โดยที่จังหวัดยังคงต้องการขอรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในปีต่อ ๆ ไป ดังนั้น กระทรวงควรมุ่งเน้นการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน การสนับสนุนงบประมาณกับชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนการสนับสนุนธุรกิจชุมชนโดยให้ธุรกิจขนาดใหญ่เข้าไปลงทุนในพื้นที่เพื่ออนุรักษ์วิถีพื้นบ้าน

5) ควรมีการชั่งน้ำหนักในการให้ความสำคัญระหว่างการท่องเที่ยวและกีฬาให้มีความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนกีฬาสร้างชาติควรมีความชัดเจนและเพียงพอ รวมทั้งสำนักงบประมาณจะต้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณโดยคำนึงถึงผลการดำเนินงาน ความคุ้มค่าหรือประสิทธิผลที่จะได้รับ

6) ควรติดตามและเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยวและกีฬาให้มีความเชื่อมโยงกัน รวมทั้งมีการจัดทำหรือพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกลุ่มที่เดินทางด้วยตัวเอง

7) ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อการพัฒนา อาทิ แนวโน้มของการท่องเที่ยวแต่ละช่วงเวลา ตลาดการท่องเที่ยวสมัยใหม่ การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้ง มีช่องทางในการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยโดยการสร้างแรงดึงดูดใจและความเป็นกันเอง การประชาสัมพันธ์จากผู้มีชื่อเสียงซึ่งจะทำให้มีผู้สนใจติดตามอย่างต่อเนื่อง

8) ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมีการวางแผนในการจัดการโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เพื่อให้ห่วงโซ่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น รถแท็กซี่ รถตู้สาธารณะ และบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ สามารถเข้าร่วมในโครงการได้

9) ควรกำหนดโครงการให้มีความแตกต่างระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวง รวมทั้งต้องครอบคลุมทุกมิติ และกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้มีความเหมาะสม เนื่องจากโครงการที่บรรจุในแผนงานของหน่วยงานยังมีความซ้ำซ้อนกันค่อนข้างมาก

10) ควรใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ พิจารณาหลักการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความรอบคอบเพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต สำหรับงบประมาณการควรมีความเหมาะสมกับโครงการที่จะสร้างรายได้ให้กับประเทศ การใช้จ่ายงบประมาณควรมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

11) กรมการท่องเที่ยว

(1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเป็นโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนมากทั้งงบประมาณจากส่วนกลาง งบประมาณของจังหวัดและงบประมาณของกลุ่มจังหวัด แต่โครงการที่ส่วนกลางกำหนดให้ดำเนินการในภูมิภาคหรือพื้นที่มักจะไม่สอดคล้องกับแผนของจังหวัด ดังนั้น ควรมีการปรับแผนให้สนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพ

(2) การสนับสนุนการท่องเที่ยวต้องไม่คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวมากจนเกินไป คือ ต้องอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ ไม่สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจนเกิดผลกระทบหรือบุกรุกพื้นที่ธรรมชาติเกินสมควร อาทิ การสร้างลานจอดรถโดยถางป่าจนเกือบถึงจุดชมธรรมชาติ เป็นต้น

(3) การส่งเสริมการท่องเที่ยวในบางพื้นที่ควรมีการบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวกับชุมชนหรือจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงต้องมีการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ (ลาว พม่า มาเลเซีย) เพื่ออาศัยแหล่งท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้านโดยผ่านประเทศไทย และควรส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

12) กรมพลศึกษา ควรบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานด้านสุขภาพอื่น ๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้ง การจัดทำฐานข้อมูลด้านสุขภาพและการออกกำลังกายของคนไทย ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการใช้สนามกีฬาของมหาวิทยาลัยเป็นจุดส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์เพื่อการออกกำลังกายมากขึ้น

13) มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

(1) ควรพิจารณาหลักสูตรการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น Sport Trainer นักกายภาพบำบัด สำหรับนักกีฬา เป็นต้น

(2) มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรพิจารณาดำเนินงานโดยใช้เงินนอกงบประมาณคงเหลือเป็นลำดับแรกเพื่อประหยัดงบประมาณรายจ่ายของประเทศ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณต่อไป มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรนำเงินนอกงบประมาณมาใช้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยยังมีเงินนอกงบประมาณจำนวนมาก อีกทั้ง ยังสามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของภาครัฐได้อีกทางหนึ่งด้วย

14) องค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ควรมีการทบทวนวิสัยทัศน์ให้มีความชัดเจนทั้งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งใช้ระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละโครงการให้สั้นลง เพื่อให้สามารถดำเนินการโครงการสำคัญอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

9.3.6 กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1) ควรให้ความสำคัญในการจัดทำงบประมาณที่มีการกระจายอำนาจ โดยใช้ฐานข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) โดยให้หน่วยงานพัฒนาสังคมจังหวัดที่มีอยู่ทั้ง 76 จังหวัด คัดกรองข้อมูลครัวเรือนเปราะบางที่เป็นจริง ทันสมัย มาเป็นข้อมูลการจัดทำงบประมาณในเชิงพื้นที่ รวมถึงการประสานบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ของจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาพัฒนางานด้านสังคมและจัดสวัสดิการสังคมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และให้จังหวัดเป็นผู้จัดทำค่าของงบประมาณให้ตรงในฐานหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้ความต้องการในการดำเนินงานเที่ยงตรง ถูกต้อง ไม่ซ้ำซ้อน โดยให้กระทรวงตรวจสอบในภาพรวมจะเป็นการกระจายงบประมาณลงไปในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการช่วยสนับสนุนนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมที่จะเป็นการช่วยในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมด้วย

2) ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดนิยามคำว่า “การค้ำมนุษย์” ให้ครอบคลุมถึงบริบทและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะที่การดำเนินงานของกระทรวงยังเป็นลักษณะไล่ตามปัญหาขาดการดำเนินการในเชิงรุกจึงไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้

3) ควรเพิ่มเรื่องการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกระทรวงให้มากขึ้น นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย เพื่อให้ประชาชนระดับรากหญ้าได้รับทราบและเข้าถึงกิจกรรมของกระทรวง ควรปรับโครงสร้างให้มีเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอทำหน้าที่ถ่ายทอดโครงการหรือกิจกรรมของกระทรวงให้ประชาชนทราบด้วย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่เฉพาะในระดับจังหวัดไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้ทั่วถึง

4) กรมกิจการเด็กและเยาวชน

(1) ควรมีแผนการดำเนินการเพื่อให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยได้ประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง เนื่องจากยังพบว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษาบางแห่งไม่ทราบถึงการดำเนินการของเด็ก ทั้งที่เป็นการดำเนินการภายใต้โครงการของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยจึงไม่ได้ให้การสนับสนุนเด็กเท่าที่ควร

(2) ควรบูรณาการเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน และไร้รอยต่อทั้งเชิงระบบและเชิงพื้นที่ กำหนดแผนการดูแลเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน อนามัย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยประสานชุมชนและท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนตลอดทุกช่วงอายุ

5) กรมกิจการผู้สูงอายุ

(1) ควรกำหนดแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุให้มีความชัดเจนและเป็นแผนระดับประเทศเพียงแผนเดียวและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เพราะปัจจุบันประเทศไทย เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ แต่แผนการรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ยังขาดความชัดเจนเป็นลักษณะของต่างหน่วยต่างทำและกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนั้นควรมีการนำนวัตกรรมมาใช้ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุด้วย

(2) ควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถตั้งสถานที่เพื่อรับดูแลผู้สูงอายุ ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม สามารถทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สูงอายุที่มีฐานะและไม่ต้องการเป็นภาระให้กับบุตรหลาน

6) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการควรเร่งจัดทำฐานข้อมูลคนพิการให้แล้วเสร็จ เพราะปัจจุบันยังมีคนพิการเป็นจำนวนมากที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูล ซึ่งคนพิการเหล่านี้มีความสามารถและสมรรถนะทางร่างกายเพียงพอที่จะสามารถทำงานได้ ซึ่งหากสามารถเชื่อมฐานข้อมูลคนพิการกับฐานข้อมูลของกระทรวงแรงงานได้จะสามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนพิการได้อีกทางหนึ่ง

9.3.7 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

1) ด้านอุดมศึกษา

(1) ควรมีการสำรวจข้อมูลความต้องการด้านกำลังคนและแรงงาน (Demand - side) ที่แท้จริง และเป็นไปตามแผนของกระทรวงในประเด็นการส่งเสริมและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาคนใน 13 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ชัดเจน ทั้งนี้ ควรประสานความร่วมมือด้านข้อมูลความต้องการกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนภาคเอกชนด้วย และควรจัดทำระบบฐานข้อมูลและติดตามด้านกำลังคน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ด้านแรงงานในแต่ละด้านและสอดคล้องกับแต่ละอุตสาหกรรม ในภาคเอกชน และควรทบทวนและยกเลิกหลักสูตรที่ไม่ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน หรือภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้การผลิตบัณฑิตหรือกำลังคนมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีคุณภาพและตรงตามความต้องการด้านกำลังคนในอนาคต

(2) ควรพัฒนาต่อยอดโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล) และโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG (U2T for BCG) เพื่อสามารถขยายผลและสามารถเป็นโครงการต้นแบบให้แก่พื้นที่ต่าง ๆ ได้

(3) ควรตั้งเป้าหมายและส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยในแต่ละแห่งได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) ในอันดับที่ดีขึ้น โดยเน้นการทำให้การศึกษาในประเทศมีความเข้มแข็ง เป็นสากล และพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถมีอาชีพที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการ และต้องส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(4) ควรมุ่งเน้นและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) หรือหลักสูตรแซนด์บ็อกซ์ ให้มีจำนวนที่มากขึ้นและมีความหลากหลาย และควรกำหนดสมรรถนะของหลักสูตรให้ชัดเจนและได้รับการรับรอง (รูปแบบประกาศนียบัตร) ในมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาตามมาตรฐานอุดมศึกษาอย่างแท้จริง

(5) ควรส่งเสริมและสนับสนุนโครงการพัฒนาการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ของประเทศ เช่น โครงการโคเซ็น มจธ. (KOSEN KMUTT) และหลักสูตรไทยไมซ์สเตอร์ (Thai - Meister) ของกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นต้นแบบต่อการพัฒนาสมรรถนะกำลังคนของประเทศ และควรขยายโอกาสไปสู่ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษตามภูมิภาคในแต่ละพื้นที่ของประเทศให้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรปรับการเรียนการสอนในสายปฏิบัติตามโครงการนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทของการศึกษาของประเทศไทยในภาพรวม และควรเพิ่มสัดส่วนการผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีให้มากกว่าสายสังคมศาสตร์ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และภารกิจของกลุ่ม

(6) ควรมีการผลักดันและขับเคลื่อนแพลตฟอร์ม ThaiMOOC ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มสนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course : ThaiMOOC) ภายใต้การดูแลของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) ไปสู่ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) หรือแพลตฟอร์มกลางทางการศึกษาของประเทศ และควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้จัดทำแพลตฟอร์มทางการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันและลดความซ้ำซ้อนรวมถึงควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนที่มีศักยภาพเพื่อลดต้นทุนและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการมากขึ้น

(7) โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโครงการดังกล่าวในทุกมิติและมีกลไกการยกระดับการดำเนินการเพื่อการผลิตกำลังคนคุณภาพสูงสำหรับประเทศไทยในระยะต่อไป

(8) ควรทบทวนหลักเกณฑ์การนำเงินกองทุนต่าง ๆ เพื่อบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัย (Endowment Fund) เช่น กองทุนสวัสดิการบุคลากร เงินรายได้สะสม เงินทุนการศึกษา และการวิจัย เป็นต้น ให้นำมาสมทบในงบผูกพันของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณในโครงการใหม่ต่าง ๆ ในอนาคต ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกลไกการบริหารงานของกองทุน เพื่อเป็นการพัฒนาอุดมศึกษา ซึ่งจะสามารถตอบโจทย์ด้านงบประมาณของด้านอุดมศึกษาได้ต่อไป

(9) กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ ควรเร่งดำเนินการจัดตั้งให้เกิดขึ้นโดยเร็ว และควรกำหนดกลไกการให้ทุนที่มีความชัดเจนเพื่อให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน และควรเน้นการช่วยเหลือและขยายโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาในพื้นที่มากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานประมาณควรพิจารณาเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวและเพิ่มเงินอุดหนุนให้เพียงพอ โดยหากพื้นที่ใดมีศักยภาพหรือความจำเป็นควรมีสหิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้มหาวิทยาลัย

(10) งบประมาณเงินอุดหนุน

10.1) ในคำวิสัยเพื่อการศึกษา มีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่องในทุกกลุ่มมหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับ 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ สภาพปัญหา คือ จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีการฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัย และนอกสถานที่หรือสถานประกอบการ โดยมหาวิทยาลัยที่ไม่มีเงินรายได้ จะไม่สามารถจัดสรรเงินเพิ่มเติมในส่วนดังกล่าวได้ ส่งผลให้นักศึกษาขาดการฝึกจริง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงไม่ควรลดงบประมาณค่าวิสัยการฝึกของนักศึกษา โดยควรกำหนดจัดสรรให้เป็นไปตามรายหัวของนักศึกษา

10.2) เงินรายได้อุดหนุนในส่วนของงบลงทุน (สิ่งก่อสร้าง) ที่มีเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณกำหนดไว้นั้น มีความไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีเงินรายได้ (กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ) เป็นการขาดโอกาสการพัฒนาและเป็นความเหลื่อมล้ำ ดังนั้น ควรใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วน และภารกิจต่าง ๆ ตามแผนงาน แผนยุทธศาสตร์ ฯ เป็นเกณฑ์การพิจารณาด้วย

(11) ระบบการบริหารจัดการกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ควรกำหนดให้สำนักงานกองทุนเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Special Delivery Unit : SDU) ที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

2) ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(1) ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อช่วยเพิ่มสมรรถนะของเศรษฐกิจฐานรากให้มากขึ้น เป็นการพัฒนาระดับพื้นที่ ซึ่งคนในส่วนนี้มีจำนวนมากและยังมีฐานะยากจน จะทำให้คุณภาพชีวิตของคนเหล่านี้ที่ส่วนใหญ่อยู่ในชนบทและเป็นคนระดับฐานรากของประเทศ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เมื่อเศรษฐกิจฐานรากของประเทศมั่นคงขึ้นก็จะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้นด้วย

(2) ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมให้ไทยเป็นครัวของโลกและสามารถผลิตผลิตผลทางการเกษตรเลี้ยงดูคนไทยและเหลือส่งออกต่างประเทศ ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศของโลกทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงขึ้นหลายครั้งในช่วงไม่กี่ปีมานี้ มีผลทำให้ผลิตผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก

เช่น ในแอฟริกาตะวันออกปีนี้จะเป็ปีที 5 ทีจะไม่มืฤดูฝน นอกจากผลิตผลทางการเกษตรจะเสีหหายมากแล้ว ยังทำให้ปศุสัตว์ในภูมิภาคนี้ตายไปกว่า 3.6 ล้านตัว ประกอบกับภาวะสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนทำให้ผลิตผลทางการเกษตรไม่สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้ตามปกติ เช่น ข้าวสาลี น้ำมันเมล็ดทานตะวัน รวมทั้งปยุ ทำให้เกิดควมขาดแคลนอาหารไปทั่วโลก

(3) ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยตอบสนองต่อ BCG Economy Model ซึ่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตแบบก้าวกระโดด กระจายโอกาส กระจายรายได้และนำความมั่งคั่งสู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง นำพาประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูง และมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน ซึ่ในการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย - แปซิฟิก (APEC THAILAND 2022) โดยผู้นำประเทศสมาชิกทีจะเข้าร่วม 21 ประเทศ จะจัดในประเทศไทยระหว่างวันที่ 18 - 19 พฤศจิกายน 2565 นี้ จะมีประเด็นสำคัญคือ BCG Economy Model หน่วยงานทีเกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมทีเกี่ยวข้องกับ BCG Economy Model นี้ ซึ่จะช่วยในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วย

(4) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพิ่มขึ้น เช่น มาตรการและสิทธิประโยชน์ทางภาษี ในขณะที่เดียวกันภาครัฐต้องลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพิ่มขึ้นให้มากและให้เพียงพอ โดยให้ถือว่าการเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเป็นการลงทุน และควรลงทุนให้มากเช่นเดียวกับการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ของประเทศ (Mega Project) นอกจากนี้ควรลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทีสำคัญของประเทศรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure, NQI) ซึ่มีความจำเป็นและมีความสำคัญมาก ในการรับรองมาตรฐานของสินค้ารวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรทีส่งออกต่างประเทศ

(5) ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริม ววน.) ในการดำเนินงานทีผ่านมาแล้ว 3 ปี ในการช่วยขับเคลื่อน การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่การขับเคลื่อนดังกล่าวมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้โดยกลไกสาธารณะ รวมถึงการจัดสรรกองทุนส่งเสริม ววน. ได้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

3) มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรทีเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษ ภาควตะวันออก รวมทั้งควรศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกสาขาวิชาหรือคณะทีสอดคล้องกับตลาดแรงงานทีเปลี่ยนแปลงไปด้วย

4) มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ควรให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตทีมีศักยภาพต่อการพัฒนา ประเทศให้หลุดจากกับดักรายได้ปานกลางและกำหนดแนวทางการวัดผลในลักษณะ Learning Outcome และมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีคุณธรรมและจริยธรรม ควรกำหนดให้มีการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการวิจัย สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล

5) มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ควรปรับปรุงหลักสูตรและสร้างโอกาสให้เด็กในพื้นที่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและให้ความสำคัญกับการนำหลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ มาพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการพัฒนาในภาพรวมของประเทศ มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายเพื่อวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละพื้นที่

6) สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีโครงการค่ายอาสาดนตรี ร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยขยายการดำเนินการไปยังพื้นที่ห่างไกล เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กหรือนักเรียนในพื้นที่เกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนและด้านดนตรี

7) มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ควรให้ความสำคัญกับการติดตามการประยุกต์ใช้งานวิจัยให้เกิดประโยชน์ เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ภาคเหนือ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นจากไฟป่า เพื่อใช้แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในพื้นที่

8) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบลอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยเศรษฐกิจ Bio - Circular - Green Economy หรือ BCG ในการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของชุมชน โดยควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและบริการ การส่งเสริมการขายและการตลาด การพัฒนาสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ การขนส่งและกระจายสินค้า

9) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรกำหนดแนวทางในการประชาสัมพันธ์และรับนักศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดแพร่ ให้เหมาะสมกับการใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัย เนื่องจากมีการเปิดการเรียนการสอนใน 14 หลักสูตร แต่มีนักศึกษาค่อนข้างน้อย จึงควรพัฒนาการใช้ทรัพยากรและศักยภาพในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

10) มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง ควรให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปลูกฝังค่านิยมให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตระหนักถึงการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศต่อไป

11) มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง ควรดูแลนักศึกษาให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้ข้อจำกัดของศักยภาพนักศึกษาที่แตกต่างกันในด้านฐานะ ความเป็นอยู่ และส่งเสริมในการพัฒนาความเป็นครูเพื่อกลับไปทำงานในท้องถิ่นของตน และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำงานพิเศษหรือฝึกอาชีพในระหว่างเรียน เพื่อให้มีรายได้ในการช่วยเหลือตัวเองตามความเหมาะสมและมีทักษะในการเข้าสังคม เพื่อให้สามารถปรับตัวในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12) มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง ควรมุ่งเน้นภารกิจในการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่องให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

13) มหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่ภาคใต้ ควรร่วมมือและบูรณาการกับโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อจัดให้มีการเรียนการสอนห้องเรียนวิทยาศาสตร์ที่ครอบคลุมโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อสร้างความเป็นพหุวัฒนธรรมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้โรงเรียนของรัฐสามารถยกระดับการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

14) องค์การมหาชนในกำกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(1) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาและผลิตนักวิจัยให้บุคลากรในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เนื่องจากมีความจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ งบประมาณการวิจัยคิดเป็นอัตราส่วนของการพัฒนาประเทศเพียง 0.55 เท่านั้น แต่ประเทศจำเป็นต้องมีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยเพิ่มเติมให้ได้ หากมีความจำเป็น หน่วยงานอาจประสานงานร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่มีงานวิจัยที่โดดเด่นเกี่ยวเนื่องกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้งานได้เป็นอย่างดีและเป็นรูปธรรม และเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้กับประเทศ โดยงานวิจัยควรเน้นด้านการช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจของสังคมและชุมชนในท้องถิ่นเพื่อการสร้างงานและการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมโดยรวม

(2) ควรพิจารณาถึงการประเมินผลงานวิจัยและการตีพิมพ์ด้วย เนื่องจากหน่วยงานโดยรวมมีลักษณะคล้ายมหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งหากอยู่ในมหาวิทยาลัยจะได้จัดอันดับที่ดีจากผลงานวิจัยและการตีพิมพ์ แต่การอยู่ในฐานะองค์การมหาชนไม่สามารถนำประเด็นการวิจัยและการตีพิมพ์มาใช้ในการประเมินได้ ซึ่ง ก.พ.ร. ควรพิจารณาประเด็นการประเมินด้วยเช่นกัน

(3) ควรมีกองการสร้างความแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนหันมาสนใจศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาและการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่ห่างไกล

(4) ควรให้ความร่วมมือหรือช่วยเหลือครูที่สอนวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่เน้นการผลิตและพัฒนาครู เพื่อให้พื้นฐานครูที่จะผลิตออกมามีคุณภาพและมีคุณลักษณะเฉพาะเจาะจงในสายงานวิทยาศาสตร์

15) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)

(1) ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรให้มากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพและมีแผนพัฒนาสมุนไพรแห่งชาติ การนำสมุนไพรมาใช้จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และต้องมีพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม ซึ่งเกษตรกรขาดองค์ความรู้ดังกล่าว หน่วยงานควรมีแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ

(2) ควรสร้างช่องทางการเข้าถึงข้อมูลให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างแพร่หลาย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยควรมีแนวทางการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อให้เข้าถึงเกษตรกรได้อย่างสะดวก รวมทั้งควรมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

16) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(1) ควรนำเทคโนโลยีไปใช้ในด้านการพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและให้การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ให้มากขึ้น

(2) ควรมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับของประชาชนในการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีประโยชน์ทั้งด้านการแพทย์ การส่งออกสินค้าเกษตร

รวมทั้งควรสร้างการเข้าถึงข้อมูลในชุมชน โดยนำเทคโนโลยีไปใช้ในการช่วยชุมชน จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ และควรเป็นจุดที่นำไปใช้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้ให้กับประชาชนและเกษตรกร

17) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรเน้นการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนหันมาสนใจเรียนในด้านดาราศาสตร์ให้มากขึ้นเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในอนาคต รวมทั้งการจัดทำโครงการดาราศาสตร์สัญจรในพื้นที่ห่างไกล โดยดำเนินการร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อให้เด็กสามารถเข้าถึงได้

18) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ควรมีการวัดผลจากการที่มีหน่วยงานนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และประเมินผลจากสถิติผู้ใช้บริการที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ จากผลงานดังกล่าวและการเข้าใช้บริการดังกล่าวควรคำนึงถึงการนำผลงานวิจัยไปต่อยอดสร้างผลผลิตและสร้างรายได้ที่ประเมินได้จากการใช้บริการของหน่วยงาน

19) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ควรมีการเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และควรมีการลงพื้นที่เพื่อลดปัญหาอุทกภัยและแก้ปัญหามลพิษ รวมถึงควรสร้างมูลค่าเพิ่มด้านผลผลิตที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการนำข้อมูลและการดำเนินการไปสู่ระดับท้องถิ่นและจังหวัดที่ต้องรับการถ่ายทอดไปในอนาคต เพื่อให้ประชาชนได้นำความรู้จากการฝึกอบรมหรือจากการจัดทำโครงการฝายหรือแหล่งน้ำที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณการไปใช้ประโยชน์

20) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(1) ควรมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม การรวมกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดย่อมและจัดทำศูนย์บ่มเพาะเพื่อส่งเสริมการพัฒนา โดยพิจารณาแนวทางการลดอุปสรรคด้านกฎหมายเพื่อสร้างความร่วมมือและจัดทำต้นแบบสำหรับการเรียนรู้

(2) ควรส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การเป็นตลาดนวัตกรรมและต่อยอดไปสู่การดำเนินการในเชิงพาณิชย์ กำหนดเป้าหมายไปสู่การขอรับสิทธิบัตรเพื่อให้เกิดการยอมรับและสร้างมูลค่าเพิ่ม และส่งเสริมธุรกิจและผู้ประกอบการ Startup โดยการสร้างตัวอย่างความภูมิใจและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น การช่วยระดมทุน การเป็นพี่เลี้ยง เป็นต้น ควรทำหน้าที่ให้มากกว่าการเป็นเพียงคนกลางในการเปิดพื้นที่เท่านั้น

21) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(1) ควรทบทวนโครงการจัดทำระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) ที่ดำเนินการร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง ควรติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน และพิจารณาสภาพปัญหาอุปสรรครวมทั้งวิธีการเพื่อให้ประชาชนรับทราบ

(2) ควรมีกลไกการสร้างแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนหันมาสนใจในกิจกรรมด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการก้าวเข้าสู่อาชีพดังกล่าวต่อไปในอนาคต

9.3.8 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) ควรกำหนดเป้าหมายย่อยรายปีและขั้นตอนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนโครงการสำคัญตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยเจ้าภาพหลักกำหนดหน่วยงานสนับสนุนที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถวัดผลได้อย่างแท้จริง และควรจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานและจัดทำโครงการให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและสามารถเข้าสู่แหล่งเงินทุนได้

2) ควรสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเรื่องมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากในปัจจุบันข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยังมีความซับซ้อนสร้างความสับสนให้กับเกษตรกร และควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดเป็นหลัก ควรให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาวัตถุดิบสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานสากล และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งตลาดภายใน และต่างประเทศ

3) ควรกำหนดเป้าหมายและแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model) อย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดโดยควรร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร และเพื่อขยายผลเป็นระดับอุตสาหกรรมรวมทั้งการต่อยอดเชิงพาณิชย์อย่างจริงจัง

4) ควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสร้างศักยภาพเกษตรกร เพื่อขับเคลื่อนการสร้าง ความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศภายใต้ภาวะวิกฤติของโลกในปัจจุบัน และลดผลกระทบจากปัจจัยภายนอก (Unforeseen) ที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือควบคุมได้ เช่น ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลกระทบจากสงครามระหว่างยูเครน - รัสเซีย เป็นต้น

5) ควรกำหนดนโยบายและทิศทางในการศึกษาวิจัยพัฒนานวัตกรรมที่ชัดเจนและเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานทดแทนน้ำมัน เพื่อให้ไทยสามารถพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทนการนำเข้าได้อย่างมีนัยสำคัญในอนาคต รวมถึงส่งเสริมการสร้างตลาดที่มั่นคงให้กับผลผลิตทางการเกษตรด้านพลังงานด้วย

6) ควรจัดทำรูปแบบรายงานผลการติดตามการดำเนินงานรายไตรมาสให้เป็นรูปแบบเดียวกันทุกหน่วยรับงบประมาณและเป็นรูปแบบเดียวกับกรมบัญชีกลาง เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กับแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model) ที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของกระทรวง อาทิ แผนย่อยฯ : เกษตรปลอดภัย : เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น : เกษตรชีวภาพ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความเชื่อมโยงผลสัมฤทธิ์และปัญหาอุปสรรค เพื่อพิจารณาแก้ไขให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนด

7) ควรกำหนดบทบาทและเน้นย้ำการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร ในต่างประเทศให้เป็นหน่วยงานผลักดันการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่สากล โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดต่างประเทศ เพื่อสร้างความ มั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้ให้ประเทศและเกษตรกรไทยโดยมีการประเมินผลงานให้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากหากสามารถดำเนินภารกิจงานด้านต่างประเทศให้มีความเข้มแข็งจะทำให้สินค้า เกษตรของไทยสามารถส่งออกไปยังประเทศปลายทางได้อย่างเหมาะสมและสามารถสร้างรายได้ จากการส่งออกให้ประเทศเพิ่มขึ้น

8) การกำหนดตัวชี้วัดตามแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก และประเด็นพลังทางสังคม เป็นเพียงการกำหนดตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ เห็นว่ากระทรวงควรกำหนดตัวชี้วัดให้สะท้อนรายได้ของเกษตรกรให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น อย่างแท้จริง ทำให้ทราบได้ว่าเกษตรกรมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นหรือไม่ เพื่อให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกันต่อไป

9) กรมการข้าว

(1) ควรศึกษาวิจัยพันธุ์ข้าวที่มีลักษณะเด่น อาทิ การสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแรง ทำให้ต้นข้าวมีสุขภาพที่ดีและปราศจากการติดโรค เป็นแหล่งรวมสารอาหารที่มีประโยชน์ให้มากขึ้น และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการศึกษาดังกล่าวให้ประชาชนได้รับทราบ ตลอดจนส่งเสริมองค์ความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการเก็บเกี่ยวข้าวไม่ให้เกิดการปนเปื้อนเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของข้าวอีกทางหนึ่ง

(2) ควรบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนา คุณภาพข้าว โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการดำเนินการ เช่น ปริมาณผลผลิต/ไร่ ลดลงหรือเพิ่มขึ้น คุณภาพข้าวที่ตรงตามความต้องการของตลาด ปริมาณส่งออก เป็นต้น

10) กรมชลประทาน ควรกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการเพื่อเพิ่มโอกาส ให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งน้ำมากขึ้นอย่างเป็นระบบชัดเจน โดยการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในการบริหารจัดการน้ำและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหาร จัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งในระดับพื้นที่และในภาพรวมทั้งประเทศ

11) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

(1) ควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลและตรวจสอบสหกรณ์ทุกประเภท เพื่อให้การบริหารงานสหกรณ์เป็นไปอย่างโปร่งใส ป้องกันมิให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสภาพคล่อง ของสหกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิก และสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที โดยมุ่งเน้นไปสู่การสร้างสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งเพื่อประโยชน์ของสมาชิกต่อไป รวมทั้งควรพัฒนา เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์กับองค์กรและสมาชิก และการส่งสัญญาณ แจ้งเตือนความผิดปกติของการดำเนินงานสหกรณ์ ที่มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เช่น การทุจริตภายในองค์กรสหกรณ์ การดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

(2) ควรร่วมพัฒนาระบบสหกรณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพอย่างเร่งด่วน ควรเพิ่มบทบาทในการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้และความเข้าใจทางการเงินที่ได้ผลอย่างจริงจัง สามารถวิเคราะห์ต้นทุนและเพิ่มผลผลิตโดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น

12) กรมประมง ควรมุ่งเน้นและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูการทำประมงพื้นบ้านควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการทำประมงพื้นบ้านที่ถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านมีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

13) กรมปศุสัตว์ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับศึกษาติดตามและหาแนวทางป้องกันปัญหาโรคระบาดในสัตว์ทั้งโรคตามฤดูกาลและโรคอุบัติใหม่ โดยการจัดหาและพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคที่สามารถรักษาหรือลดโอกาสที่จะเกิดโรคขึ้นกับสัตว์ที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและมีปริมาณเพียงพอต่อการบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรได้ทันเวลา

14) กรมส่งเสริมการเกษตร

(1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน การตลาด การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิต

(2) ควรส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับการผลักดันการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มุ่งพัฒนาและยกระดับกระบวนการผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาหารไทยสู่อาหารโลก

15) กรมวิชาการเกษตร

(1) ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการของศูนย์เมล็ดพันธุ์เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อนำไปสู่การผลิตของเกษตรกรที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญกับการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

(2) ควรมุ่งเน้นการวิจัยพัฒนาด้านพืชที่อยู่บนพื้นฐานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสินค้าด้านพืชในระดับสากล การลดหรือเลิกใช้สารเคมีอันตรายโดยการศึกษาวิจัยสารอื่นที่มีความปลอดภัยมาทดแทน และสร้างองค์ความรู้หรือให้คำแนะนำเกษตรกรในการกำจัดศัตรูพืชที่มุ่งเน้นความปลอดภัย

16) กรมพัฒนาที่ดิน

(1) ควรศึกษาถึงแนวทางและรูปแบบการปรับปรุงหรือฟื้นฟูพื้นที่ให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อให้การผลิตภาคเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการศึกษาถึงรูปแบบและแนวทางของการใช้พื้นที่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(2) ควรกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของหมอดินอาสาในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ดิน โดยการประเมินเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการพัฒนาดินได้ผลผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นเพียงใด

17) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์ให้ชัดเจนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแยกการดำเนินงานเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตรและสหกรณ์ภาคการเกษตร

18) กรมหม่อนไหม ควรบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างจำกัดให้เพียงพอและเกิดผลผลิตภาพ โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาผ้าพื้นเมืองของแต่ละจังหวัดให้ได้รับการยอมรับ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและสร้างตลาดผ้าพื้นเมืองให้ครอบคลุม ผลิตภัณฑ์ในห่วงโซ่การผลิต โดยการประสานความร่วมมือกับสภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม องค์กรเอกชนและหน่วยงานรัฐในพื้นที่เพื่อร่วมกันพัฒนาการผลิตและการจำหน่ายเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายภายในประเทศ นอกจากนี้ควรบูรณาการหรือประสานความร่วมมือกับกรมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อสร้างตลาดในต่างประเทศสำหรับสินค้าเกรดพรีเมียมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วย

19) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรเร่งรัดให้ประชาชนได้รับสิทธิเข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินให้เร็วขึ้น และมีจำนวนมากขึ้น

20) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(1) ควรบูรณาการกับกระทรวงสาธารณสุขในการกำหนดมาตรฐานสารสกัดของสมุนไพรไทย เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยส่งออกสมุนไพรในลักษณะวัตถุดิบเท่านั้น หากสามารถกำหนดมาตรฐานสารสกัดได้จะทำให้สมุนไพรไทยเกิดมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

(2) ควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานของประเทศปลายทางที่ส่งออกเพื่อให้สามารถส่งออกสินค้าเกษตรของไทยได้ทั่วโลก ควรเน้นย้ำให้บุคลากรส่งเสริมและให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังเพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างรายได้แก่ครอบครัวเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

21) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(1) ควรปรับปรุงการให้บริการฐานข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่านช่องทาง Open Data ของภาครัฐให้เป็นข้อมูลที่น่าสนใจ เช่น ข้อมูลการผลิต ราคาสินค้าเกษตรรายวัน ข้อมูลต้นทุนสินค้าเกษตรที่สำคัญที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน นอกเหนือจากการเผยแพร่ข้อมูลผลงานการวิจัย ซึ่งไม่สามารถดึงดูดความสนใจให้ประชาชนเข้ามาค้นหาข้อมูลได้มากเท่าที่ควร

(2) ควรจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเศรษฐกิจฐานรากในเชิงภาพรวมให้ครอบคลุมทั้งประเทศตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่ชัดเจนต่อการพิจารณา กำหนดนโยบายและมาตรการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและเพื่อประโยชน์ต่อการจัดสรรงบประมาณได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงทำให้การวัดผลการกระจายความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจฐานรากเป็นไปอย่างถูกต้องทั่วถึง

22) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ควรมีการบูรณาการในแผนงานหรือโครงการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโครงการหลวงต่าง ๆ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการพัฒนาด้านการเกษตร ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างกลไกความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกร อาทิ การรวมกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ Smart Farmer เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมแนวทางการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร

23) สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

(1) ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบว่าผู้มาเยี่ยมชมได้รับประโยชน์และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างไร และควรร่วมมือกับภาคเอกชนในการเชิญชวนผู้เข้าเยี่ยมชมและสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถดึงดูดผู้เข้าเยี่ยมชมด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้เข้าเยี่ยมชม เพื่อให้มีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑสถานมีชีวิต

(2) ควรสร้างเครือข่ายในการนำผลงานทางวิชาการมาเผยแพร่ยังเกษตรกรและนำตัวอย่างผลสัมฤทธิ์สู่ความสำเร็จในพื้นที่ที่เกิดขึ้นจริงมาเผยแพร่ให้แก่ผู้เข้าเยี่ยมชม รวมถึงควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมต้นแบบและความหลากหลายในแง่การพัฒนาวิชาชีพตามแนวพระราชดำริเพื่อสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้แก่ผู้เข้าเยี่ยมชมและประชาชนทั่วไป นอกเหนือจากการดำเนินงานปกติภายใต้งบประมาณและบุคลากรที่มีอย่างจำกัด

9.3.9	กระทรวงคมนาคม
-------	---------------

1) ควรพิจารณาศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการกำหนดแผนการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนเพื่อการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของประเทศให้มีศักยภาพ โดยศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบกับดำเนินการของต่างประเทศ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนของการลงทุนและภาระงบประมาณของรัฐ

2) ควรพิจารณาถึงสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจโดยการถ่ายโอนภารกิจจากกรมทางหลวงชนบทไปยังองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับความพร้อมของบุคลากรที่จะรับการถ่ายโอนภารกิจ ทั้งในเชิงองค์ความรู้และจำนวนของบุคลากร นอกจากนี้ ควรพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาหรือการฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถรองรับภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3) ควรพิจารณาแนวทางการพัฒนาเส้นทางจราจรทางน้ำให้เกิดความสะดวกปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงต่อเนื่องไปยังการจราจรในรูปแบบอื่น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมและรองรับการท่องเที่ยวทางน้ำที่มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว

4) ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าโครงการศูนย์การขนส่งชายแดน เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งสินค้าและการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ โดยการต่อยอดโครงการศูนย์การขนส่งชายแดนที่มีอยู่ อาทิ ศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชายแดนอื่น ๆ รวมทั้งการบำรุงรักษาความสะอาดและความปลอดภัยให้ผู้ใช้บริการ

5) เนื่องจากอุบัติเหตุหรืออุบัติภัยบนถนนทางหลวงหรือทางหลวงชนบทส่วนใหญ่เกิดจากการใช้ความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดของผู้ขับขี่ที่เสพสุราหรือผู้ขับขี่ขาดวินัยในการขับขี่ยานพาหนะ จึงขอให้กระทรวงคมนาคมให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยควรจัดทำแผนดำเนินการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ขับขี่อย่างชัดเจนและจริงจัง โดยสร้างการรับรู้ให้ประชาชนยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติ มีมาตรการจำกัดควบคุมความเร็วจัดระบบและเครื่องมือกลไกในการกำกับตรวจสอบ จับกุม และดำเนินการตามกฎหมายอย่างเข้มงวด เพื่อลดการสูญเสียจากการใช้รถใช้ถนนลง นอกจากนี้ ควรมีแนวทางการสร้างวินัยและการรับรู้ในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน โดยต้องปลูกฝังเยาวชนตั้งแต่วัยเด็ก รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานโดยบูรณาการร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่

6) กรมการขนส่งทางบก

(1) ควรกำหนดแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนในการเร่งรัดการจดทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่า มีการใช้รถป้ายแดงที่ยังไม่จดทะเบียนกับกรมการขนส่งทางบกอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้รัฐสูญเสียรายได้จำนวนมาก จึงควรควบคุม กำกับดูแล และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

(2) ควรพิจารณาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการควบคุมรถยนต์ที่ปล่อยควันดำ โดยการยกเลิกการใช้ยานพาหนะที่ใช้ น้ำมัน และเปลี่ยนมาใช้รถยนต์ไฟฟ้าทั้งหมด อาจทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจจำนวนมาก เนื่องจากปัจจุบันการขนส่งและโลจิสติกส์ไทยขับเคลื่อนด้วยการใช้ยานพาหนะที่ใช้ น้ำมันเป็นหลัก การยกเลิกการใช้ยานพาหนะที่ใช้ น้ำมันจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของผู้ประกอบการด้วย จึงควรดำเนินการอย่างครอบคลุม ตั้งแต่การสนับสนุนให้มินิวัตกรรมการลดควันดำสำหรับรถยนต์ที่ใช้ น้ำมัน ควรมีการนำข้อมูลการตรวจจับรถที่ปล่อยควันดำของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาพิจารณาการต่อทะเบียนรถประจำปี และนำมาตรวจสอบควบคุมสถานตรวจสภาพรถยนต์ที่ออกไปรับรองการตรวจสภาพเท็จให้แก่รถเหล่านั้น

7) กรมเจ้าท่า ควรมีแนวทางการเฝ้าระวัง มีระบบการเตือนภัยและมีมาตรการในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาให้ทันเหตุการณ์ในกรณีที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางน้ำ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน โดยการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เช่น กรณีเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลทางทะเล

8) กรมทางหลวง

(1) เนื่องจากปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับยานยนต์โดยการใช้ระบบนำทางและระบบแจ้งเตือนการขับขี่อัตโนมัติในช่องจราจร ขอบทาง หรือเส้นแบ่งทาง เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกในการขับขี่ กระทรวงจึงควรพิจารณาทบทวนการปรับปรุงรูปแบบการกำหนดเส้นแบ่งถนนให้มีความชัดเจนและสามารถรองรับเทคโนโลยีดังกล่าว

(2) การซ่อมแซมสะพานในบางพื้นที่ของกรมทางหลวงที่มีการปิดกั้นเส้นทางจราจรทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด กระทรวงควรเร่งรัดการซ่อมแซมโดยกำหนดระยะเวลาการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จโดยเร็วและบังคับให้เป็นไปตามสัญญา และควรก่อสร้างสะพานเพื่อใช้ในการกลับรถในจุดสำคัญแทนการกลับรถบนท้องถนนเพื่อลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ

(3) งบประมาณที่กระทรวงได้รับมีสัดส่วนที่จัดสรรให้กับกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบทเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเส้นทางจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพในการก่อสร้างที่เป็นงบลงทุนในการดำเนินงานที่ผ่านมา กระทรวงจึงควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของการก่อสร้างเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเส้นทางในอนาคตด้วย

(4) ควรมีตัวชี้วัดในเป้าหมายการบริการของหน่วยงาน เรื่องการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร ตามหลักธรรมาภิบาล อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมโยงความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง ในเอกสารงบประมาณเล่มชาวคาดเดาเล่ม 5 หน้า 127 ข้อ 4 โดยอาจกำหนดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ครบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า

(5) มีประมาณการเงินนอกงบประมาณคงเหลือจำนวนมาก จากรายงานสถานะและแผนการจ่ายเงินนอกงบประมาณ หากสามารถนำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปีได้มากขึ้น จะช่วยลดการกู้เงินจากต่างประเทศ และลดภาระทางการเงินของประเทศอีกด้วย

9) กรมทางหลวงชนบท ควรเร่งรัดการซ่อมบำรุงถนนและกำหนดแผนงานงบประมาณให้รองรับการซ่อมถนนตลอดทั้งปี โดยครอบคลุมถึงกรณีที่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ เช่น กรณีน้ำท่วมจนทำให้ถนนเสียหาย เพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ การจัดทำงบประมาณต้องอยู่บนพื้นฐานของความคุ้มค่า สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

10) กรมท่าอากาศยาน ควรวิเคราะห์พฤติกรรมการเดินทางของประชาชนในแต่ละพื้นที่เพื่อกำหนดแผนงานและทิศทางการขนส่งและจราจรทางอากาศ การออกแบบ และสำรวจการสร้างท่าอากาศยานในภูมิภาค รวมทั้งวิเคราะห์คาดการณ์พฤติกรรมการเดินทางในอนาคต เพื่อนำไปสู่การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีความคุ้มค่าและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โดยการพิจารณาและวิเคราะห์ถึงผลตอบแทนจากการลงทุนให้ครบทุกด้าน รวมทั้งต้องประเมินและบริหารความเสี่ยงโครงการ หากไม่เป็นไปตามแผนการลงทุน ต้องมีแนวทางปรับปรุงแก้ไขหากการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน

11) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งจราจร ควรติดตามและทบทวน ผลจากการดำเนินโครงการตามนโยบายและแผนพัฒนาระบบคมนาคม ที่หน่วยงานต่าง ๆ นำไปดำเนินการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย ควรทบทวนและจัดทำแผนให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปทบทวนแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณ และการลงทุน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

9.3.10 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

1) ควรขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การ “รู้เท่าทันสื่อ Digital Literacy” อย่างจริงจัง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่ประชาชนควรได้รับเพื่อเป็นรากฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และพัฒนาประเทศ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งควรกำหนดสมรรถนะ (Competency) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรเพื่อรองรับการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกกระทรวง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการหลอกลวงผ่านทางระบบสารสนเทศและการสื่อสาร อาทิ การหลอกลวงให้โอนเงินผ่านทางโทรศัพท์ของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) การหลอกลวงจำหน่ายสินค้าออนไลน์ การหลอกลวงหรือชักชวนเล่นการพนันออนไลน์ ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความเดือดร้อนและก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนในวงกว้าง

3) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ ระบบ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การพัฒนาด้านดิจิทัลของท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งขยายผลและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการพัฒนาไปสู่ประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้ครอบคลุมทั่วถึง เพื่อให้บริการแก่ประชาชนชนในท้องถิ่น

4) กรมอุตุนิยมวิทยา ควรพัฒนาแอปพลิเคชันพยากรณ์สภาพภูมิอากาศที่มีอยู่ให้ครอบคลุมการเฝ้าระวังและการเตือนภัยที่อาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เช่น การเฝ้าระวังและการเตือนภัยแผ่นดินไหว การแจ้งเตือนภาวะอุทกภัยแบบเรียลไทม์ผ่านช่องทางสัญญาณดาวเทียม โดยกำหนดระดับความรุนแรงของภัยที่จะเกิดขึ้น อาทิ การเตือนภัยสีแดง การเตือนภัยสีเหลือง และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการใช้งานได้ง่ายและสะดวก

5) สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างให้บุคลากรภาครัฐมีพัฒนาตนเองในด้านเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยส่งเสริมการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้ใช้งานเครื่องมือทางเศรษฐกิจดิจิทัลควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัย

6) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ควรให้ความสำคัญกับการผลักดันการนำ Digital Transformation หรือการนำเทคโนโลยีและกลยุทธ์ทางดิจิทัลเข้ามาใช้ในการวางรากฐาน การกำหนดเป้าหมาย และการดำเนินการของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐโดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการให้ชัดเจนต่อไป

9.3.11 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ควรพิจารณากำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัด Environmental Performance Index (EPI) ที่กระทรวงนำมาใช้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสากล โดยให้เป้าหมายของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานดังกล่าวให้มีความชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้เกิดประสิทธิภาพ

2) ควรเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง เพื่อให้ปฏิบัติตามกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา เมื่อปี พ.ศ. 2562 และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ให้สามารถขับเคลื่อนและนำไปสู่การปฏิบัติงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อประโยชน์ของประชาชน

3) ควรส่งเสริมและสนับสนุนกรอบการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจภายใต้ผืนป่า (Economy in the forest) อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมในทุกพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมาโรงเรียนป่าไม้ จังหวัดแพร่ ได้มีการดำเนินการและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมสมควรนำแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวมาเป็นต้นแบบ ในการพัฒนาโครงการในพื้นที่อื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างเหมาะสม

4) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างกลไกระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการเฝ้าระวังการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ด้วยการให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กับประชาชน ซึ่งกระทรวงอาจเปลี่ยนบทบาทเป็น Regulator หรือ Facilitator ให้มากยิ่งขึ้น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

5) ควรเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ป่าที่เป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง ภายหลังโครงการตามนโยบายดังกล่าวสิ้นสุดลงแต่ประชาชนยังคงอาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาในการแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในอดีต โดยที่ฝ่ายความมั่นคงได้มีการก่อตั้งหมู่บ้านเพื่อความมั่นคงชายแดน และอนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้พื้นที่ป่ารวมทั้งปัญหาการประกาศเขตพื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ทับซ้อนกับพื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีอยู่ก่อน

6) ควรจัดทำแนวทางการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ป่าไม้ให้มีเป้าหมายและทิศทาง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความสอดคล้องกันระหว่างการรักษาสมดุลกับเป้าหมายการอนุรักษ์ การจัดการปัญหาหมอกควันและการใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม และการจัดสรรที่ทำกินให้กับประชาชน ใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจหรือการรักษาพื้นที่ที่มีการฝ่าฝืนเข้าไปใช้ประโยชน์ของประชาชน โดยยังไม่ดำเนินการรื้อทำลาย แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะเป็นการให้เช่าพื้นที่แทน

7) ควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักในการวางแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

8) ควรเร่งรัดการจัดทำแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการบรรลุเป้าหมายของการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 (COP26) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประสานและพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ

9) ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการวางเป้าหมายเกษตรคาร์บอนต่ำของไทยให้เป็นไปตามแผนการดำเนินการโดยเร็ว เนื่องจากหากมีล่าช้าจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งอาจถูกการกีดกันทางการค้าจากการที่ไม่สามารถดำเนินการลดคาร์บอนในแต่ละผลผลิตได้ตามมาตรฐานสากล โดยสมควรหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป้าหมายที่กำหนดให้สามารถดำเนินการได้ทันเหตุการณ์

10) กรมควบคุมมลพิษ ควรพิจารณารายละเอียดของสัญญาที่ได้จัดทำกับบริษัทเอกชนที่กรมควบคุมมลพิษได้ว่าจ้างเพื่อการขนย้ายกากอุตสาหกรรมออกจากโรงงานจะใช้วิธีจ้าง Outsource เพื่อขนย้าย ผึ่งกลบ หรือกำจัด ควรเขียนสัญญาให้ครอบคลุมถึงผู้ที่รับจ้างขนย้ายขยะ โดยให้สิทธิโรงงานสามารถติดตามการดำเนินการว่าผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการทิ้ง หรือขนย้ายขยะที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือไม่

11) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(1) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการปลูกป่าชายเลนโดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในมิติการมีส่วนร่วมของชุมชนและปริมาณป่าชายเลนที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สำหรับการขยายพันธุ์และการอนุบาลสัตว์น้ำ โดยต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และบูรณาการร่วมกับกรมประมงและหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

(2) ควรกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนปริมาณสัตว์ทะเลที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศและทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถป้องกันสัตว์น้ำ โดยเฉพาะสัตว์ทะเลที่หายาก โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ทะเลร่วมกับกรมประมง และอนุรักษ์พื้นที่สัตว์ทะเลที่หายากให้อยู่ได้อย่างปลอดภัย

(3) ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหากรณีการเกิดน้ำมันรั่ว เพื่อรักษาทรัพยากรทางทะเลและพื้นที่ชายฝั่ง โดยบูรณาการความร่วมมือและงบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานขจัดคราบน้ำมันหรือ “โฟม บวม” ให้เพียงพอ เพื่อประโยชน์ในการจำกัดการกระจายตัวและดูดซับคราบน้ำมันที่เกิดขึ้น

12) กรมทรัพยากรธรณี

(1) ควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับผลกระทบจากการทำเกลือสินเธาว์ ซึ่งมีการทำเกลือต้มและเกลือตาก ก่อให้เกิดปัญหาดินเค็มและมีการลักลอบปล่อยน้ำเค็มลงในห้วยสาธารณะ ส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกและสัตว์น้ำ จึงควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการปล่อยน้ำเค็มลงในห้วยสาธารณะดังกล่าวอย่างชัดเจน

(2) ควรประสานการขับเคลื่อนการดำเนินการแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570) ร่วมกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยการกำหนดพื้นที่ในการจัดทำเหมืองแร่ควรพิจารณาให้เกิดความสอดคล้องกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลด้วย

(3) ควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยา โดยคำนึงถึงมิติการอนุรักษ์และการพัฒนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินการที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยเฉพาะในการอนุรักษ์เชิงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว การอนุรักษ์เพื่อการเรียนรู้ธรรมชาติ นอกห้องเรียนในลักษณะของการจัดตั้งอุทยานธรณี (Geopark) และเผยแพร่ทางเว็บไซต์เพื่อให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างต่อไป

13) กรมทรัพยากรน้ำ ควรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เพียงพอต่อการใช้อุปโภคและบริโภคของประชาชน และกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์จากน้ำ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเหมาะสมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการสำรวจความต้องการการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

14) กรมป่าไม้

(1) ควรร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีบทบาทในการดูแลป่าไม้เพิ่มมากขึ้น และปลูกฝังให้เกิดความรักและผูกพันกับป่าไม้ สัตว์ป่า รวมถึงการรณรงค์ให้มีการปลูกป่าร่วมกับการส่งเสริมให้มีกิจกรรมสันถวนการในเขตอุทยานเพื่อดึงดูดด้านการท่องเที่ยวตามความเหมาะสม

(2) ควรจัดทำข้อมูลภาพรวมของพื้นที่ป่าอนุรักษ์หรือป่าเศรษฐกิจให้มีความชัดเจนและทำงานในเชิงรุกเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่จะเพิ่มขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยกรมป่าไม้ต้องให้การสนับสนุนกล้าพันธุ์ไม้ให้มากขึ้น

15) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(1) ควรพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำหน้าที่และบทบาทของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการของภาครัฐในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพื้นที่ โดยการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการทั้งในเชิงพื้นที่และผลลัพธ์ที่จะได้รับ

(2) ควรพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการใช้มาตรการทางภาษีเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการหรือประชาชนให้ความสำคัญกับการลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะต้องพิจารณาถึงข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือข้อจำกัดดังกล่าวต่อไป

16) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรกำหนดแนวทางการปลูกฝังให้ประชาชนในการสร้างชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ด้วยกันได้อย่างยั่งยืน โดยการปลูกฝังให้ประชาชนเกิดความรัก ความหวงแหน ตระหนักรู้ และร่วมแรงใจ ในการดูแลรักษาความหลากหลายทางชีวภาพอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมเพื่อการขับเคลื่อนร่วมกัน

17) สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) ควรพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาคาร์บอนฟุตพริ้นท์พื้นที่ป่าไม้หรือเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากตามสภาพข้อเท็จจริงในบางพื้นที่ประชาชนได้เข้ามาอาศัยและทำประโยชน์ก่อนที่จะมีการประกาศเป็นเขตพื้นที่ป่าไม้หรือเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหาลักษณะเป็นระบบ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการใช้ประโยชน์จากป่าและการคุ้มครองป่าเป็นสำคัญ

(2) ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนในการบริหารจัดการและอนุรักษ์พันธุ์พืช สัตว์ และทรัพยากรธรรมชาติหายากในแต่ละพื้นที่ โดยพิจารณาและผลักดันให้เป็นจุดเด่นและพัฒนาไปสู่การจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญต่อไป

18) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ควรส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นสากลและองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพให้กับประชาชนในชุมชนต่าง ๆ และพื้นที่รอบนอก และการเรียนรู้และบูรณาการองค์ความรู้ของชุมชนคู่ขนานกันไปด้วย เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการในการนำทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้แก่ประชาชน โดยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นอย่างมีระบบและยั่งยืนต่อไป

19) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการนำวัสดุหรือสิ่งนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ควบคู่กับการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน Global Recycling Standard (GRS) ซึ่งถือเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากองค์กรในต่างประเทศ ที่บ่งบอกการผลิตที่มาจากหรือนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) อย่างยั่งยืน และที่เป็นมิตรต่อคน และสิ่งแวดล้อม

9.3.12	กระทรวงพลังงาน
--------	----------------

1) การใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อลดผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นเป็นเพียงแนวทางการตรึงราคาพลังงานได้ในระยะสั้นเท่านั้น กรณีดังกล่าวกระทรวงควรมีมาตรการกำหนดแนวทางในการตรึงราคาและแก้ไขปัญหาในระยะยาว เพื่อให้สามารถตั้งรับและช่วยให้ภาคเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถปรับตัวได้ทัน ควรศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานในระดับสากลเพื่อกำหนดมาตรการอื่น ๆ เป็นทางเลือกเพิ่มเติม เช่น การเก็บสำรองน้ำมันดิบไว้ล่วงหน้า เพื่อเฉลี่ยราคาในขณะที่เกิดภาวะน้ำมันแพง หรือการใช้กลไกกองทุนที่มีขีดความสามารถในการชะลอการขึ้นราคาได้นานขึ้น ทั้งนี้ เพื่อลดการฉวยโอกาสการขึ้นราคาที่เป็นภาระเอาเปรียบผู้บริโภค

นอกจากนี้ควรมีแนวทางการหาแหล่งพลังงานน้ำมันธรรมชาติเพิ่มขึ้น เพื่อให้ราคาน้ำมันอยู่ในระดับที่เหมาะสม

2) การกำหนดตัวชี้วัดโดยนำสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตกระแสไฟฟ้ามาเป็นตัวชี้วัดเป้าหมายของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันอาจยังไม่สามารถสะท้อนถึงเป้าหมายที่แท้จริงของยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ดังนั้น กระทรวงควรพิจารณานำประเด็นเกี่ยวกับการสร้างสมดุลทางด้านพลังงานให้กับประเทศมากำหนดเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดการดำเนินการเพื่อให้สามารถสะท้อนแนวทางที่จะดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างแท้จริง นอกจากนี้การกำหนดแผนงานหรือโครงการควรระบุถึงแนวทางการใช้หรือลดการใช้พลังงานในเชื้อเพลิงแต่ละประเภทที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการ

3) ควรกำหนดแผนการดำเนินงานและขับเคลื่อนในการส่งเสริมให้ประชาชนใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานทดแทนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการกำหนดแนวทางหรือกลไกเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการอนุญาตและการใช้พลังงานทดแทนได้อย่างสะดวก

4) ควรมีแนวทางการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันด้านพลังงานภายใต้หลักเกณฑ์ที่มีความเป็นธรรมและไม่มีการกีดกันทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐานและขนาดธุรกิจ

5) ควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในด้านพลังงานให้กับประชาชนและสังคมให้มากขึ้น โดยดำเนินการเชิงรุกด้วยการใช้การปฏิบัติการสารสนเทศ (Information Operations หรือ IO) และสื่อสารไปยังหลาย ๆ ช่องทางเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลให้มากขึ้น กระทรวงในฐานะองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงควรมีการสื่อสารที่ลงลึกรายละเอียดเพื่อสร้างความกระจ่างนอกเหนือจากการให้ข้อมูลในภาพรวมของรัฐมนตรี เพื่อมิให้ประชาชนเกิดความสับสนและมีข้อสงสัยต่อการทำงานขององค์กรและรัฐบาล

6) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้มีการติดตั้งพลังงานทดแทนหรือพลังงานแสงอาทิตย์ในอาคารของรัฐ ซึ่งหากผลการดำเนินการแล้วเสร็จก็ควรมีการติดตามต่อเนื่องถึงความสามารถในการลดค่าไฟฟ้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางการลดการใช้พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนของภาครัฐให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาวต่อไป

7) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

(1) ควรประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและกลไกการกำหนดราคาน้ำมัน อาทิ หลักเกณฑ์คำนวณค่าการตลาดและค่าการกลั่น การกำหนดเพดานราคา และสื่อสารให้ประชาชนรับทราบและเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ เพื่อลดความสับสนของสังคมและสร้างความโปร่งใสในระบบ

(2) การกำหนดราคาน้ำมันชีวภาพในส่วนของไบโอดีเซลควรพิจารณาถึงแนวทางการลดราคา รวมทั้งการอ้างอิงราคาและเปรียบเทียบกับต่างประเทศให้มีความชัดเจน เพื่อการตรวจสอบกลไกการกำหนดราคาให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

(3) การดำเนินการของศูนย์สารสนเทศด้านพลังงานค่อนข้างล่าช้า ซึ่งข้อมูลหลายอย่างเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า ดังนั้น จึงควรหาแนวทาง กำหนดกลไกหรือรูปแบบที่เหมาะสมในการเร่งการดำเนินการ เพื่อให้ข้อมูลมีความต่อเนื่องทันสมัยและให้ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

(4) คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันควรพิจารณากรณีที่ราคาน้ำมันตลาดโลกลดลง โดยพิจารณากำหนดค่าการตลาดตามส่วนและหลักการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ซื้อขายหรือนำส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้จ่ายเงินจากกองทุนเพื่ออุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เกิดความเหมาะสมและยุติธรรมต่อผู้ใช้บริการด้วย

9.3.13 กระทรวงพาณิชย์

1) การวางงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์เป็นไปในลักษณะ Function แบบดั้งเดิม โดยไม่ได้เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานภายในกระทรวงและต่างกระทรวง จึงไม่ตอบสนองการเป็นห่วงโซ่อุปทานหรือ Supply Chain ในยุค New Normal ซึ่งไม่สะท้อนถึงและไม่สามารถรองรับรูปแบบทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปมากในยุคดิจิทัลได้ กระทรวงพาณิชย์จึงควรกำหนดนโยบาย แนวทางและกลไกการติดตาม รวบรวม และการจัดทำฐานข้อมูลสถิติการค้ารูปแบบใหม่ภายใต้ระบบเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (Digital Economy) ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ประกอบการประเมินมูลค่าการค้าในระบบดิจิทัล โดยกระทรวงพาณิชย์จึงควรเป็นเจ้าภาพบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมศุลกากร กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการติดตามข้อมูลและรายงานผลมูลค่าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รายเดือนได้ นอกจากนี้ ควรผลักดันโครงการความร่วมมืออาเซียน - ทั่วโลกค้าขายคล่อง - เข้าถึงแหล่งเงินทุนง่าย - ประหยัดเวลา - ลดต้นทุน (National Digital Trade Platform) เพื่อให้มีรูปแบบของดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับการจำหน่ายสินค้าและบริการ สำหรับการเตรียมพร้อมการเชื่อมต่อกับอาเซียนและประเทศอื่น ๆ และควรติดตามการจัดเก็บภาษีการค้าดิจิทัลหรือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e - Commerce) และจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

2) ควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการตลาดนำการผลิตอย่างจริงจัง โดยบูรณาการกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้ทราบข้อมูลว่าแต่ละจังหวัดมีสินค้าเกษตรชนิดใดที่มีศักยภาพและสามารถสร้างมูลค่าการตลาดได้ โดยเฉพาะเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิต รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดให้แก่เกษตรกรเพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการผลิตได้ รวมทั้งขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับสินค้าเกษตรของไทยสู่สากลมากขึ้น

3) ควรให้ความสำคัญกับนโยบายการขับเคลื่อน BCG (Bio - Circular – Green Economy) โดยเฉพาะเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด กระทรวงพาณิชย์ควรเชื่อมโยงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบูรณาการกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีการผลิต

และงานวิจัยสินค้านวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อร่วมส่งเสริมการทำตลาดในสินค้าผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของไทย เพื่อสร้างช่องทางการตลาดที่มีมูลค่าเพิ่มและสร้างโอกาสในการแข่งขันทางการค้าให้สินค้าไทยมากขึ้น

4) ควรกำหนดแผนงานหรือโครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันประกอบกิจการ เพื่อสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยการประสานความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาชุมชนอย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อขยายโอกาสทางการค้าได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

5) สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ควรเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาแผนงาน และโครงการที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณภายใต้กระทรวงที่ตอบโจทย์ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและสามารถรองรับการค้าในยุคดิจิทัล รวมทั้งการบูรณาการงานกับกรม และกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

6) กรมการค้าต่างประเทศ

(1) ควรมีฐานข้อมูลมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non - tariff Barriers) ของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับกัญชาที่ไทยอยู่ระหว่างการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบข้อมูลข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องก่อนตัดสินใจทำธุรกิจ

(2) พัฒนาระบบบริการดิจิทัลในการออกใบอนุญาตหรือการออกหนังสือรับรอง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Service) เชื่อมต่อข้อมูลกับระบบของสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และกำหนดแนวทางการให้บริการแบบศูนย์บริการเบ็ดเสร็จครบวงจรในจุดเดียว (One Stop Service) ทั้งในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้วย

(3) ควรผลักดันให้มีการเปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวในเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย ในพื้นที่อำเภอท่าบ่อและอำเภอศรีเชียงใหม่ เนื่องจากเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านและสามารถขนถ่ายส่งสินค้าทั้งอุปโภคและบริโภคไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะทำให้เกิดมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มมากขึ้น

7) กรมการค้าภายใน

(1) จัดทำระบบและกลไกเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) ร่วมกับสำนักงานนโยบายยุทธศาสตร์การค้า เพื่อวางแผนรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า เช่น สินค้าขาดแคลน สินค้าล้นตลาด สินค้าราคาแพง หรือราคาตกต่ำ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค และทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันเหตุการณ์

(2) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นและการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และติดตามสินค้าหรือบริการที่ได้มีการประกาศควบคุมอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการปรับขึ้นราคาโดยไม่สมเหตุผล รวมทั้งจัดหาสินค้าที่มีความจำเป็นกับประชาชนในชีวิตประจำวันให้เพียงพอต่อความต้องการ ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการได้อย่างทั่วถึง

(3) ควรให้ความสำคัญกับระบบโลจิสติกส์ อาทิ การขนส่งสินค้าเกษตร การเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ การรักษา กระจายสินค้า โดยศึกษาการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์อย่างครบวงจร เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง การกระจายและการจำหน่ายสินค้า เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทย

(4) ควรประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการข้าวของรัฐบาลที่ผ่านมาว่าสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้หรือไม่ และพิจารณาปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการข้าวที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพข้าว ลดต้นทุนการผลิตและการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว รวมทั้งขยายและรักษาตลาดส่งออกข้าวไทยในเวทีโลก

8) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

(1) ควรเร่งยกเว้นพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า พ.ศ. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าภาครัฐมีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำความตกลงเปิดเสรีการค้าและลดกระแสการต่อต้านที่อาจเกิดขึ้นในบางกรณี

(2) ควรเจรจาเปิดเขตการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ โดยคำนึงถึงจำนวนประเทศและคุณภาพของข้อตกลงที่สามารถสร้างแต้มต่อให้ผู้ประกอบการไทย เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศในเขตภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียและตลาดใหญ่

9) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของโครงสร้างองค์กรให้สามารถรองรับภารกิจด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่มีปริมาณงานคงค้างจำนวนมากต่อเนื่องมายาวนาน และกรอบภารกิจที่มีการขยายตัวอย่างกว้างขวางและมีความซับซ้อนมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์การค้าโลก รวมทั้ง เร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศและแผนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นการปฏิรูปขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดระบบนิเวศการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (R & D Innovation Ecosystem) การจดทะเบียนและการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาที่มีความรวดเร็ว ทันเวลามีประสิทธิภาพ

10) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(1) ควรพิจารณาศึกษาข้อจำกัดและแนวทางการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่เป็นปัญหาอุปสรรคสำหรับการประเมินการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนและผู้ประกอบการ รวมทั้งจะส่งผลให้การประเมินการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ Ease of Doing Business ของธนาคารโลกจัดประเทศไทยให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น จูงใจให้นักลงทุนสนใจที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจในไทยมากขึ้น

(2) ควรบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาโครงการเพิ่มเติมเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุน SME ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีศักยภาพ

11) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ควรบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาโครงการเพิ่มเติมเพื่อผลักดันแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสในการแข่งขันทางการค้าในการขยายช่องทางและโอกาสทางการตลาดในสินค้านวัตกรรมที่หลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม มีการพัฒนาสินค้าอุตสาหกรรม และเกษตรอุตสาหกรรมใหม่ ๆ

12) สำนักงานนโยบายยุทธศาสตร์การค้า ควรพิจารณาศึกษาผลกระทบจากสงครามรัสเซีย - ยูเครน และปัจจัยเสี่ยงที่อยู่นอกเหนือการควบคุมอื่น ๆ เช่น Climate change ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบของโลกและทิศทางการค้าใหม่ เพื่อนำไปสู่การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าของประเทศให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

13) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) ควรประสานความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้คำแนะนำและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการค้าและการพัฒนาการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์หรือสินค้าของประเทศไทยให้เกิดการยอมรับของต่างประเทศทั้งด้านมาตรฐานและคุณภาพ

14) สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ควรกำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในภูมิภาค โดยควรมีการกระจายและส่งเสริมให้ครบทุกแหล่งผลิตสำคัญในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการมีองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตรงตามความต้องการของตลาดและสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการและชุมชนการเพิ่มขึ้น

15) สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)

ควรสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมไทย ส่งเสริม และถ่ายทอดไม่ให้สูญหาย รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

9.3.14	กระทรวงมหาดไทย
---------------	-----------------------

1) ควรผลักดันการจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (One stop services) ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มรูปแบบ

2) ควรนำกลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมากำหนดในแผนการขับเคลื่อนจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง (High Performance Provinces) เพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนฐานรากเกิดความเข้มแข็งและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

3) ควรพิจารณาลดการขอรับงบประมาณค่าตอบแทนหมาจ่ายค่าเช่ารถของกระทรวงที่มีรายการค่าเช่ารถผูกพันเป็นงบประมาณที่ค่อนข้างสูง โดยจัดหารถยนต์ในราคาที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์แทน

4) ควรให้ความสำคัญกับการใช้กลไกการระงับข้อพิพาทของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และการจัดให้มีช่องทางร้องทุกข์หรือการไกล่เกลี่ยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง

5) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ควรสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (พิเศษ) กรณีเกิดภาวะวิกฤตในพื้นที่ เพื่อให้จังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

6) กรมการปกครอง ควรให้ความสำคัญกับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) มาเป็นเครื่องมือในการบริการประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ มุ่งเน้นการจัดทำฐานข้อมูลของประชาชน และฐานข้อมูลในการให้บริการประชาชนให้มีความทันสมัยและครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐต่อไป

7) กรมที่ดิน ควรพัฒนาระบบการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Service) ของสำนักงานที่ดินจังหวัดและสำนักงานที่ดินสาขาทั่วประเทศ เพื่อเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินของประชาชนให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนมีพื้นที่ที่สามารถทำประโยชน์ และลดความเหลื่อมล้ำในการถือครอง

8) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรพัฒนาระบบเตือนภัยและบูรณาการกับหน่วยเกี่ยวข้องในการฝึกซ้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือและปลอดภัยโดยเร็ว

9) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(1) ควรประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเจ้าของห้องชุด คอนโดมิเนียม พร้อมทั้งหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีในทรัพย์สินแต่ละประเภท

(2) ควรเตรียมความพร้อมและให้ความรู้แก่เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำขอของงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนในฐานะที่จะเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงในอนาคต

(3) ควรจัดสรรงบประมาณกระจายให้แก่เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละพื้นที่ให้สามารถพัฒนาสาธารณูปโภคและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อย่างเพียงพอ

10) กรมโยธาธิการและผังเมือง

(1) ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบโครงการสร้างเขื่อนป้องกันการพังทลายหรือการทรุดตัวของตลิ่งแม่น้ำภายในประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายกับประชาชนที่อยู่อาศัยติดริมแม่น้ำและหากเกิดความเสียหายต้องเข้าไปปรับปรุงแก้ไขให้ทันท่วงที

(2) ควรมอบนโยบายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตรวจสอบการดำเนินการของผู้รับอนุญาตจัดสรรที่ดินเพื่อก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรให้เป็นไปตามที่ขออนุญาตทุกปี เพื่อให้ประชาชนที่ซื้อบ้านในโครงการบ้านจัดสรรดังกล่าวได้รับความเป็นธรรม

1) ควรเร่งรัดการจัดให้มีทนายอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบถ้วนทุกสถานีทั่วประเทศ เพื่อให้ความรู้และปรึกษาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิในชั้นสอบสวน ชั้นอัยการ ชั้นศาล หรือคดีแพ่ง คดีผู้บริโภค โดยประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเป็นแนวทางในการลดข้อพิพาทที่ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม

2) ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายฉบับใหม่ ๆ ที่ออกมาใช้บังคับ เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนกระทำความผิด โดยเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน เช่น พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558

3) ควรนำผลการพัฒนาระบบแพลตฟอร์มของกระบวนการยุติธรรมมาให้บริการประชาชนโดยเชื่อมต่อบนแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการร้องทุกข์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

4) ควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการการเสนอ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงผลกระทบในการตรากฎหมายให้มากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำกฎหมายให้ครอบคลุมในทุกมิติ

5) ควรเร่งรัดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่สำคัญให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ประเด็นปฏิรูปที่ 8 การปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และควรกำหนดแผนการพัฒนาความรู้ สร้างความเข้าใจ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบนิติวิทยาศาสตร์ให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และประชาชนทั่วไปได้รับทราบควบคู่กันไปด้วย

6) กรมคุมประพฤติ

(1) ควรเพิ่มจำนวนอาสาสมัครคุมประพฤติ (อสค.) ให้ครอบคลุมในระดับหมู่บ้าน และฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ อสค. ในการทำหน้าที่สอดส่องหรือดูแลผู้ถูกคุมประพฤติมิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ เพื่อลดจำนวนผู้กระทำความผิดและลดจำนวนผู้ถูกคุมขังในเรือนจำมิให้เกิดความแออัดได้อีกทางหนึ่ง

(2) ควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในการศึกษาวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเช่าอุปกรณ์ EM โดยการพัฒนาอุปกรณ์ EM ให้เชื่อมต่อกับกล้อง CCTV เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมและความประพฤติของผู้ถูกคุมประพฤติ

(3) ควรมุ่งเน้นแนวทางการพัฒนาหรือสร้างอาชีพให้ผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในการพัฒนาอาชีพและการให้ได้รับประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันและรับรองทักษะสำหรับผ่านการอบรมหรือพัฒนาอาชีพด้วย และร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อให้เข้าสู่การประกอบอาชีพหรือหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

7) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(1) ควรมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ที่ถือเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของพลเมือง โดยกำหนดแนวทางหรือวิธีการให้เด็ก เยาวชน ประชาชน เกิดความเข้าใจและนำไปปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

(2) ควรบูรณาการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเครือข่ายภาคประชาสังคมในการดูแลกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ ที่อาจเป็นผู้เสียหายหรือเป็นผู้กระทำผิดเอง ซึ่งกลุ่มดังกล่าวจะต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรสร้างเครือข่ายอาสาสมัครให้ไปถึงระดับชุมชนเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

8) กรมราชทัณฑ์

(1) ควรพิจารณาแนวทางการจัดทำและจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้ต้องขังในด้านเพศ วัย สถานภาพทางร่างกาย เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและไม่เกิดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เช่น ที่พัก ห้องน้ำ เครื่องแต่งกาย การแพทย์และสาธารณสุข เป็นต้น

(2) ควรเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ บุคลากร เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เพื่อกำหนดดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ให้เพียงพอและเหมาะสม

(3) ควรให้ความสำคัญในการบริหารบุคลากรในหน่วยงาน สร้างสภาพแวดล้อมในองค์กรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการหมุนเวียนระบบงานเพื่อมิให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงานและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เนื่องจากสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานของบุคลากรจะต้องปฏิบัติงานและดูแลผู้ต้องขังเป็นจำนวนมากอาจก่อให้เกิดความเครียดได้

9) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรกำหนดแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านและชุมชนบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่จะต้องดำเนินการในเชิงรุกในการร่วมมือปราบปรามยาเสพติด และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในการสกัดกั้นสารตั้งต้นและสารเคมีภัณฑ์ในการผลิตยาเสพติด นอกจากนี้ควรมีมาตรการลงโทษผู้ค้ายาเสพติดอย่างสูงสุด และกำหนดแนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้ความสำคัญกับมาตรการบำบัดผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติดและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของยาเสพติดด้วย

10) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ควรศึกษาวิจัยถึงสภาพปัญหาและแนวทางการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมในบริบทของสังคมไทยในมิติต่าง ๆ และสร้างการตระหนักรู้เพื่อลดจำนวนผู้กระทำความผิด เนื่องจากสิทธิในกระบวนการยุติธรรมถือได้ว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญ เป็นหลักประกันความเสมอภาคตามกฎหมายและการไม่ถูกกีดกันหรือเลือกปฏิบัติในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งการเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกันจะส่งผลให้ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

9.3.16 กระทรวงแรงงาน

1) ควรร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) หรือสำนักงาน EEC พิจารณากำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) ควรพิจารณามาตรการรองรับการว่างงานที่อาจเกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ โดยควรส่งเสริมให้แรงงานมีอาชีพหรืออาชีพที่ 2 เพื่อลดผลกระทบเมื่อเกิดวิกฤติการว่างงานขึ้น

3) กรมการจัดหางาน

(1) ควรพัฒนารูปแบบการให้บริการจัดหางานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลดิจิทัล

(2) ควรประสานงานกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เพื่อให้โอกาสแรงงานที่พ้นโทษมีงานรองรับและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

4) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

(1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรสาขาเทคโนโลยีอัตโนมัติและหุ่นยนต์ (MARA) เพื่อพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์หรืองาน และสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์หรืองาน

(2) ควรเพิ่มทักษะของแรงงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ให้ความสำคัญกับการยกระดับทักษะ (Upskill) การสร้างทักษะที่จำเป็นขึ้นมาใหม่ที่จำเป็นต่อการทำงาน (Reskill) การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นแรงงานทักษะที่มีคุณภาพและคุณธรรม

9.3.17 กระทรวงวัฒนธรรม

1) ควรกำหนดวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนในการยกระดับวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักในระดับสากลมากขึ้น เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยทุนทางวัฒนธรรม และกำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมในเชิงคุณภาพมิใช่เชิงปริมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นรูปธรรม

2) ควรเพิ่มการดำเนินงานเชิงรุก เช่น โครงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม การส่งเสริมมรดกทุนทางวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ในการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) ควรทบทวนการปรับโครงสร้างของกระทรวงวัฒนธรรม โดยเห็นว่าสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่อย่างมาก เนื่องจากมีความใกล้ชิดประชาชนและทราบปัญหาในระดับพื้นที่

4) ควรนำกลไกทางวัฒนธรรมมาใช้ในการสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมหรือการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างเพิ่มมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จิตสำนึกเชิงบวก ค่านิยม และความเข้าใจอย่างถูกต้องต่อสถาบันหลักของชาติ

5) กรมการศาสนา

(1) ควรปรับแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะแบบเดิมที่ซ้ำซ้อน โดยควรดำเนินงานแบบเชิงรุกและปรับตัวชี้วัด KPI ระบุถึงกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมทางด้านวัฒนธรรม

(2) ควรนำทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นมรดกชุมชนของแต่ละท้องถิ่นมาเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ประกอบกับประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามีวัดเป็นศูนย์กลางของสังคม ควรผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ในมิติของการพัฒนาจิตใจและให้เกิดเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงธรรมะ

(3) ควรบริหารจัดการงบประมาณไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนากับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อีกทั้ง ควรส่งเสริมกิจกรรมที่รวมพลังของทุกศาสนา ให้ศาสนิกชนทำกิจกรรมร่วมกันที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สร้างความสามัคคีและความสามัคคีกันให้ทุกศาสนาอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

6) กรมศิลปากร

(1) ควรสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนที่มีแหล่งโบราณสถานโดยให้คนในพื้นที่ชุมชนเป็นผู้ดูแล และให้กรมศิลปากรสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาแหล่งโบราณสถานในพื้นที่และมียูมัคคุเทศก์ที่ให้ความรู้ตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วย

(2) ควรสรุปข้อมูลของแหล่งโบราณสถานที่อยู่ระหว่างพัฒนาให้เป็นมรดกโลก เพื่อติดตามสถานะความคืบหน้าได้

7) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ควรส่งเสริมการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นในทุกมิติ ทั้งด้านอาหาร การแต่งกาย การแสดงออกทางวัฒนธรรมเชิงรุกที่สามารถสื่อสารกับเด็กและเยาวชนโดยตรง

8) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

(1) ควรให้ความสำคัญในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืน จัดสรรการศึกษาให้กับผู้ที่มีความสามารถดีเด่นทางด้านนาฏศิลป์ได้มีโอกาสเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบัน รวมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านภาษาและด้านเทคโนโลยี เพื่อสามารถต่อยอดในการแข่งขันระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

(2) ควรปรับคุณภาพการศึกษาในเชิงวิชาการและวิชาชีพครูเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของสถาบันมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษา

9) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ควรปรับวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นต้นทุนดั้งเดิมและศิลปะประยุกต์ร่วมสมัยในการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ เช่น สินค้าชุมชน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มรายได้และเพิ่มมูลค่าสินค้ายกระดับสู่สากล

10) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ควรพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมเป็นอันดับแรก โดยการสร้างนวัตกรรมทางสังคม A way of life ควบคู่กับการพัฒนาคุณวิชาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ขององค์กรในการพัฒนาแบบ Outside-in เช่น การวัดผลจากพฤติกรรมพอเพียงขององค์กรและระดับบุคคล การกำหนดให้เป็นเกณฑ์ในการขึ้นตำแหน่ง เป็นต้น

11) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

(1) ควรส่งเสริมความเป็นพหุวัฒนธรรมทางภาคใต้ให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยกำหนดลงในแผนยุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของภาคใต้ และจัดกิจกรรม เช่น การเปิดโอกาสให้ประชากรที่มีความหลากหลายทางศาสนาและเชื้อชาติในพื้นที่ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับปรับใช้ให้เกิดสันติสุขในพื้นที่

(2) ควรจัดกิจกรรมแสดงผลงานของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรอย่างต่อเนื่อง โดยขยายผลสู่โรงเรียน มหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบบทบาทของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรและประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้โรงเรียน มหาวิทยาลัย หน่วยงานต่าง ๆ มาใช้เครื่องมือที่ศูนย์ฯ มากขึ้น

12) หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ควรส่งเสริมโครงการโรงหนังโรงเรียนและโครงการอนุรักษ์ภาพยนตร์ให้เป็นมรดกความทรงจำของโลกให้ดำเนินการต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจและการรับรู้ของสังคมให้ชัดเจนถึงแนวทางปฏิบัติกับการแสดงความเคารพในความเป็นสถาบันหลักของชาติในการยื่นเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีในโรงภาพยนตร์

9.3.18	กระทรวงศึกษาธิการ
--------	-------------------

1) ควรยกระดับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และมีการประเมินผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ท้าทายมากขึ้น โดยกำหนดหลักสูตรวางกรอบฐานสมรรถนะและพัฒนาครูให้รองรับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในอนาคต พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและแข่งขันได้ในระดับสากล

2) ควรกำหนดกรอบการพัฒนาและรวบรวมแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงในทุกระดับจนถึงระดับสากล เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) เช่น การสะสมเครดิต การมีแพลตฟอร์มให้เรียนรู้และได้รับใบรับรองการเรียนนั้น ๆ การเรียนแบบ Self - Learning เพื่อเพิ่มช่องทางการศึกษา

3) ควรเน้นการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย คือ การคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผล มีจิตสาธารณะ เคารพกฎหมาย สิทธิของผู้อื่น และมีส่วนร่วม โดยนำมาบรรจุเป็นหลักสูตรหลักสำหรับการจัดการเรียนการสอน

4) ควรบูรณาการกับกระทรวงสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาให้มีโอกาสกลับเข้าสู่การเรียนการสอนปกติโดยเร็ว เพื่อมิให้นักเรียนหลุดจากระบบการศึกษา

5) ควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถรองรับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ของกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่ในระหว่างพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งเป็นกฎหมายปฏิรูปการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาด้วย

6) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เสมอภาคอย่างแท้จริงตามแผนการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ขยายสู่ระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านอย่างทัดเทียมกัน

7) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(1) ควรเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา จัดทำอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ

(2) ควรให้ความสำคัญกับการแนะแนวอาชีพเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยการประสานความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเขตเศรษฐกิจในหลายพื้นที่ที่ต้องยกระดับภาคอุตสาหกรรม จึงควรยกระดับการผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศด้วย

(3) ควรมุ่งพัฒนาบุคลากรผู้สอนในระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพสูงและมีมาตรฐาน มีทักษะและฝีมือเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนและบุคคลโดยทั่วไป เพื่อจูงใจให้เกิดความต้องการเรียนในระดับอาชีวศึกษามากขึ้น

8) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภารกิจงานดำเนินการงานสถาบันและองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมทั้งควรมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ควรบูรณาการร่วมกันระหว่างหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

9) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ควรทบทวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการผลิตและการพัฒนาครู เพื่อให้เกิดทักษะในการสื่อสารที่ดีสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนได้อย่างเข้าใจ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับของสังคมและมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ

10) โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้มีจุดเด่นและแตกต่างไปจากการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป โดยควรมุ่งเน้นการศึกษาในด้านการวิจัยให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณค่าเฉลี่ยต่อหัวของนักเรียนที่ได้รับสนับสนุนที่ค่อนข้างสูง

11) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาทั้งระบบ โดยเฉพาะปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีได้เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดตามที่กำหนด จึงควรมีการศึกษาปัญหาเป็นรายประเด็นและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม

12) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ เพื่อให้ครอบคลุมการทดสอบสมรรถนะของการจัดการศึกษาให้มีความหลากหลาย และมุ่งพัฒนาให้เป็นองค์การความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและระดับนานาชาติตามกรอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร

9.3.19	กระทรวงสาธารณสุข
--------	------------------

1) ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา วิจัย และพัฒนา และเผยแพร่การวิจัยไปให้โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลในต่างจังหวัด ประชาชน และภาคธุรกิจ เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและการผลิตในเชิงธุรกิจ

2) ควรกระจายภารกิจงานด้านการสาธารณสุขไปสู่พื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือและงบประมาณเพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดในการกระจายภารกิจงานดังกล่าวให้มีความชัดเจน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง

3) ควรพิจารณากำหนดนโยบายให้แพทย์แผนปัจจุบันร่วมกับแพทย์แผนไทยพัฒนาการใช้ยาไทยให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพและลดค่าใช้จ่ายด้านเคมีภัณฑ์ลง รวมทั้งศึกษาผลดีผลเสียของนโยบายกัญชาเสรี วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนให้เหมาะสมและถูกทิศทางเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน

4) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรถอดบทเรียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เช่น หมอพื้นบ้าน การนวดเส้นหรือการประคบ การใช้ยาสมุนไพร และจัดทำเป็นองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาต่อยอด กำหนดมาตรฐานการรักษาและบูรณาการให้สามารถใช้อุปกรณ์ปัจจุบันและแพทย์แผนไทยประกอบกัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายและผลข้างเคียงจากการรักษา

5) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ควรเร่งศึกษาวิจัยพืชสมุนไพรไทยเพื่อนำมาใช้ในทางการแพทย์ให้มากขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้ายาเคมี นอกจากนี้ ควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการปนเปื้อนสารเคมีในอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าสินค้าตามแนวชายแดน เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ไม่มีเครื่องมือหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ

6) สถาบันพระบรมราชชนก ควรพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการแพทย์ให้มีความสามารถเท่าเทียมกันทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข และควรศึกษาถึงสัดส่วนที่เหมาะสมของแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ของไทย เพื่อกำหนดแผนงานและแนวทางการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอและเหมาะสม

7) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ควรพิจารณาการใช้ระบบดิจิทัลที่ภาคธุรกิจและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยสะดวก คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ และควรพิจารณาระบบรับรองมาตรฐานคุณภาพกัญชาที่ใช้ในทางการแพทย์ เพื่อสร้างความมั่นใจ สร้างการรับรู้ เพื่อขยายการใช้ประโยชน์ในวงกว้างให้ประชาชนได้รับรู้และรับทราบ

8) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ควรพิจารณาเรื่องรถบริการฉุกเฉินทางการแพทย์ ซึ่งปัจจุบันมีบริการรถฉุกเฉินที่หลากหลายทั้งของรัฐและเอกชน จึงควรกำหนดมาตรฐานรถ มาตรฐานการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและมาตรการควบคุมที่จำเป็นทุกด้านให้ครอบคลุมทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

9) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ควรมีประเมินจุดแข็งของระบบสาธารณสุขและทิศทางขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย โดยให้ความสำคัญกับการวิจัยระบบสาธารณสุขอย่างครอบคลุมและจริงจัง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทางนโยบายของรัฐ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยการป้องกันปัญหาด้านสุขภาพทางจิตเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันอย่างเหมาะสม

10) สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ควรกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินสถานพยาบาลที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อยกระดับการให้บริการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับประเทศไทย

9.3.20 กระทรวงอุตสาหกรรม

1) ควรสนับสนุนการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม โดยมองการพัฒนาที่สอดคล้องกันทั้งด้านการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า และการตลาด เพื่อให้เกษตรกรผลิตตามความต้องการของตลาด รวมทั้งยกระดับสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง โดยร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์

2) ควรมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาสู่การสร้างอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมโลกที่จะต้องตอบสนองความต้องการของสังคม โดยการศึกษาทิศทางหรือแนวโน้มของการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาการใช้หุ่นยนต์ในการประกอบรถยนต์ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ การพัฒนาอุตสาหกรรมทางการแพทย์ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้า เป็นต้น

3) ควรบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการและยกระดับการให้บริการประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงการให้บริการภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือแอปพลิเคชัน (Application) เช่น การพิจารณาและออกใบอนุญาต การอนุมัติ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลให้ประสานสอดคล้องกับระบบการให้บริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government e - Service)

ที่รัฐบาลได้ดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อการจัดการบริการต่าง ๆ ของภาครัฐให้กับประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้กับประชาชนในการติดต่อและขอรับบริการจากภาครัฐ

4) กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(1) ควรพิจารณาติดตามผลการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากในการดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีความพร้อมด้านบุคลากร กรณีดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง และขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อม เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ควรพิจารณาและศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งกองทุนหรือหน่วยงานเพื่อเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เช่น กรณีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเกิดเหตุเพลิงไหม้และมีสารพิษฟุ้งกระจายส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนบริเวณโดยรอบ เป็นต้น กรณีดังกล่าวควรมีแนวทางการเยียวยา และมีหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน

(3) ควรเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจในการกำกับและตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ครอบคลุม โดยอาจพิจารณาเร่งการจัดหาบุคลากรภายนอก เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกรมให้เพียงพอและมีความครอบคลุม

(4) ควรมีการกำหนดเป้าหมายการจัดการของเสียจากกากอุตสาหกรรมอันตราย รวมทั้งกากอุตสาหกรรมที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศอย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสมดุลของการพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(1) ควรเป็นหน่วยงานหลักในการเตรียมความพร้อมให้แก่สถานประกอบการ SME ให้สามารถปรับเปลี่ยนไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

(2) ควรขับเคลื่อนการดำเนินการผ่านศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมประจำภาค ทั้ง 10 ศูนย์ และทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการให้ความสำคัญกับการให้บริการเพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่ที่ยังขาดความพร้อมให้สามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตร หรืออุปกรณ์สำหรับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรขั้นต้นได้

(3) การดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่าของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นอกจากจะกำหนดแนวทางดำเนินการสำหรับส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SME) และวิสาหกิจชุมชนแล้ว ควรครอบคลุมสถาบันเกษตรกรด้วยเพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

6) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

(1) ควรจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่จากกรณีการที่ผู้ได้รับประทานบัตรสำรวจทำเหมืองแร่ไปแต่ขอให้ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับประเด็นแผนบริหารจัดการแร่ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและการลดผลกระทบจากการให้ประทานบัตร

(2) การวิจัยและพัฒนากระบวนการรีไซเคิลขยะหรือของเสียเพื่อสร้างแหล่งทรัพยากรทดแทนแก่ภาคอุตสาหกรรมหรือการทำเหมืองแร่ในเมือง (Urban Mining) ควรมุ่งเน้นการต่อยอดไปสู่แนวทางปฏิบัติที่สามารถเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และพิจารณาถึงความเหมาะสมและผลกระทบจากการนำขยะมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำเหมือง โดยคำนึงถึงการไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนเป็นสำคัญ

(2) ควรกำหนดทิศทางการดำเนินการที่ชัดเจนตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการแร่ของประเทศอย่างถูกต้องตามแผนแม่บทที่กำหนด

7) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

(1) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรลดการเผาอ้อยก่อนตัด รวมทั้งขอความร่วมมือกับจังหวัดและพื้นที่ในการออกประกาศควบคุมไม่ให้มีการเผาอ้อยควบคู่กันไปด้วย โดยควรจัดทำเป็นแผนงานในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อการควบคุมปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่มาจากรากการเกษตร รวมทั้งลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ตลอดจนเสริมสร้างให้มีการผลิตอ้อยสดคุณภาพดี

(2) ควรวางแผนและมาตรการในการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายไปสู่อุตสาหกรรมชีวภาพตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างเสถียรภาพให้กับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลมากยิ่งขึ้น

8) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

(1) เร่งการดำเนินการของศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการทดสอบยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของอุตสาหกรรมยานยนต์ในปัจจุบันที่จะมุ่งเน้นและพัฒนาไปสู่การผลิตยานยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต

(2) การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SME ให้สามารถได้รับมาตรฐานในการผลิตและบริการ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และความปลอดภัยกับผู้บริโภค

9) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

(1) ควรมีการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ โดยมุ่งไปสู่การเป็นคลังข้อมูลด้านอุตสาหกรรมครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และจำหน่าย เชื่อมโยงข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งการวิเคราะห์ถึงทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มทิศทางการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของโลก

(2) ควรเป็นหลักในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนสู่การเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S - curve) อาทิ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมอากาศยาน อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า จะเข้ามาแทนที่รถยนต์สันดาป โดยการจัดทำแผนในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยเสนอแนะมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา รวมทั้งติดตามและประเมินผลการพัฒนาในภาพรวมเพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีมีมติ ส่งเสริมเร่งรัดอย่างต่อเนื่อง

9.3.21	ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานอื่นภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี
---------------	---

1) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานเพื่อให้ประชาชนมีงานทำ การเข้าถึง การให้บริการด้านสาธารณสุข และการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

(2) ควรกำหนดเป้าหมายการให้บริการและกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับความเข้าใจ ของเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ให้เกิดความปลอดภัยของประชาชน สามารถอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข โดยกำหนดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงานและประสานงานร่วมกับชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมีความปลอดภัย และเข้าถึงระบบ การศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

2) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(1) ควรกำหนดเป้าหมายการดำเนินการเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่เกิดขึ้นในภาครัฐ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนหรือผู้ติดต่อและประสานงานกับหน่วยงาน ของรัฐว่าจะไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบหรือถูกกลั่นแกล้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเป็นการสร้างความ เชื่อมั่นให้กับนักลงทุนหรือผู้ประกอบการในต่างประเทศในการร่วมลงทุนหรือการพัฒนา ภายในประเทศต่อไป

(2) ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการรับเรื่องร้องเรียน ของประชาชนและกำหนดวิธีการในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อเป็นหลักประกัน สิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องเรียน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับระบบราชการ

3) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(1) ควรให้ความสำคัญในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์หรือ Social Media ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งภายในและต่างประเทศ โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพในการส่งเสริมอาชีพ และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย อาทิ การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

แผนแล้ง การสร้างความสามัคคีปรองดองภายในประเทศ รวมทั้งควรเร่งรัดการสืบสานศาสตร์พระราชานำให้ขยายวงกว้างออกไป

(2) ควรส่งเสริมและพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และควรเร่งรัดการสืบสานศาสตร์พระราชานำให้ขยายวงกว้างออกไป

4) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(1) ควรเตรียมความพร้อมและประชาสัมพันธ์ให้สังคมได้รับทราบความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ ในการดำเนินการเพื่อรองรับภารกิจตามร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศและรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เนื่องจากมีเนื้อหาที่มีความแตกต่างจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจกระทบต่อองค์การบริหารบุคลากรงบประมาณ รวมทั้งขวัญและกำลังใจของบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย

(2) ควรมุ่งเน้นในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามวิสัยทัศน์ขององค์กร ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพหรือความสามารถในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชน

(3) ควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งกวดขันและส่งเสริมการสร้างวินัยให้กับประชาชนในการเคารพกฎหมาย

5) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(1) ควรพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

(2) ควรประสานความร่วมมือกับกรมสรรพากรในการติดตามที่มาของทรัพย์สินที่อาจได้มาจากการกระทำความผิดว่ามีแหล่งที่มาของเงินในการซื้อทรัพย์สินดังกล่าว มีการยื่นรายการเสียภาษีเงินได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากพบว่าไม่ได้มีการยื่นรายการเสียภาษีเงินได้หรือยื่นแต่ไม่ตรงกับความเป็นจริง อาจใช้วิธีการประเมินภาษีจากทรัพย์สินสุทธิที่ผู้นั้นครอบครองเพื่อนำมาคำนวณและประเมินภาษีตามมาตรา 49 แห่งประมวลรัษฎากร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐเพิ่มขึ้น

(3) ควรพิจารณาศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งกำหนดแนวทางการป้องกันการฟอกเงินที่มีการดำเนินการผ่านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้เท่าทันเพื่อรับมือและป้องกันอาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจเกิดขึ้น

(4) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการลงทุนที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวงประชาชนให้ร่วมลงทุนที่อาจเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้และมาตรการในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

6) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(1) ควรกำหนดแนวทางหรือจัดระเบียบเกี่ยวกับการสร้างวัดอุ้มงคล การรับบริจาคของวัด ให้ความเหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในพระพุทธศาสนา ตลอดจนการตรวจสอบทรัพย์สินของวัดและพฤติกรรมของพระภิกษุสงฆ์ให้มีความเหมาะสม

(2) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังต่างประเทศ โดยพระธรรมทูต เพื่อให้เป็นไปตามพันธกิจในการดำเนินการและกำหนดเป้าหมายประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก โดยกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนให้มีความชัดเจน และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินการดังกล่าว

(3) ควรประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อประสานงานและขับเคลื่อนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กับเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างบุคลากรเพื่อพัฒนาไปสู่ผู้สอนด้านพระพุทธศาสนา ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในวิชาพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพต่อไป

7) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(1) ควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างบุคลากรเพื่อตอบสนองความเจริญเติบโตของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับภาคธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(2) ควรพิจารณาปรับเป้าหมายในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้หากเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างรัสเซีย - ยูเครน และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลกอย่างรุนแรง

(3) ควรสร้างแรงจูงใจหรือสิทธิพิเศษในการลงทุนในพื้นที่ เพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงจากนักลงทุนต่างชาติ โดยอาจประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและแข่งขันกับต่างประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกถือได้ว่าเป็นความคาดหวังของรัฐบาลและประชาชนที่จะเป็นกลไกพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศ

(4) ควรใช้โอกาสจากสถานการณ์ตั้งเครียดที่เกิดขึ้นระหว่างจีน - ไต้หวัน ในการแนะนำฐานการผลิตใหม่ ๆ ในประเทศไทยของอุตสาหกรรมการผลิตไมโครชิพสำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและต้องมีเงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมในการรองรับอุตสาหกรรมภาคส่วนอื่นอีกหลายประเภท เพื่อเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ

8) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ควรให้ความสำคัญในการร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม และกลุ่มกิจการเพื่อสังคม ให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ โดยการจัดหาและเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับดำเนินการ

9.3.22 จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ควรมุ่งเน้นการสร้างโครงการขนาดเล็กให้ชุมชน มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างอาชีพให้กับประชาชน โดยนำรูปแบบของ World Bank ที่ได้เสนอ ให้ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเกี่ยวกับ (1) การเสริมสร้างการชลประทาน และการสร้างแหล่งน้ำ (2) การพัฒนาเกษตรทันสมัย (3) การส่งเสริมอาชีพนอกไร่ไรนา (4) การส่งเสริม ชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและนำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

(1) การตั้งงบประมาณรายจ่ายลงทุนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรกำหนด ให้ผ่อนคลายมากขึ้น และให้สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในรายการที่เป็นภารกิจ ถ่ายโอนได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(2) ควรมีข้อเสนอไปยังกระทรวงคมนาคม เพื่อให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการซ่อมแซมหรือปรับปรุงถนนภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อลดภาระการดำเนินการของพื้นที่ และสามารถนำงบประมาณที่มีอยู่จำกัดไปบริหารจัดการในด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์และตรงตาม ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

3) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เนื่องจากการกำหนดเป้าหมาย ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ มีลักษณะที่มุ่งเน้นไปทางด้านวัตถุนิยมเป็นหลัก ทั้งที่ต้นทุน ทางสังคม วัฒนธรรม และต้นทุนมนุษย์ในพื้นที่มีลักษณะที่ตรงข้ามกับเป้าหมายที่กำหนด จึงควรทบทวน เป้าหมายให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสากลที่กำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับต้นทุน ทางสังคม วัฒนธรรมและต้นทุนมนุษย์ในพื้นที่

4) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ควรบูรณาการความร่วมมือกับ ภาคเอกชนในการพัฒนาหรือการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเศรษฐกิจมูลค่าเพิ่ม โดยให้ความสำคัญกับการนำสินค้าที่มีอยู่มาสร้างให้เกิดคุณค่าเพื่อให้พื้นที่เกิดการสร้างสรรค์ผลผลิตใหม่ ๆ

5) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ควรพัฒนาโครงการเมืองนำอยู่ โดยเลือกจังหวัดที่มีศักยภาพและมีพื้นฐานการพัฒนาเพื่อไปสู่การพัฒนาและต่อยอด ซึ่งสามารถสะท้อน ให้เห็นผลการดำเนินการได้มากกว่าการสร้างเมืองขึ้นใหม่

6) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 ควรเริ่มดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ โดยขับเคลื่อนการดำเนินการจากโครงการขนาดเล็กเพื่อสะท้อนให้เห็นผลในวงกว้าง เช่น การมุ่งเน้น เกษตรปลอดภัยและโครงการฐานอุตสาหกรรมชีวภาพ เป็นต้น

7) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณและยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรมีความยืดหยุ่นในการขับเคลื่อนเพื่อให้คณะกรรมการระดับจังหวัดสามารถพิจารณาและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

8) จังหวัดอุดรธานีที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ โดยขอรับการจัดสรรงบกลางเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้น เห็นว่า ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นควรมีการจัดงบประมาณในส่วนของจังหวัดเพื่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

9.3.23 รัฐวิสาหกิจ

1) การกีฬาแห่งประเทศไทย

(1) การพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับให้เป็นนักกีฬาผู้นำในอาเซียนและเป็นที่ยอมรับระดับโลก ควรมีระบบการสร้างกีฬาสู่ความเป็นเลิศด้วย ได้แก่ การดูแลและสนับสนุนนักกีฬาอย่างครบวงจร เช่น มีศูนย์ Training Center หรือการมีชมรมกีฬาเพื่อให้นักกีฬามีสถานที่ฝึกซ้อม การส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถเพื่อไปแข่งขันกีฬาในระดับโลก โดยใช้เงินกองทุนการกีฬาสับสนุนหรือช่วยเหลือนักกีฬา การสนับสนุนการทำวิจัยด้านกีฬาของประเทศไทย เป็นต้น

(2) ควรมีการกำหนดแผนการคัดเลือกนักกีฬาที่มาจากพื้นที่ต่าง ๆ โดยการสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้ค่าตอบแทน การให้ทุนการศึกษา การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาผ่านสื่อดิจิทัลโดยส่งเสริมความร่วมมือกับสมาคมทางกีฬา

(3) ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการกีฬาลงไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งมีการสำรวจนักกีฬาที่มีฝีมือในพื้นที่ห่างไกลต่าง ๆ เนื่องจากคนที่มีทักษะและความสามารถทางด้านกีฬาส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

(4) ควรสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการแข่งขันกีฬาระดับโลก โดยสร้างความพร้อมในด้านพื้นที่สนามกีฬาที่มีขนาดใหญ่ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ระบบสาธารณสุขปลอดภัยพร้อมรองรับนักกีฬาและผู้เข้าชมการแข่งขันอย่างเพียงพอ

2) การเคหะแห่งชาติ ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อจัดทำข้อมูลของประชากรทั้งหมดและนำมาคำนวณกรอบหาจำนวนผู้ที่ควรได้รับการช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยที่แท้จริง รวมทั้งทราบความต้องการที่อยู่อาศัยของแต่ละพื้นที่

3) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(1) ควรให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืน และเน้นการดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพควบคู่ไปกับการขยายรายได้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และควรให้คำแนะนำสนับสนุนผู้ประกอบการให้รอบด้านทั้งเมืองหลักและเมืองรอง ทั้งธรรมชาติ วัฒนธรรม และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

(2) ควรมีการบริหารจัดการขยะที่อยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบ ถูกสุขอนามัย เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม รวมทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อดึงดูดและยกระดับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระยะยาว

4) การประปาส่วนภูมิภาค

(1) ควรคำนึงถึงต้นทุนที่สูญเสียจากการรั่วไหล (leak it) ของน้ำที่เกิดจากการเสียหายของท่อน้ำประปา ซึ่งเป็นการใช้แรงดันไฟฟ้าในการส่งน้ำที่ไม่คุ้มค่า

(2) ควรลดขนาดความยาวของท่อส่งน้ำโดยจัดหาแหล่งกักเก็บน้ำใกล้กับพื้นที่ให้บริการเพิ่มเติม ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ความรอบคอบของการประปาส่วนภูมิภาคค่อนข้างกว้างขวาง ในการจัดส่งน้ำไปตามท่อเพื่อให้บริการประชาชน อุปโภคบริโภค ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร จึงมีต้นทุนสูง

5) การยางแห่งประเทศไทย ควรวิเคราะห์อุปสงค์และอุปทาน (Demand And Supply) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าภายในตลาดที่มีการแข่งขัน สะท้อนถึงปริมาณความต้องการซื้อขายสินค้าและบริการ เพื่อประเมินสถานะของยางพาราว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด เกษตรกรควรเพิ่มหรือลดปริมาณการผลิตเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมในสินค้ายางพารา

6) การรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากปัจจุบันคนนิยมใช้บริการสายการบินราคาต่ำมากขึ้น ดังนั้น การรถไฟแห่งประเทศไทยควรกำหนดตัวชี้วัดที่ทำนายเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการให้มากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้หรือการขยายกิจการของการรถไฟแห่งประเทศไทย แทนการให้เข้าพื้นที่เป็นหลัก

7) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ควรมีแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการเพิ่มช่องทางการติดต่อประสานงาน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ช่องทางหรือแนวทางการดำเนินการให้ประชาชนได้เข้าถึง และเข้าใจในบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้น

8) ธนาคารออมสิน

(1) การให้สินเชื่อผ่านโครงการต่าง ๆ ของธนาคารออมสินจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่ภาคประชาชนจะได้รับจากธนาคารในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงแนวทางการดำเนินการที่มุ่งเน้นการเข้าถึงและการแก้ไขปัญหาทางการเงินของประชาชนในกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เหมาะสม

(2) การดำเนินการตามโครงการชดเชยเงินต้นและต้นทุนเงินที่ธนาคารออมสินสำรองจ่ายจำนวน 4,258.9438 ล้านบาท เพื่อชดเชยต้นทุนการดำเนินงานและหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อรายย่อยแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และผู้มีรายได้น้อยประจำที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน การชดเชยหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสัดส่วนหนี้ดังกล่าวเมื่อเทียบกับ

สิ้นเชื้อทั้งหมดของโครงการ เนื่องจากหากสัดส่วนดังกล่าวมีค่าสูงเกินไปอาจไม่จูงใจให้ลูกหนี้ทำการชำระหนี้ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระงบประมาณในอนาคตต่อไป

9) สถาบันการบินพลเรือน ในฐานะที่เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรด้านการบิน และในแผนการดำเนินการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่ายังมีแผนการรับนักศึกษาตามมาตรฐานเอียซ่า (EASA) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา ส่งผลให้การใช้อาคารเรียนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จึงควรมีแผนการรองรับหรือแนวทางการปรับตัว หากเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการบิน

10) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ควรมีแผนการเตรียมความพร้อมล่วงหน้ากรณีหากมีการใช้รถโดยสารสาธารณะระบบไฟฟ้า (รถเมล์ไฟฟ้า) อย่างเต็มระบบ ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบการชาร์จไฟฟ้า สถานีที่ชาร์จไฟฟ้า (Charge Station) และองค์ประกอบแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาและงบประมาณรองรับจำนวนมาก

11) องค์การจัดการน้ำเสีย ควรจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินผลโครงการบำบัดน้ำเสีย เพื่อศึกษาความคุ้มค่าจากการลงทุนและการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างจริงจัง

12) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(1) ควรจัดทำแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้าออนไลน์เพื่อเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอีกช่องทางหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภคสินค้าเกษตร และเป็น การเปิดโอกาสให้เกษตรกรซึ่งเป็นผู้จำหน่ายสามารถทำการตลาดผ่านช่องทางร้านค้าออนไลน์ได้

(2) ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากของเกษตรกรต่างจังหวัด โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มผลไม้เมื่อมีการจำหน่ายสินค้าในรูปแบบออนไลน์จะต้องมีระบบการขนส่งที่มีคุณภาพรองรับสินค้าออนไลน์และเน่าเสียได้ง่าย ซึ่งกรณีดังกล่าวต้องมีระบบการขนส่งสินค้าไปยังผู้บริโภคด้วยระบบโลจิสติกส์แบบห้องเย็นเพื่อให้สินค้าถึงมือผู้บริโภคได้ทันเวลา

(3) ควรพิจารณาบทบาทในรูปแบบการบริหารองค์กรโดยอาจกำหนดรูปแบบการบริหารที่เป็นนักบริหารหรือ CEO ในการบริหารจัดการองค์กรและให้ภาคเอกชนเข้ามาประเมินผลและวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป และนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนสนับสนุนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นตัวกลางในการประสานงาน และเก็บส่วนแบ่งกำไรนำไปช่วยเหลือเกษตรกร

(4) ควรดำเนินการเชิงรุกในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีศักยภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญเพื่อให้มีตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลายจำหน่าย โดยการร่วมมือและประสานอย่างใกล้ชิดกับกรมส่งเสริมการเกษตรในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย

13) องค์การสวนพฤกษศาสตร์

(1) ควรพิจารณาแนวทางการหารายได้เพิ่มเติมของหน่วยงาน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์มีรายได้ลดลง กรณีดังกล่าวอาจศึกษาถึงความเป็นไปได้และแนวทางการพัฒนาพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์

ที่จะเดินทางมาเยี่ยมชมและพักผ่อนหย่อนใจในลักษณะค้างคืนในสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะสามารถเพิ่มรายได้ให้กับองค์การสวนพฤกษศาสตร์โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

(2) ควรปรับปรุงแนวทางการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและทราบถึงความหลากหลายของพันธุ์พืชที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เนื่องจากประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่าย และประชาสัมพันธ์การเข้าถึงเว็บไซต์ดังกล่าวให้เป็นเว็บไซต์ที่มีความเฉพาะในการศึกษาและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช ซึ่งจะประโยชน์ต่อประชาชนผู้สนใจที่จะเพาะปลูกพันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ ที่มีคุณค่าและที่จะเข้าเยี่ยมชมพันธุ์ไม้ในสวนพฤกษศาสตร์ต่อไป

14) องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสวนสัตว์ของต่างประเทศเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อย ตลอดจนปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการบริหารจัดการสวนสัตว์ในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจส่งเสริมให้มีการจัดประชุมระดับนานาชาติในลักษณะของการประชุมสวนสัตว์โลก

15) องค์การสะพานปลา ควรติดตามความเคลื่อนไหวและวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อปรับบทบาทและสร้างภารกิจใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างรายได้ให้องค์กรเกิดผลกำไรมีรายได้เพียงพอและสามารถปฏิบัติการกิจตามหน้าที่โดยไม่ต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล

16) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

(1) ควรส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในเชิงธุรกิจและเชิงท่องเที่ยว โดยนำแนวทางการพัฒนาป่าสนวัดจันทร์ ที่อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นต้นแบบการดำเนินการในพื้นที่อื่น ๆ ทั้งด้านการวิจัยและการเพาะปลูก

(2) ควรศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการปลูกไม้โตเร็วเพื่อประโยชน์ในการทำอุตสาหกรรมไม้ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์ไม้ต้นเพาโลเนีย (Paulownia) ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นนำมาแปรรูปและใช้ประกอบเป็นเฟอร์นิเจอร์ และนิยมปลูกไว้ดูซบัก้าชคาบอร์นไดออกไซด์ โดยควรมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้ไม้ดังกล่าวเพื่ออุตสาหกรรมภายในประเทศต่อไป

9.3.24 หน่วยงานของรัฐสภา

1) สถาบันพระปกเกล้าควรกำหนดให้งานวิจัยที่สามารถลงลึกถึงรายละเอียดสามารถเสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ มุ่งถึงการแก้ไขปัญหาในอนาคต โดยเฉพาะการลดปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำ

2) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรกำหนดตัวชี้วัดและผลสัมฤทธิ์ไปในแนวทางเดียวกัน เนื่องจากทั้งสองสำนักงานมีภารกิจใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ การกำหนดวิสัยทัศน์จะต้องเป็นลักษณะวิสัยทัศน์ร่วมที่ทำให้ประชาชนศรัทธาในการดำเนินงานของรัฐสภา

9.3.25 หน่วยงานของศาล

1) สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรมีการวิเคราะห์เรื่องการลดระยะเวลาในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งลดกระบวนการที่ไม่จำเป็นหรือยุบรวมกระบวนการที่ใกล้เคียงกัน แล้วนำนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ให้มากขึ้น โดยการลดระยะเวลาและลดกระบวนการต้องทำในลักษณะของการศึกษาวิจัยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เนื่องจากความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมถือเป็นความไม่ยุติธรรมประเภทหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมมาเป็นเวลานาน

2) สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการมีผลบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ทั้งในด้านระบบการดำเนินงาน งบประมาณและความพร้อมด้านบุคลากร ซึ่งจะทำการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมในเรื่องดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด

3) สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรเร่งเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน เนื่องจากที่ผ่านมาเบิกจ่ายได้น้อย โดยเฉพาะงบประมาณด้านการก่อสร้าง นอกจากนี้ การก่อสร้างอาคารสำนักงานศาลในส่วนภูมิภาค ควรออกแบบและก่อสร้างอาคารในขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งานจริง ไม่ก่อสร้างให้ใหญ่โตเกินความจำเป็นแล้วปล่อยบางส่วนทิ้งไว้โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์อย่างไม่คุ้มค่า ซึ่งนอกจากจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยแล้ว ยังเป็นการประหยัดงบประมาณด้านสาธารณูปโภคด้วย

4) สำนักงานศาลปกครอง ควรเร่งผลักดันให้มีการนำเอาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองที่มีลักษณะเป็นการวางแนวทางในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรทราบเพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา มีมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งนอกจากจะเป็นการเผยแพร่แนวคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รับรู้เป็นการทั่วไปแล้ว ยังช่วยป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐทำผิดกฎหมายเพราะเหตุแห่งความไม่รู้ และยังเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะมาสู่ศาลปกครอง รวมทั้งช่วยลดงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายในการพิจารณาพิพากษาคดีด้วย

5) การที่ศาลปกครองได้ริเริ่มและผลักดันให้มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล (e - Court) นอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับคู่กรณีแล้วยังทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปได้โดยประหยัด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มากขึ้นด้วย ซึ่งการจะใช้ระบบดังกล่าวได้นั้นต้องได้รับความยินยอมจากคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย แต่จากข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่าคู่กรณีฝ่ายที่ไม่ยินยอมให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบ e - Court กลับเป็นฝ่ายหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่เป็นฝ่ายที่มีบุคลากร อุปกรณ์ และวัสดุต่างๆ พร้อมอยู่แล้ว ทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาต้องสิ้นเปลืองและเสียเวลา เป็นเหตุให้การพิจารณาคดีต้องเนิ่นช้าออกไปโดยไม่จำเป็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐที่ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

ที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และจะมีผลใช้บังคับในไม่ช้านี้ คณะรัฐมนตรีควรจะมีมติหรือกำหนด เป็นนโยบายให้หน่วยงานของรัฐที่จะเข้าไปเป็นคู่กรณีในศาล ให้เลือกใช้หรือยินยอมที่จะใช้ e - Court หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย เมื่อคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ร้องขอหรือพร้อมและยินยอมที่จะใช้ระบบ ดังกล่าว

6) ระบบการไกล่เกลี่ยคดีในศาลปกครอง เป็นระบบที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้โอกาสคู่กรณี หาข้อยุติร่วมกันเองด้วยความสมัครใจ โดยไม่ต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาลไปจนครบ ทุกขั้นตอน ซึ่งต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองทรัพยากรบุคคลและงบประมาณเป็นจำนวนมาก แต่โดยข้อเท็จจริงคู่กรณีฝ่ายที่เป็นหน่วยงานของรัฐ มักจะเป็นฝ่ายที่ไม่ยินยอมใช้วิธีการไกล่เกลี่ย เนื่องจากยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองใช้บังคับ ทั้งที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาทบทวนตามข้อสังเกต ของหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2563 แล้ว ดังนั้น เพื่อให้คดีปกครองสามารถหาข้อยุติ ตามกระบวนการต่าง ๆ ที่เหมาะสมในศาลได้โดยไม่ชักช้า กระทรวงการคลังจึงควรเร่งพิจารณา ดำเนินการให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับโดยเร็วต่อไป

7) การบังคับคดีปกครองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่รัฐ เป็นฝ่ายชนะคดี ซึ่งมีมูลค่าสูงที่ยังไม่สามารถบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ นั้น มีสาเหตุที่สำคัญ ประการหนึ่งคือ หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ทำหน้าที่ในการสืบหาทรัพย์สิน เพื่อให้ศาลดำเนินการบังคับต่อไป เป็นผลทำให้การบังคับคดีไม่สำเร็จเพราะไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทาง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติ ในการสืบหาทรัพย์สิน แล้ว ก็จะทำให้การบังคับคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้โดยเร็ว ซึ่งจะทำให้รัฐได้รับประโยชน์ตามคำพิพากษาในเวลาอันสมควร

8) การบังคับคดีปกครองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ในกรณีที่รัฐเป็นฝ่ายแพ้คดี และต้องชำระเงินตามคำพิพากษานั้น เหตุที่ทำให้ล่าช้าหรือไม่อาจบังคับคดีให้สำเร็จได้ภายในเวลา อันควร ส่วนหนึ่งเป็นเพราะหน่วยงานของรัฐอ้างว่าไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้และไม่อาจให้คำตอบได้ว่า จะดำเนินการได้ภายในระยะเวลาเท่าใด ทั้งกรณีที่มีจำนวนเงินน้อยและจำนวนเงินสูง ทำให้ผู้ชนะคดี ที่จะได้รับการชำระเงินโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจำนวนที่ไม่สูงมากนัก ต้องรอโดยไม่อาจคาดหมายได้ ดังนั้น หากหากคณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทาง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ นำไปปฏิบัติแล้ว ก็จะทำให้การบังคับคดีลักษณะนี้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยเร็ว และอาจช่วยบรรเทา ความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้ชนะคดีด้วย

9) สำนักงานศาลยุติธรรม

(1) ควรมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งจัดทำร่างพระราชบัญญัติ ระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อช่วยเป็นตัวเร่งในการขับเคลื่อนแผนการ ปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ประเด็นปฏิรูปที่ 8 การปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และสำนักงานควรกำหนดแผนการพัฒนา ความรู้ด้านระบบนิติวิทยาศาสตร์ให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาควบคู่กันไปด้วย

(2) ควรให้ความสำคัญกับเรื่องความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในด้านกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพราะปัจจุบันทั้งความตกลงระหว่างประเทศและกฎหมายหลายฉบับที่ออกมาใช้บังคับได้เปิดกว้างให้ชาวต่างชาติเข้ามาประกอบอาชีพหรือประกอบวิชาชีพในประเทศไทยมากขึ้น ส่งผลให้มีชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากมากระทำความผิดในประเทศแล้วหลบหนีหรือเดินทางออกประเทศไป ทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีหรือมาลงโทษได้หรือหากทำได้ก็อาจมีความล่าช้า

(3) ควรติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของบุคคลมาใช้ในการปล่อยชั่วคราว (EMCC ให้ครบทุกศาลทั่วประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมศาลอีกจำนวน 103 แห่ง และ 9 สาขา เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการคุ้มครองสิทธิที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ และเพื่อให้การดำเนินการตามโครงการ สามารถบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ชาติได้

9.3.26 หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ

1) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(1) ควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับโครงการ Data Center พร้อมทั้งเตรียมบุคลากรให้พร้อมการดำเนินงานเพราะโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือในการช่วยกระบวนการเตรียมงานตรวจสอบให้สะดวกรวดเร็วและช่วยพัฒนาระบบงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่อไป

(2) ควรเผยแพร่รายงานผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และควรปรับปรุงภาษาที่ใช้เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น หรือจัดทำรายงานผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินภาคประชาชนเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

(3) ควรพัฒนากลุ่มผู้ตรวจสอบภายในของแต่ละหน่วยงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการตรวจสอบรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐนั้น ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น โดยเพิ่มทักษะหรือถ่ายทอดองค์ความรู้ในการตรวจสอบเพื่อให้กลุ่มผู้ตรวจสอบภายในของแต่ละหน่วยงานทราบอย่างเป็นรูปธรรม

(4) ควรแยกการประเมินงบแสดงฐานะทางการเงิน และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงานออกจากกันในการตรวจสอบหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตรวจสอบการประเมินผลได้ง่ายขึ้น

(5) ควรพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง แนวทางการจ่ายเงินชดเชยกรณีประสบภัยพิบัติต่าง ๆ หรือชดเชยพืชผลทางการเกษตรถูกสัตว์ป่าทำลาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(6) ควรติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองต่อความต้องการของประชาชน

2) สำนักงานอัยการสูงสุด ควรศึกษาวิเคราะห์และถึงการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ กระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสม และกำหนดสมรรถนะเกณฑ์มาตรฐานของกระบวนการยุติธรรม อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และดำเนินการด้วยความเป็นธรรมเป็นอิสระจากทุกฝ่าย จะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม

3) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(1) ควรสร้าง “พลเมืองคุณภาพ” ระดับตำบล หมู่บ้านให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อพลเมือง ที่มีคุณภาพได้รับการเรียนรู้กล่อมเกล่าจะสามารถตัดสินใจเลือกคนดีเข้าสู่สภาได้ จำนวนพลเมือง คุณภาพควรสัมพันธ์กับจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจะสามารถเพิ่มจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อเพิ่มจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีศักยภาพให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

(2) ควรมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการทำให้พลเมืองของประเทศมีความตระหนักรู้ กระตือรือร้น ที่เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการกิจของประเทศร่วมกัน รวมถึงการสร้างพลเมืองที่ตระหนักรู้ ถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และควรมีกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลการเมืองที่ดีเข้าสู่สภาคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

(3) การจัดทำระบบ Civic Education เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและประชาชนทั่วไป ได้เรียนรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีประชาธิปไตย วัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย และการมีจิตสำนึกสาธารณะ ถือเป็น การดำเนินการที่ดี แต่เพื่อให้ทราบว่าการจัดดังกล่าวมีประสิทธิภาพหรือได้ผลสำเร็จเพียงใด มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จำนวนกี่คนต่อปี สำนักงานจะต้องจัดทำระบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของระบบ Civic Education ด้วย

4) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(1) ควรให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันการทุจริตของบุคลากรในการให้บริการหน่วยงานนั้น ๆ เนื่องจากการทุจริตของบุคลากรในหน่วยงาน ภาครัฐเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานได้รับผลคะแนนที่ลดลง

(2) ควรจัดหาสถานที่ทำงานและที่พักให้แก่บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัดต่าง ๆ เนื่องจากพื้นที่หลายจังหวัดเป็นสำนักงานเช่าที่มี พื้นที่จำกัด จึงควรจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมในการทำงานและการพักอาศัยให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สิน และเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากร

(3) เนื่องจากการทุจริตมีแนวโน้มสูงมากขึ้น ทำให้ภาคธุรกิจอาจได้รับผลกระทบจากการทุจริตของหน่วยงานที่มีอำนาจรัฐหรือผู้ที่มีความเชื่อมโยงกับฐานอำนาจรัฐ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือหรือความเชื่อมั่นในการลงทุนหรือการประกอบการ ดังนั้น จึงควรกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

5) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(1) ควรมีกกลไกการส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตนในการรักษาและเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นโดยต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว ชุมชนและสังคมด้วย และควรมีนวัตกรรมในการส่งเสริมให้ประชาชนเคารพสิทธิของบุคคลอื่นด้วย

(2) ควรออกมาปกป้องสิทธิด้านมนุษยชนให้บุคลากรของรัฐ โดยเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากปัจจุบันเมื่อมีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ โดยที่บุคลากรของภาครัฐเป็นฝ่ายถูกกระทำ สำนักงานไม่ได้ออกมาปกป้องสิทธิหรือประณามผู้ก่อเหตุเท่าที่ควร

6) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จะต้องย้ายสถานที่ทำการใหม่ในปี พ.ศ. 2567 ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามภารกิจ แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ห้อง Data Center และติดตั้งระบบเครือข่ายสำหรับที่ทำการใหม่แต่อย่างใด ดังนั้น ในปี 2566 สำนักงานควรศึกษาและเตรียมการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเตรียมอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานให้พร้อม เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเห็นควรสนับสนุนให้สำนักงานขอตั้งงบประมาณจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ห้อง Data Center และเครือข่ายสัญญาณ สำหรับสำนักงานแห่งใหม่ต่อไป

9.3.27	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
--------	--------------------------

1) กรุงเทพมหานคร ในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่และมีภารกิจหลายประการที่ได้รับการถ่ายโอนจากราชการส่วนกลางในการจัดทำบริการสาธารณะในเขตท้องถิ่น เพื่อให้ความช่วยเหลือและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสะอาด การขนส่ง ตลอดจนสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการบ้านเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามกรอบหน้าที่และอำนาจและเป้าหมายดังกล่าว กรุงเทพมหานครควรมีการดำเนินการ ดังนี้

(1) ควรบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกด้าน ให้สามารถรองรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งจัดบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการป้องกันภัยอย่างทั่วถึงในทุกมิติ เช่น การพัฒนาระบบระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันอัคคีภัย การจัดรถพยาบาลประจำทุกเขต เป็นต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ

และผู้เจ็บป่วยในภาวะวิกฤตฉุกเฉิน การจัดให้มีป้ายหรือสัญญาณบอกก่อนถึงทางม้าลายให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ขับขี่ลดความเร็ว โดยควรกำหนดอัตราความเร็วและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร

(2) ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ในทุกเขตให้มีพื้นที่ที่เป็นจุดเด่น สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ หรือการทำกิจกรรมที่มีความสะอาดและสวยงาม เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือแลนด์มาร์คแห่งใหม่ของกรุงเทพมหานคร และสามารถสร้างรายได้จากการค้าขายให้แก่ประชาชนในพื้นที่

2) เมืองพัทยา

(1) ควรเร่งสร้างความเชื่อมั่นและสร้างกิจกรรมการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้เดินทางมาเที่ยวเมืองพัทยา เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่

(2) ควรพิจารณาถึงแนวทางการสร้างท่อระบายน้ำหรืออุโมงค์บริเวณถนน เนื่องจากที่ผ่านมา มีการก่อสร้างถนนตัดทางน้ำส่งผลให้เกิดน้ำท่วมระบายไม่ทัน การจราจรติดขัด

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

(1) ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลของสภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยคำนึงถึงเป้าหมายการขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(2) ควรให้ความสำคัญกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 6 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ โดยการจัดทำแผนผังภูมิโนเวคเพื่อขยายไปยังภูมิภาค และท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างครอบคลุม กรณีดังกล่าวจึงควรเตรียมความพร้อมในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่พื้นที่ และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

(3) ควรให้ความสำคัญกับการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร เพื่อช่วยลดผลกระทบต่อประชาชนและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้ง การสร้างความตระหนักรู้ในการลดปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย และกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

(4) การจัดทำวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นประเด็นที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดพันธกิจและกลยุทธ์ให้สอดคล้องในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกัน และการกำหนดตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

(5) หน่วยงานต้องพิจารณาความพร้อมทางด้านงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ของกระทรวงสาธารณสุข ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบว่า ยังขาดแผนงานที่ชัดเจนและเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจและงบประมาณเพียงบางส่วน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับ

4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ภาคใต้ ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยการบริหารจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีศักยภาพ และการสร้างบุคลากร เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ควรขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาการเป็นศูนย์สุขภาพและการรักษาพยาบาล (Wellness and Medical Hub) เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มี ศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ที่สามารถสร้างมูลค่าจากระบบสาธารณสุข ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้าง งานและสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน

6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มพื้นที่ภาคใต้ฝั่งชายแดน ควรกำหนดแนวทาง หรือแผนงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อการเป็นสังคมแห่งความสามัคคีและเอื้ออาทร มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการให้เกิดความผาสุกแก่ประชาชน โดยจัดให้มีการบริการสาธารณะที่ครอบคลุม ในเรื่องการให้บริการของรัฐ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา รวมทั้งการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด

7) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรให้ความสำคัญ กับการจัดหาหรือพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อให้มีน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอในช่วงฤดูแล้ง โดยประสานความร่วมมือกับกรมชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาแหล่งน้ำของชุมชน

9.3.28 หน่วยงานอื่นของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อให้ ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีการควมรวม กิจการของผู้ประกอบการจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อผู้บริโภค ดังนั้น สำนักงานควรมีบทบาทที่สำคัญ และมีความโดดเด่นในการดูแลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ และป้องกันมิให้ เกิดผลกระทบในทางลบแก่ประชาชนเป็นสำคัญ

9.3.29 สภากาชาดไทย

1) ควรจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และลดความซับซ้อนในการ ให้บริการและให้ความช่วยเหลือประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ที่ทันสมัยสนับสนุนสุขภาพที่ดีโดยระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับสามารถ เข้าถึงได้

2) ควรให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานและประชาชนจิตอาสาที่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ กับสภากาชาดไทยให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ได้รับการยกย่องเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญกาชาดสมนาคุณสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างทุ่มเทเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นต้น

3) ควรพิจารณาแนวทางการรับบริจาคโลหิตเพิ่มเติมในพื้นที่ต่าง ๆ เนื่องจากผลการดำเนินการตามแผนการจัดหาโลหิตในปี 2565 ได้รับการบริจาคโลหิตไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น จึงควรเพิ่มช่องทางหรือแนวทางการรับบริจาคโลหิต อาทิ การเพิ่มหน่วยที่จะออกรับบริจาคโลหิตให้ครอบคลุมในพื้นที่ต่างจังหวัด

9.3.30 แผนงานบูรณาการ

1) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) ควรปรับปรุงตัวชี้วัดการดำเนินการให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่นอกเหนือจากการปฏิบัติการทางทหารเพื่อให้เหตุรุนแรงลดลง

(2) ควรให้ความสำคัญและยกระดับโรงเรียนรัฐให้เท่าเทียมกับโรงเรียนสอนศาสนาเอกชน และลดการแบ่งแยกระหว่างศาสนา

2) แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(1) การดำเนินแผนงาน/โครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำควรมีหลักเกณฑ์ วิธีการการ แนวทางการดำเนินการ และหลักเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ที่ชัดเจน และเหมาะสมตามความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งการดำเนินการควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ด้วย

(2) ควรพัฒนาและบูรณาการกับหน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเกิดประสิทธิภาพ

(3) ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีความเชื่อมโยงกัน กำหนดเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพรองเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

(4) ควรลดการประชุมคณะกรรมการและอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำที่ซับซ้อนกันเป็นจำนวนมากลงและลงพื้นที่เพื่อสำรวจตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้มากขึ้น

(5) ควรเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศน้ำและเชื่อมโยงระบบเป็นภาพรวมของประเทศเพื่อนำมาพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละพื้นที่เพื่อทราบถึงปัญหาและดำเนินการแก้ไขตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง

3) แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(1) ควรประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการงบประมาณที่สามารถสะท้อนถึงประโยชน์ต่อสังคมและประชาชน และพิจารณาว่าหน่วยงานใดสามารถดำเนินการได้ตามแผนงานและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ

เพิ่มเติมอย่างเหมาะสม และพิจารณาทบทวนบทบาทของหน่วยงานที่ดำเนินการแล้วไม่เกิดผลสัมฤทธิ์
ว่าควรเป็นหน่วยงานร่วมในการบูรณาการหรือไม่

(2) ควรกำหนดแผนงานและเป้าหมายการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาเสพติด
โดยจำแนกกลุ่มผู้มีความเกี่ยวข้อง อาทิ กลุ่มผู้ค้า กลุ่มผู้เสพ กลุ่มตัวกลาง เพื่อให้การแก้ไขปัญหา
ในแต่ละเรื่องตรงกับกลุ่มเป้าหมายและสามารถประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน
และเป็นรูปธรรม

(3) ควรพิจารณาแนวทางและกระบวนการจัดสรรงบประมาณในการป้องกัน
การบำบัดรักษาและการปราบปรามยาเสพติดให้สอดคล้องกับพื้นที่ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล
รวมถึงการทบทวนการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มข้นสำหรับคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4) แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ควรสนับสนุนโครงการไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศระดับคุณภาพให้สามารถเข้าถึงสินค้าแปรรูป
ทางการเกษตรของไทยในแหล่งท่องเที่ยว สถานีขนส่งระหว่างประเทศโดยเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์
ควบคู่ไปกับการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการในการต่อยอดสินค้าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิต
ทางการเกษตรที่ผ่านมาตรฐานการผลิตและบรรจุภัณฑ์เข้าสู่ช่องทางที่กลุ่มผู้บริโภค
ต่างประเทศสามารถเข้าถึงได้

5) แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(1) ควรแสดงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการ
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้น จำนวน 69,854,000 ล้านบาท
และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการดังกล่าวหลายหน่วยงาน
โดยแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนงาน รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดประโยชน์
ต่อประเทศชาติโดยรวม โดยควรเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2565 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

(2) ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
(ONE TAMBON ONE PRODUCT : OTOP) ที่ถือเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก
ที่มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้แต่ละชุมชนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้า โดยกระทรวง
อุตสาหกรรมเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงควรให้
ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์
รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างผลิตภัณฑ์เป้าหมายที่มีศักยภาพโดยคัดเลือกผลิตภัณฑ์
ที่เป็น Product Champion และนำร่องการจัดทำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์
ของชุมชน เพื่อการสร้างมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนา
ท้องถิ่น สร้างชุมชนที่เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

6) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ควรพิจารณาปัญหาที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการสร้างรายได้
จากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การเสริมสภาพ
คล่องทางการเงิน การเตรียมความพร้อมในการเปิดประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญ
กับแผนบูรณาการโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ โครงการยกระดับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

(การใช้ถนน การเดินทางโดยยานพาหนะ และการดูแลทรัพย์สิน) หรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน โดยเฉพาะการสนับสนุนให้หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น

9.3.31 | ทุณหมนเวียน

1) ทุณหมนเวียนที่มีผลการเบิกจ่ายร้อยละ 100 เป็นการเบิกงบประมาณไปทั้งหมดในปีงบประมาณนั้น ๆ แต่ไม่ได้มีการรายงานผลว่าการใช้จ่ายจริงมีจำนวนเท่าใด ส่งผลให้รัฐสภาไม่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของทุณหมนเวียนได้ ดังนั้น จึงควรมีมาตรการในการควบคุมดูแลการใช้จ่ายให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

2) เนื่องจากการงบประมาณ คือ การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศตามลำดับความจำเป็นก่อนหลัง ดังนั้น การจัดตั้งทุณหมนเวียนต้องทำด้วยความจำเป็นอย่างยิ่ง และเกิดประโยชน์กับทางราชการอย่างแท้จริง ส่วนทุณหมนเวียนที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามภารกิจหรือหมดความจำเป็นแล้ว กรมบัญชีกลางควรพิจารณาเสนอยุบเลิกหรือยกเลิกเสีย

3) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(1) ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามโครงการ “ครูรัก(ษ์)ถิ่น” อย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกล อีกทั้งแนวทางการบรรจุครูของโรงเรียนในพื้นที่ทำให้ได้บุคลากรครูที่ไม่ใช่มาจากคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดปัญหาครูย้ายออกจากโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลจำนวนมาก ส่งผลกระทบโดยตรงต่อโอกาสและคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว

(2) ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานและจัดงบประมาณให้ครอบคลุมการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยระบุรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดและงบประมาณในแต่ละโครงการ และควรมีรายละเอียดหรือรายงานเพื่อประกอบการพิจารณาถึงจำนวนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทราบถึงวงเงินงบประมาณที่จะนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสเป็นสัดส่วนเท่าใด

4) กองทุนยุติธรรม ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบทบาทและผลการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรมผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าถึงการช่วยเหลือของกองทุนยุติธรรม อาทิ ค่าจ้างทนายความ ค่าพาหนะในการเดินทางไปศาล เป็นต้น

5) กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างเครือข่ายในการร่วมปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริม Start Up เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

6) กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ควรดำเนินภารกิจในลักษณะที่ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นการดำเนินการปลายทางในการให้ความรู้ด้านการตลาด การจัดจำหน่ายตลาดทั้งในและต่างประเทศ การส่งเสริมการตลาดและการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในชีวิต

7) กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ควรมีบทบาทหลักในการให้การสนับสนุนการสร้างศักยภาพและขับเคลื่อนการเพิ่มหรือรักษาระดับส่วนแบ่งการตลาดการค้าระหว่างประเทศของไทยให้เพิ่มมากขึ้น

8) กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน ควรประชาสัมพันธ์ภารกิจกิจของกองทุน แนะนำและเผยแพร่การใช้งาน Application D1669 Med Info ผ่านโทรศัพท์มือถือ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาระบบเชื่อมโยงการใช้งานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

10.

คณะกรรมการการวิสามัญจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา พร้อมด้วย
ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญมาเพื่อโปรดพิจารณา อนึ่ง หากวุฒิสภา
เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญขอได้โปรดแจ้งไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

พลเอก *สมรมา นสีปรีดา*

(สนธยา ศรีเจริญ)

เลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วุฒิสภา

ภาคผนวก

สรุปผลการพิจารณาศึกษา

ของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณ
เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

**คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ**

**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2566

วุฒิสภา

**สำนักกรรมการ I
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา**

สรุปผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา ครั้งที่ 4 เมื่อวันศุกร์ที่ 24 มิถุนายน 2565 ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขึ้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 89 เพื่อพิจารณาการศึกษาการจัดทำงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาและดำเนินการโดยได้เชิญหัวหน้าส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องของหน่วยรับงบประมาณต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมชี้แจงเพื่อพิจารณารายละเอียดการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามกรอบหน้าที่และอำนาจที่คณะกรรมการวิสามัญมอบหมาย ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนในสังกัดของแต่ละกระทรวง หน่วยงานอื่นของรัฐ เข้าชี้แจงถึงความเชื่อมโยงแผนงาน ผลผลิต/โครงการ ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทย่อย และการจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รวมทั้งสิ้น จำนวน 281 หน่วยงาน 29 กองทุน และ 11 แผนงานบูรณาการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. พิจารณาศึกษาของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นการจัดทำงบประมาณ ที่ปรากฏข้อมูลงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนย่อยของแผนแม่บท ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 (เล่มขาวคาดเหลือง) ของหน่วยรับงบประมาณมีความเหมาะสมและถูกต้องหรือไม่อย่างไร
2. พิจารณาศึกษาแนวทางการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 4 (เล่มขาวคาดเหลือง) ในรายการแผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ และแผนงานพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ ซึ่งไม่ได้ระบุเป้าหมายและตัวชี้วัด
3. พิจารณาศึกษาติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณซึ่งเป็นโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
4. ตรวจสอบตัวชี้วัด เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ จากการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และการกำหนดตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของหน่วยรับงบประมาณ
5. พิจารณาแนวทางการปรับลดงบประมาณ (งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น) ของหน่วยรับงบประมาณเพื่อเป็นการลดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งนำไปสู่การลดการขาดดุลงบประมาณ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะอนุกรรมการได้กำหนดรูปแบบการประเมินผลการจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามแบบฟอร์ม เพื่อตรวจสอบความเชื่อมโยงแผนงาน
ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และงบประมาณกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณ
ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ปรากฏในเอกสาร
งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) กับแผนงาน ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม
ที่อยู่ภายใต้แผนแม่บทย่อยตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ฉบับที่ 4
(เล่มขาวคาดเหลือง) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Value Chain Thailand)
ด้วยการระบุรหัสเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ค่าเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย (Y1) รหัสองค์ประกอบ
(Value = V) และปัจจัย (Function = F) ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนและปรับปรุง
ให้การจัดทำโครงการของหน่วยรับงบประมาณมุ่งไปสู่เป้าหมายของแผนแม่บทย่อยและเป้าหมาย
ของแผนแม่บทฯ ตามลำดับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การขับเคลื่อนตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายและค่าเป้าหมาย
ที่กำหนด

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

1. โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1.1 หน่วยรับงบประมาณมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิต/โครงการ
และงบประมาณตามเอกสารงบประมาณเล่มขาวคาดแดงกับรหัสองค์ประกอบและปัจจัย และค่าเป้าหมาย
ของแผนแม่บทย่อยตามที่แสดงไว้ในห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย แสดงว่าหน่วยรับงบประมาณมีความรู้
ความเข้าใจมากขึ้นกว่าสองปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม ในการกำกับติดตามยังไม่สามารถค้นหา ตรวจสอบ
และเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญได้ทุกมิติ

ดังนั้น จึงควรระบุรหัสปัจจัยและองค์ประกอบแผนแม่บทย่อยและรหัสเป้าหมายระดับ
ประเด็นแผนแม่บทย่อย (Y1) กำกับไว้ในฐานข้อมูลเอกสารงบประมาณ เพื่อให้สามารถตรวจสอบและ
ติดตามผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงงบประมาณกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติได้

1.2 การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์
ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(1) เมื่อพิจารณาจากกฎหมายในการจัดตั้งของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ พบว่า
หน่วยรับงบประมาณ จำนวน 70 หน่วยงาน มีผลผลิต/โครงการ และงบประมาณบางรายการเป็นภารกิจพื้นฐาน
แต่ไปตั้งไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ เช่น กระทรวงมหาดไทย (ทุกหน่วยงาน) กระทรวงการคลัง
(จำนวน 5 หน่วยงาน) และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (จำนวน 45 หน่วยงาน)
 เป็นต้น

(2) หน่วยรับงบประมาณ จำนวน 69 หน่วยงาน มีสัดส่วนงบประมาณของภารกิจ
สนับสนุนยุทธศาสตร์ จำนวน 100,518.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2565 จำนวน 19,550.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.17 ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ ลักษณะ
กิจกรรม และตัวชี้วัด พบว่า ผลผลิต/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนงานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ
แต่ละด้านดังกล่าว บางผลผลิต/โครงการสามารถกำหนดให้เป็นภารกิจพื้นฐานได้ และบางผลผลิต/โครงการ

สามารถกำหนดให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ได้ เช่น กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมวงเงินงบประมาณ 35,514.6 ล้านบาท เป็นต้น

(3) บางหน่วยรับงบประมาณได้ย้ายผลผลิต/โครงการ และวงเงินงบประมาณที่เคยกำหนดไว้ในแผนงานพื้นฐานทั้งหมดไปกำหนดไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ ทำให้รายการค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตามหลักการจำแนกภารกิจยุทธศาสตร์และภารกิจพื้นฐาน และการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแนวทางการจัดทำและคู่มือปฏิบัติการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ซึ่งคณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า สำนักงานงบประมาณควรสร้างความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของแผนงานให้มากยิ่งขึ้น และตระหนักถึงการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายประจำปีที่แฝงอยู่ในรูปของภารกิจยุทธศาสตร์ รวมทั้งพิจารณาทบทวนกำหนดโครงสร้างแผนงานที่เหมาะสม เพื่อรองรับแผนงานดังกล่าว โดยอาจยกเลิกแผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้าน... และกำหนดโครงสร้างแผนงานที่เหมาะสมเพื่อรองรับผลผลิต/โครงการ ที่สามารถวัดค่าในการตอบค่าเป้าหมายของแม่บทย่อย (Y1) และเป้าหมายของแผนแม่บทฯ (Y2) ที่มีความชัดเจน โดยกำหนดให้อยู่ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ สำหรับผลผลิต/โครงการที่ไม่สามารถตอบค่าเป้าหมายได้โดยตรง ให้กำหนดไว้ภายใต้แผนงานพื้นฐาน เพื่อให้การวัดค่ามีความถูกต้องตามหลักการจัดทำโครงสร้างแผนงานต่อไป

2. การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต/โครงการ ที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงานตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) เพื่อนำส่งค่าเป้าหมายในการดำเนินแผนงาน ผลผลิต/โครงการ จากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ในหลายหน่วยรับงบประมาณยังขาดความชัดเจน โดยแสดงเฉพาะตัวชี้วัดของผลผลิต (Output) มากกว่าผลลัพธ์ (Outcome) ทำให้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ประชาชน ชุมชน หรือสังคมจะได้รับประโยชน์ หรือกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สื่อถึงการนำส่งค่าเป้าหมายไปยังแผนแม่บทย่อยหรือแผนแม่บทฯ ตามที่หน่วยรับงบประมาณได้เชื่อมโยงกับแผนงานยุทธศาสตร์ในด้านนั้น ๆ

ดังนั้น คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตั้งแต่ต้นทางของกระบวนการงบประมาณ จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะให้สำนักงานงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ตามกลุ่มยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะของกิจกรรมและค่าเป้าหมายในแนวทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย และค่ามาตรฐาน (กรอบ-วิธีการวัด) ของสำนักงานงบประมาณให้เป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์ในโอกาสต่อไป

(2) ควรจัดทำชุดการเรียนรู้ในลักษณะของสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ E-learning หรือช่องทางการสื่อสารทางออนไลน์ต่าง ๆ นอกเหนือจากการแจ้งเวียนคู่มือปฏิบัติการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้เกิดการสร้างการรับรู้ของหน่วยรับงบประมาณ สามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว ไม่สับสน และเกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง จัดให้มีทีมบูรณาการกลางจากหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องมาเป็นทีมให้คำปรึกษา เพื่อให้ความรู้และฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรองรับการขยายหน่วยรับงบประมาณไปจนถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

3. โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ

การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง ได้ดำเนินการมาเป็นปีที่สองแล้ว (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 571 โครงการ ได้รับงบประมาณ 445 โครงการ วงเงินงบประมาณ 56,751.8 ล้านบาท, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 406 โครงการ ได้รับงบประมาณ 358 โครงการ วงเงินงบประมาณ 23,853.0 ล้านบาท) คณะอนุกรรมการจึงให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม และพบว่า

3.1 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โครงการสำคัญที่ได้รับอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีหลายโครงการยังไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง เนื่องจาก

(1) โครงการที่มีวงเงินงบประมาณที่ค่อนข้างสูง การดำเนินการอาจต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการหลายปี ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีเดียวได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเวนคืนที่ดินเพื่อการก่อสร้างรถไฟสายสีม่วง วงเงินงบประมาณ 7,700 ล้านบาท ซึ่งต้องใช้เวลาในการจ่ายค่าเวนคืนไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จภายในปีงบประมาณเดียวได้ เป็นต้น โดยลักษณะของโครงการดังกล่าวไม่ควรถูกกำหนดให้เป็นโครงการสำคัญ หรือหากจะกำหนดให้เป็นโครงการสำคัญก็ควรที่จะมีการกำหนดกรอบเขตวงเงินที่เหมาะสมไว้ด้วย เพื่อไม่ให้เสียโอกาสในการนำงบประมาณไปใช้จ่ายในภารกิจผลิต/โครงการ ที่สำคัญอื่น

(2) โครงการสำคัญบางโครงการมีการนำลักษณะงานที่เป็นงานพื้นฐานปกติตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งไม่ได้ส่งผลกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทโดยตรงไปเสนอไว้ในโครงการสำคัญ เช่น กรมราชทัณฑ์ กรมวิชาการเกษตร และกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

(3) หน่วยรับงบประมาณบางหน่วยงานนำรายการที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งมาเสนอไว้ในโครงการสำคัญ เช่น การดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ตึกแถวสำหรับวิถีชีวิตใหม่ หรือการจัดซื้อระบบฟอกอากาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่ง เป็นต้น

(4) ในการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยรับงบประมาณหลายหน่วยมิได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี มีการปรับเปลี่ยนชื่อโครงการสำคัญ และในบางกรณีถูกกำหนดให้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการค่าใช้จ่าย จึงทำให้โครงการสำคัญไม่ปรากฏในโครงสร้างแผนงาน ผลิต/โครงการ และไม่สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ได้โดยง่าย นอกจากนี้ โครงการสำคัญยังปรากฏอยู่ในโครงสร้างแผนงานหลากหลายระดับ เช่น ระดับผลิต/โครงการ ระดับกิจกรรม และระดับรายการค่าใช้จ่าย เป็นต้น

(5) โครงการสำคัญของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกและคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากขาดความพร้อมของสถานที่ดำเนินการ ขาดข้อมูลการนำรายงานผลการศึกษาผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม มีการยกเลิกโครงการเพราะหมดความจำเป็น หรือเป็นโครงการที่มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยรับงบประมาณอื่น

คณะอนุกรรมการเห็นว่า ในการจัดทำโครงการสำคัญ ควรให้หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.2) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทย่อย (จ.3) รวมทั้งทุกหน่วยงานของรัฐในระดับกรมหรือเทียบเท่า ในฐานะหน่วยปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ใน 4 แนวทาง ประกอบด้วย (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน

(2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ
(3) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (4) การจัดทำแผนปฏิบัติการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online)

รวมทั้งในการคัดเลือกโครงการสำคัญควรนำหลักเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการตามคู่มือปฏิบัติการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สำคัญงบประมาณกำหนดโดยตรวจสอบความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ บุคลากร/ทีมงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมาประกอบการพิจารณาคัดเลือกก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถรายงานผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายเงิน (ผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) รวมทั้งให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณที่รับผิดชอบ กำหนดโครงการสำคัญให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ โดยกำหนดไว้ในระดับโครงการ หรืออย่างน้อยในระดับกิจกรรมที่ชัดเจน

4. แนวทางการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการเพิ่มความครอบคลุมในการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive)

จากการศึกษาของคณะอนุกรรมการ พบว่า

4.1 หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเป็นการปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work From Home) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การอบรมสัมมนา การประชุม การเผยแพร่ข่าวสาร การร้องเรียน การส่งข่าวประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการเดินทางไปราชการ ตลอดจนดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน และผลักดันและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีทางด้านพลังงาน (Solar Cell เป็นต้น) มาใช้ในอาคารและสถานที่ทำงานของทางราชการ

4.2 การเพิ่มความครอบคลุมในการพิจารณางบประมาณ (Budget Comprehensive) จะช่วยลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเฉพาะรายจ่ายประจำปีได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 กำหนดว่า เงินนอกงบประมาณให้มีเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น และตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 25 กำหนดให้การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต้องจัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณด้วย รวมทั้งแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดให้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณ ให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือมาใช้ดำเนินการกิจของหน่วยรับงบประมาณเป็นลำดับแรก โดยจากการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ พบว่า ข้อมูลรายงานสถานะแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ฉบับที่ 3 (เล่มขาวคาดแดง) อาจมีความคลาดเคลื่อนจากรายงานการเงินของหน่วยรับงบประมาณ ประกอบกับเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือที่อยู่กับหน่วยรับงบประมาณ เช่น องค์การมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ เป็นต้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลรายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2566 แสดงยอดเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือยกมา สูงถึงจำนวน 2,820,153.25 ล้านบาท

ดังนั้น จึงเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณให้ความสำคัญกับการรายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้มีความครบถ้วน เป็นไปตามข้อเท็จจริง และพิจารณำเงินนอกงบประมาณมาใช้สมทบหรือทดแทนงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเฉพาะรายจ่ายประจำปีให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้สำนักงานประมาณเครื่องครัดในการนำข้อมูลเงินนอกงบประมาณที่ถูกต้องมาประกอบการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการแสดงรายละเอียดข้อมูลเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในชั้นการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังภาครัฐตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

5. การสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยงานกลางและหน่วยรับงบประมาณ

การศึกษาประเด็นการสร้างการรับรู้ความเข้าใจของหน่วยรับงบประมาณในการจัดทำงบประมาณเพื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่าหน่วยรับงบประมาณมากกว่าร้อยละ 90 มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น อยู่ในระดับ B+ ถึง A โดยเฉพาะในระดับผู้ปฏิบัติที่มีความเข้าใจมากกว่าปีที่ผ่านมา สำหรับระดับผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณได้เริ่มให้ความสำคัญมากขึ้นเช่นกัน โดยสังเกตได้จากการนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณได้มีการกล่าวถึงการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมถึงสามารถระบุห่วงโซ่คุณค่าประกอบ (V) และปัจจัย (F) ของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อไปตอบต่อเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ได้ในเกณฑ์ดี และตรงตามวัตถุประสงค์การทดสอบของคณะอนุกรรมการ

อย่างไรก็ตาม แนวคิดที่คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการนี้เป็นเพียงการริเริ่มที่ต้องการให้ฝ่ายบริหารรับไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564¹ เห็นชอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้ทบทวนและวางแผนการจัดทำงบประมาณ (ข้อ 2.1.3) โดยกำหนดให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจในปีงบประมาณต่อไป หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย 4 หน่วยงานดังกล่าว จึงต้องมีการประชุมหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการ และถ่ายทอดการรับรู้และความเข้าใจไปยังหน่วยรับงบประมาณ ทั้งในแง่ของการจัดทำงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) และเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ได้แก่ การมองเป้าหมายร่วมกัน การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อตอบเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) การจัดทำโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน และการเชื่อมโยงผลผลิต/โครงการ กับโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำคำขอของงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดประชุมดังกล่าวต้องเร่งดำเนินการในแต่ละการปฏิบัติก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และให้ถือเป็นการปฏิบัติที่สำคัญที่สำนักงานประมาณควรกำหนดกรอบระยะเวลาในแต่ละการปฏิบัติไว้ในปฏิทินงบประมาณด้วย

¹ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว3356 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2564

6. การจัดสรรและกระจายงบประมาณลงพื้นที่

สำนักงานงบประมาณมีการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ www.bb.go.th เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในเชิงพื้นที่ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยพบว่า มีการจำแนกงบประมาณลงพื้นที่กรุงเทพมหานครสูงถึงจำนวน 1,704,115.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.97 ของวงเงินงบประมาณ และอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงว่าการจัดสรรงบประมาณมีการกระจุกตัวเชิงพื้นที่ ซึ่งข้อมูลข้างต้นเป็นการแสดงงบประมาณของหน่วยเบิกจ่ายหรือหน่วยจัดซื้อจัดจ้าง มิใช่งบประมาณที่ถูกจัดสรรลงสู่พื้นที่ดำเนินการ โดยวงเงินดังกล่าวได้รวมค่าใช้จ่ายบางรายการ เช่น งบกลาง งบบุคลากร กองทุน และงบชำระหนี้ วงเงินรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 500,000 ล้านบาท

จึงเห็นควรให้มีการทบทวนการจำแนกงบประมาณลงพื้นที่ดังกล่าว ให้สะท้อนถึงการกระจายงบประมาณลงพื้นที่ของหน่วยปฏิบัติงานและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

7. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านงบประมาณของหน่วยงานกลาง

ปัจจุบันหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ มีฐานข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในเชิงโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูล ทำให้เป็นภาระของหน่วยรับงบประมาณในการบันทึกและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงทำให้การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการสำคัญต่าง ๆ ไม่สามารถเชื่อมโยงเป็นระบบอัตโนมัติได้

คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า ควรให้หน่วยงานกลาง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ระบบ eMENSOCR) สำนักงานงบประมาณ (ระบบ e-Budgeting) และกรมบัญชีกลาง (ระบบ New GFMS) เร่งรัดการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามประเมินผล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 เพื่อให้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา การใช้งบประมาณ และผลลัพธ์ในการดำเนินงานต่อความคุ้มค่าและความสอดคล้องของการจัดสรรงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

8. ความคืบหน้าการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

จากการติดตามการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนของกิจกรรม Big Rock ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่หน่วยรับงบประมาณนำเสนอข้อมูลพบว่า มีบางโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยรับงบประมาณอาจจะดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายใน 30 กันยายน 2565 จำเป็นจะต้องขอเงินไว้เบิกเหลือปีและเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 31 ธันวาคม 2565 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564

.....

ภาคผนวก
ข้อมูลประกอบผลการพิจารณาศึกษา

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณ ปี 2565 และ ปี 2566 (ร่าง พ.ร.บ.) จำแนกตามแผนงานหลัก

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ปี 2565 (พ.ร.บ.)		ปี 2566 (ร่าง พ.ร.บ.)		เพิ่ม/ - ลด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แผนงาน						
รวมทั้งสิ้น	3,100,000.0	100.0	3,185,000.0	100.0	85,000.0	2.7
1. แผนงานยุทธศาสตร์ (แผนแม่บท)	1,193,403.0	38.5	1,324,799.7	41.6	131,396.7	11.0
- แผนงานยุทธศาสตร์	989,223.6	82.9	1,106,322.0	83.5	117,098.4	11.8
- แผนงานบูรณาการ	204,179.4	17.1	218,477.7	16.5	14,298.3	7.0
2. แผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์	80,968.4	2.6	100,518.8	3.2	19,550.4	24.1
3. แผนงานพื้นฐาน	626,400.0	20.2	585,044.4	18.4	-41,355.6	-6.6
4. แผนงานบุคลากร	770,159.9	24.8	772,119.1	24.2	1,959.2	0.3
5. ค่าดำเนินการภาครัฐ	429,068.7	13.8	402,518.0	12.6	-26,550.7	-6.2

งบประมาณปี 2566 (ร่าง พรบ.) จำแนกตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนแม่บทย่อย

หน่วย : ล้านบาท

ยุทธศาสตร์/แผนแม่บท/แผนย่อยของแผนแม่บท	ปี 2566
รวมทั้งสิ้น	1,324,799.7
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง	145,208.9
1. ความมั่นคง	141,156.4
1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ	34,908.4
1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	47,630.5
1.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ	58,194.4
1.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ	-
1.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม	423.1
2. การต่างประเทศ	4,052.4
2.1 ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ	531.7
2.2 ความร่วมมือเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ	1,160.6
2.3 การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ	485.9
2.4 การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก	56.4
2.5 การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ	1,817.8
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	258,488.9
3. การเกษตร	78,903.7
3.1 เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	319.9
3.2 เกษตรปลอดภัย	1,409.1
3.3 เกษตรชีวภาพ	176.6
3.4 เกษตรแปรรูป	244.7
3.5 เกษตรอัจฉริยะ	180.0
3.6 การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	76,573.4
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	1,554.6
4.1 อุตสาหกรรมชีวภาพ	142.1
4.2 อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร	242.9
4.3 อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์	158.6
4.4 อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม	684.1
4.5 อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ	132.0
4.6 การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	195.0

ยุทธศาสตร์/แผนแม่บท/แผนย่อยของแผนแม่บท	ปี 2566
5. การท่องเที่ยว	5,125.1
5.1 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	1,819.4
5.2 การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ	251.7
5.3 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย	5.8
5.4 การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ	398.0
5.5 การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค	-
5.6 การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว	2,650.2
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	7,435.2
6.1 การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	7,370.8
6.2 การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิเนเวศอย่างยั่งยืน	64.4
7. โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล	133,586.9
7.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	131,372.8
7.2 โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน	1,226.0
7.3 โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล	988.1
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	2,721.4
8.1 การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ	1,003.3
8.2 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน	19.4
8.3 การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด	926.5
8.4 การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	772.1
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	11,786.3
9.2 การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้	2.7
9.3 การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	696.7
9.1 การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	11,086.9
23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	17,375.6
23.1 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ	17,011.9
23.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม	10.0
23.3 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม	-
23.4 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน	-
23.5 ปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	353.7

ยุทธศาสตร์/แผนแม่บท/แผนย่อยของแผนแม่บท	ปี 2566
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	107,861.5
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	2,472.3
10.1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ	1,459.7
10.2 การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ	0.2
10.3 การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม	1,012.4
11. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	31,699.5
11.1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์	336.2
11.2 การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย	93.0
11.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น	27,714.2
11.4 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน	3,513.6
11.5 การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ	42.5
12. การพัฒนาการเรียนรู้	19,871.4
12.1 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	18,382.2
12.2 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย	1,489.2
13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	51,883.9
13.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ	457.1
13.2 การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี	12,664.4
13.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	24,618.7
13.4 การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ	13,494.8
13.5 การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	649.0
14. ศักยภาพการกีฬา	1,934.2
14.1 การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	549.0
14.2 การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ	968.0
14.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ	417.2
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	710,716.8
15. พลังทางสังคม	334,482.2
15.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม	334,033.5
15.2 การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก	448.7

ยุทธศาสตร์/แผนแม่บท/แผนย่อยของแผนแม่บท	ปี 2566
16. เศรษฐกิจฐานราก	1,474.3
16.1 การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	369.7
16.2 การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	1,104.6
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	374,760.2
17.1 การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ	350,734.2
17.2 มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม	24,026.1
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	61,379.2
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน	7,257.4
18.1 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว	4,732.0
18.2 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	189.7
18.3 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ	1,574.8
18.4 การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมี ในภาคเกษตร	567.6
18.5 การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ	193.3
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	54,121.9
19.1 การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ	20,798.1
19.2 การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล	29,862.9
19.3 การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ	3,460.8
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	41,144.4
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	30,420.9
20.1 การพัฒนาบริการประชาชน	13,973.6
20.2 การบริหารจัดการการเงินการคลัง	2,000.9
20.3 การปรับสมดุลภาครัฐ	5,689.2
20.4 การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ	4,021.1
20.5 การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ	4,736.1
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	498.0
21.1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	361.9
21.2 การปราบปรามการทุจริต	136.1
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	10,225.5
22.1 การพัฒนากฎหมาย	4.5
22.2 การพัฒนากระบวนการยุติธรรม	10,221.0

หน่วยงานที่ไม่กำหนดแผนงานพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 70 หน่วยงาน

กระทรวงกลาโหม ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

กระทรวงการคลัง ได้แก่ 1. กรมบัญชีกลาง 2. กรมศุลกากร 3. กรมสรรพสามิต 4. กรมสรรพากร 5. สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
2. มหาวิทยาลัยนครพนม
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธานุสรินทร์
4. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
7. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
8. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (จว.ปทุมธานี)
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
29. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
30. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
31. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏรัตนโกสินทร์
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏอิสาน
35. มหาวิทยาลัยทักษิณ
36. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
37. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
38. มหาวิทยาลัยบูรพา
39. มหาวิทยาลัยพะเยา
40. กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
41. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
42. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
43. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
44. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
45. มหาวิทยาลัยศิลปากร
46. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
47. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
48. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ 1. ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ 2. สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)

กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ 1. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย 2. กรมการปกครอง 3. กรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น 4. กรมการพัฒนาชุมชน 5. กรมที่ดิน 6. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 7. กรมโยธาธิการและผังเมือง

กระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานประกันสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยงานขององค์กรอิสระ ได้แก่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนราชการในพระองค์ ได้แก่ ส่วนราชการในพระองค์

สภาขาชาติไทย ได้แก่ สภาขาชาติไทย

หน่วยงานอื่นของรัฐ ได้แก่ 1. สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า 2. สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

สรุปงบประมาณปี 2566 (ร่าง พรบ.) ของกระทรวง/หน่วยงานที่มีการเชื่อมโยงกับแผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ (63 หน่วยงาน)

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวง/ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4	ยุทธศาสตร์ที่ 5	ยุทธศาสตร์ที่ 6	รวม
	536.7890	23,775.5020	2,650.1845	38,942.8557	33,033.6952	1,579.8148	100,518.8412
สำนักนายกรัฐมนตรี	-	526.4521	-	19.7814	-	183.0071	729.2406
1. สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)	-	341.6800	-	-	-	-	341.6800
2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	-	68.6570	-	-	-	-	68.6570
3. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	-	116.1151	-	-	-	-	116.1151
4. สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)	-	-	-	19.7814	-	-	19.7814
5. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	-	-	-	-	-	11.8930	11.8930
6. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	-	-	-	-	-	171.1141	171.1141
กระทรวงการคลัง	-	583.5200	-	-	-	-	583.5200
1. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	-	3.5200	-	-	-	-	3.5200
2. สำนักงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	-	580.0000	-	-	-	-	580.0000
กระทรวงพาณิชย์	-	136.0461	-	171.1948	-	-	307.2409
1. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	-	3.3750	-	-	-	-	3.3750
2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	-	132.6711	-	-	-	-	132.6711
3. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	-	-	-	171.1948	-	-	171.1948
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	336.5446	-	-	1,404.4533	-	1,740.9979
1. กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	336.5446	-	-	-	-	336.5446
2. สำนักงานปลัดทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	9.0000	-	9.0000
3. กรมทรัพยากรน้ำ	-	-	-	-	720.2350	-	720.2350
4. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	-	-	-	-	668.6710	-	668.6710
5. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	-	-	-	-	6.5473	-	6.5473

กระทรวง/ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4	ยุทธศาสตร์ที่ 5	ยุทธศาสตร์ที่ 6	รวม
	536.7890	23,775.5020	2,650.1845	38,942.8557	33,033.6952	1,579.8148	100,518.8412
กระทรวงมหาดไทย	-	-	-	-	1.0000	-	1.0000
1. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	-	-	-	-	1.0000	-	1.0000
กระทรวงอุตสาหกรรม	-	318.8648	-	-	-	-	318.8648
1. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	-	134.1519	-	-	-	-	134.1519
2. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	-	7.6309	-	-	-	-	7.6309
3. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	-	20.0000	-	-	-	-	20.0000
4. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	-	60.2956	-	-	-	-	60.2956
5. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	-	45.7176	-	-	-	-	45.7176
6. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	-	51.0688	-	-	-	-	51.0688
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	-	-	217.5264	30,511.8419	-	30,729.3683
1. กรมส่งเสริมการเกษตร	-	-	-	4.4200	-	-	4.4200
2. กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	-	-	213.1064	-	-	213.1064
3. กรมชลประทาน	-	-	-	-	29,488.5289	-	29,488.5289
4. กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	-	-	-	-	1,023.3130	-	1,023.3130
5. กองทุนจัดรูปที่ดิน	-	-	-	-	-	-	-
กระทรวงศึกษาธิการ	-	-	2,073.9757	-	-	-	2,073.9757
1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	-	-	1,960.8896	-	-	-	1,960.8896
2. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	-	-	11.7698	-	-	-	11.7698
3. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	-	-	101.3163	-	-	-	101.3163
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	-	4,231.8814	576.2097	-	75.2534	-	4,883.3445
1. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ฯ	-	1,051.0470	369.9992	-	-	-	1,421.0462
2. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	-	37.6898	-	-	-	-	37.6898
3. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	-	245.6100	-	-	-	-	245.6100
4. สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	-	307.6131	-	-	-	-	307.6131

กระทรวง/ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4	ยุทธศาสตร์ที่ 5	ยุทธศาสตร์ที่ 6	รวม
	536.7890	23,775.5020	2,650.1845	38,942.8557	33,033.6952	1,579.8148	100,518.8412
5. สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	-	389.9930	-	-	-	-	389.9930
6. สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	-	298.1240	-	-	-	-	298.1240
7. สถาบันวิจัยและชินโครตรอน (องค์การมหาชน)	-	162.7616	4.9183	-	-	-	167.6799
8. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	-	91.1431	-	-	-	-	91.1431
9. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	-	1,589.0494	-	-	-	-	1,589.0494
10. สถาบันมาตรวิทยา	-	9.5096	-	-	-	-	9.5096
11. สำนักงานสภานโยบายการศึกษ วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	-	9.1562	3.7649	-	-	-	12.9211
12. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	40.1846	-	-	-	-	40.1846
13. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	-	-	5.8577	-	-	-	5.8577
14. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	43.2373	-	-	-	43.2373
15. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	148.4323	-	-	-	148.4323
16. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	-	-	-	-	75.2534	-	75.2534
กระทรวงวัฒนธรรม	-	263.4155	-	661.8476	-	-	925.2631
1. สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	-	108.5944	-	661.8476	-	-	770.4420
2. กรมศิลปากร	-	74.8140	-	-	-	-	74.8140
3. สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	-	71.4271	-	-	-	-	71.4271
4. หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	-	8.5800	-	-	-	-	8.5800
กระทรวงการท่องเที่ยว	-	248.7227	-	-	-	-	248.7227
1. สำนักงานปลัดการท่องเที่ยว	-	50.4300	-	-	-	-	50.4300
2. กรมการท่องเที่ยว	-	198.2927	-	-	-	-	198.2927

กระทรวง/ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4	ยุทธศาสตร์ที่ 5	ยุทธศาสตร์ที่ 6	รวม
	536.7890	23,775.5020	2,650.1845	38,942.8557	33,033.6952	1,579.8148	100,518.8412
รัฐวิสาหกิจ	-	17,130.0548	-	1,869.4688	6.1466	-	19,005.6702
1. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	-	16.0364	-	-	-	-	16.0364
2. องค์การสวนสัตว์	-	1,378.5409	-	-	-	-	1,378.5409
3. ธนาคารออมสิน	-	8,256.1153	-	-	-	-	8,256.1153
4. ธนาคารส่งออกและนำเข้า	-	90.3210	-	-	-	-	90.3210
5. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	-	277.9330	-	-	-	-	277.9330
6. บริษัทประกันสินเชื่อนายออม	-	7,111.1082	-	-	-	-	7,111.1082
7. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	-	-	-	1,150.7758	-	-	1,150.7758
8. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	-	-	-	718.6930	-	-	718.6930
9. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	-	-	-	-	6.1466	-	6.1466
หน่วยงานของรัฐสภา	-	-	-	-	-	848.5589	848.5589
1. สำนักงานสภาผู้แทนราษฎร	-	-	-	-	-	547.8351	547.8351
2. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	-	-	-	-	-	300.7238	300.7238
หน่วยงานองค์กรอิสระ	-	-	-	-	-	548.2488	548.2488
1. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	-	-	-	-	-	548.2488	548.2488
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	536.7890	-	-	-	-	-	536.7890
1. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	536.7890	-	-	-	-	-	536.7890
กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน	-	-	-	36,003.0367	1,035.0000	-	37,038.0367
1. กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม	-	-	-	35,514.6249	-	-	35,514.6249
2. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	-	-	-	154.1570	-	-	154.1570
3. กองทุนการออม	-	-	-	334.2548	-	-	334.2548
4. กองทุนจัดรูปที่ดิน	-	-	-	-	1,035.0000	-	1,035.0000

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

จำนวน 42 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 13 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 3 วันพฤหัสบดีที่ 23 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 5 วันจันทร์ที่ 27 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 7 วันพุธที่ 29 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 9 วันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 11 วันอังคารที่ 5 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 13 วันพฤหัสบดีที่ 7 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 15 วันจันทร์ที่ 11 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 17 วันจันทร์ที่ 18 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 19 วันพุธที่ 20 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 21 วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 23 วันอังคารที่ 26 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 25 วันจันทร์ที่ 1 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 27 วันพุธที่ 3 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 29 วันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 31 วันอังคารที่ 9 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 33 วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 35 วันอังคารที่ 16 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 37 วันพฤหัสบดีที่ 18 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 39 วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 41 วันพฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 2 วันพุธที่ 22 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 4 วันศุกร์ที่ 24 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 6 วันอังคารที่ 28 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 8 วันพฤหัสบดีที่ 30 มิถุนายน 2565

ครั้งที่ 10 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 12 วันพุธที่ 6 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 14 วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 16 วันอังคารที่ 12 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 18 วันอังคารที่ 19 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 20 วันพฤหัสบดีที่ 21 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 22 วันจันทร์ที่ 25 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 24 วันพุธที่ 27 กรกฎาคม 2565

ครั้งที่ 26 วันอังคารที่ 2 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 28 วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 30 วันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 32 วันพุธที่ 10 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 34 วันจันทร์ที่ 15 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 36 วันพุธที่ 17 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 38 วันศุกร์ที่ 19 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 40 วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2565

ครั้งที่ 42 วันจันทร์ที่ 29 สิงหาคม 2565

คณะผู้รับผิดชอบ

**ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา**

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ
เลขาธิการวุฒิสภา

นางยุวดี รูปขจร
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ 1

ฝ่ายเลขานุการ

1. นายพีรพล ยวงนาค	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร
และโทรคมนาคม
2. นายเอกชัย บุคสีนนท์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการเงิน
การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. นายกมลชัย แสงศรีคำ	นิติกรชำนาญการ
4. นายภาสันต์ เกาศุภธน	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
นิติกรเชี่ยวชาญ
5. นางสาวสว่างจิต มนตรีพิลา	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
6. นายคมสัน นิคมคณารักษ์	นิติกรชำนาญการ
7. นายศุภโชค คำแฝง	นิติกรชำนาญการ
8. นายวรวิทย์ ศิริมหาพฤกษ์	นิติกรชำนาญการ
9. นางสาวมณีรัตน์ เพ็งไชโย	นิติกรชำนาญการ
10. นางสาววรรณ เกิดทอง	วิทยากรชำนาญการ
11. นางสาวทัศนีย์ วชิรวัฒน์	นิติกรปฏิบัติการ
12. นางสาวจิรียาภา ขจรบุญ	นิติกรปฏิบัติการ
13. นายสาโรจน์ ภคโล	เจ้าพนักงานคอมพิวเตอร์อาวุโส
14. นายไพสิฐ สิวลากร	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
15. นางสาววิลาภา ภูวรรณ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
16. นางสาวสุจิตรา พึ่งสนิท	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
17. นางสาวชนิกานต์ ลือตารา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
18. นางสาวนงลักษณ์ อัครจันทร์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
19. นายนรพนธ์ โชคเจริญพัฒน์กิจ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
20. นายอัครินทร์ สุโขครณาเศรษฐ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติการ
21. นายสมคเนย์ ไชยณรงค์	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านกฎหมาย
22. นางสาวมาริยาน ปาทาน	พนักงานสนับสนุนการประชุม
23. นางสาววริษฐา กรนุ้ม	พนักงานสนับสนุนการประชุม
24. นางสาวสุชาดา โหระเรือง	พนักงานสนับสนุนการประชุม

สำนักกรรมการ 1
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา